

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนทวิศึกษา  
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปริญาพนธ์  
ของ  
พัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา

ตุลาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา  
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทคัดย่อ

ของ

พัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา

ตุลาคม 2547

๓ ๒๕๕๗

พัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์. (2547). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตรศึกษาศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิตดา เทคนิยม, อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1). เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 2). เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาปัจจัยต่างๆ ดังนี้

ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วย ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ซึ่งประกอบด้วย ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา ทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่ อัตราค่าเรียนกวดวิชา การจัดการเรียนการสอน และการรักษาความสะอาด

ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ซึ่งประกอบด้วย การใช้เวลาร่างให้เป็นประโยชน์ การเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และการให้มีผลการเรียนดีขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาในโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2547 กรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธีการของ Likert ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) สถิติและวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองส่วนใหญ่(ร้อยละ 60.0)สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่(ร้อยละ 42.3)ประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และส่วนใหญ่(ร้อยละ 48.1)มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,000 - 40,000 บาท ส่วนปัจจัยทางด้านโรงเรียนกวดวิชา ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ที่เป็นที่รู้จักในด้านชื่อเสียงของอาจารย์ผู้สอน(ร้อยละ 68.8) มีการคมนาคมไปมาสะดวก(ร้อยละ 77.9) มีอัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์สสูงกว่า 4,000 บาท(ร้อยละ 42.9) สอนแบบเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละบทเรียน(ร้อยละ 41.6) และมีการรักษาความสะอาดดี(ร้อยละ 55.1) ส่วนปัจจัยทางด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ผู้ปกครองส่วนใหญ่(ร้อยละ 68.8)มีวัตถุประสงค์ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา เพื่อเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในทัศนะของผู้ปกครองทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยแบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ได้ดังนี้

ปัจจัยภายในที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองมากที่สุดคือระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ( $\bar{X} = 3.93$ ) รองลงมาคือรายได้ของผู้ปกครอง ( $\bar{X} = 3.88$ ) และอาชีพของผู้ปกครอง ( $\bar{X} = 3.66$ )

ปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองมากที่สุด คือ เพื่อให้บุตรหลานเตรียมตัวสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ( $\bar{X} = 4.49$ ) รองลงมาคือรูปแบบการเรียนการสอนของโรงเรียนกวดวิชา ( $\bar{X} = 4.25$ ) และเพื่อให้บุตรหลานมีผลการเรียนดีขึ้น ( $\bar{X} = 4.24$ )

### 3. ผลการทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ว่า

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง พบว่า ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา พบว่า ลักษณะความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์สที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ส่วนทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชา การจัดการเรียนการสอน และการรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชาที่ แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองพบว่า วัตถุประสงค์ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา

FACTORS RELATING TO PARENTS' DECISION IN SENDING THEIR CHILDREN  
FOR TUTORING AT PRATHOMSUKSA 6 LEVEL TUTORING CENTER

AN ABSTRACT

BY

PATCHARIN PIRIYASANGUANPONG

Presented in partial fulfillment of the requirements  
for the Master of Economics degree in Economics of Education  
at Srinakharinwirot University

October 2004

Patcharin Piriyasanguanpong. (2004). *Factors Relating to Parents' Decision in Sending Their Children for Tutoring at Prathomsuksa 6 Level Tutoring Center* .

Master thesis, M. Econ. (Economics of Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Sunitda Tesniyom. Mr. Maitri Abhibhatanamontri.

The purposes of this research were 1.) to study factors relating to parent's decision in sending their children to Phathomsuksa 6 tutoring center, and 2.) to study about parent's opinions and recommendations on Phathomsuksa 6 tutoring center.

This Research studies the factors related to the decision of parents in sending their children to Prathomsuksa 6 tutoring center. The factors are as follow :

Economic and Social Factors consist of parent's educational background, occupation and average monthly salary.

Tutoring Center Factors consist of tutoring center's reputation, location, tuition fee, teaching style and the cleanliness of the study place.

Objectivity factors consist of free time utilization, preparation for Mathayomsuksa 1 entrance examination, and improvement of grade.

The samples of this study consisted of 385 parents of pupils in Phathomsuksa 6 tutoring center in Bangkok during the academic year of 2004. Tools for collecting data were multiple choice questionnaire and rating scale using Likert method. For advices and recommendations, the questionnaire was open-ended type. Then, the data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and Chi-square test.

The results revealed that :

1. Most parents graduated with Bachelor degree (60.0%), and worked for government agencies or state enterprises (42.3%). They earned approximately 20,000-40,000 Baht per month (48.1%). The factors influenced their decision in choosing tutoring center were tutor's reputation (68.8%), location of the tutoring center (77.9%), course with the tuition fee more than 4,000 Baht (42.9%), teaching style which link contexts in each chapter together (41.6%), and hygienic study places (55.1%). In addition, the objective in sending their children to tutoring center was to prepare their children for Mathayomsuksa 1 entrance examination.

2. All factors related to the parents' decision in selecting Prathomsuksa 6 tutoring center were highly relevance, which could be classified as :

For internal factors, the highest relevant factor was parent's educational background ( $\bar{X} = 3.93$ ). The second was revenue ( $\bar{X} = 3.88$ ), then followed by occupation ( $\bar{X} = 3.66$ ).

For external factors, the highest relevant factor was preparing their children for Mathayomsuksa 1 entrance examination ( $\bar{X} = 4.49$ ). The second was teaching styles ( $\bar{X} = 4.25$ ), then followed by improving their children's grades ( $\bar{X} = 4.24$ ).

3. The result of hypothesis testing :

The relative analysis on economic and social status factor demonstrated that education and occupation of parents affected their decision in sending their children to tutoring center. On the other hand, their income did not affect their decision.

The relative analysis on the tutoring center factor suggested that differences in tutoring center's reputation and tuition fee affect their decision. However, location, teaching style, cleanliness did not affect their decision.

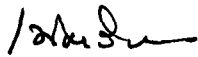
The relative analysis on the objective factor identified the effects on the decision of parent in choosing Prathomsuksa 6 tutoring center for their children.

ปริญญานิพนธ์  
เรื่อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา  
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ของ  
นางสาวพัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์

ได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา  
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

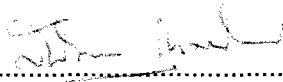


.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 13 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2547

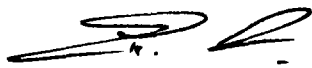
คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์



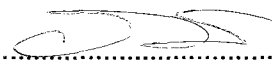
.....ประธาน  
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิตดา เทศนิยม)



.....กรรมการ  
(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี)



.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม ตั้งคะพิภพ)



.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม  
(อาจารย์วิพรรณ สาสิณ)

## ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิตดา เทศนิยม ประธานกรรมการควบคุมปริญญาโท อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี กรรมการควบคุมปริญญาโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม ตั้งคะพิภพ และ อาจารย์วิพรรณ สาลีผล ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผอ.มัญญ ดารามิตร อาจารย์สุนทร ยุทธชนะ และอาจารย์ประภา วัลย์ ขวณไชยะกุล ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย ซึ่งทำให้การทำวิจัยสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนกวดวิชาทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและอนุญาตให้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามในสถาบัน และขอบพระคุณผู้ปกครองนักเรียนทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ความกรุณาตอบแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ อันเป็นผลให้งานวิจัยฉบับนี้สามารถดำเนินการสำเร็จสมบูรณ์ได้

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญาโทฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ แต่คุณพ่อ คุณแม่ ผู้คอยดูแล เป็นกำลังใจและเกื้อหนุนอยู่เบื้องหลัง จนได้รับความสำเร็จในที่สุด

พัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์

## สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการกวดวิชา.....	11
ความหมายของการกวดวิชา.....	11
ความเป็นมาของการกวดวิชา.....	13
มาตรฐานของโรงเรียนกวดวิชา.....	15
การแข่งขันและปัจจัยประกอบ.....	17
ประเภทของการกวดวิชาและลักษณะของการกวดวิชา.....	18
เหตุผลต่าง ๆ ที่นักเรียนนิยมกวดวิชา.....	18
เป้าหมายของการเรียนกวดวิชาขึ้นอยู่กับ.....	21
ผลของการกวดวิชา.....	21
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ.....	25
ความหมายของการตัดสินใจ.....	25
ประเภทของการตัดสินใจ.....	26
ขั้นตอนการตัดสินใจ.....	27
ทฤษฎีการตัดสินใจของเกอแลด.....	27
กระบวนการหรือวิธีในการตัดสินใจชื่อของผู้บริโภค.....	28
ทฤษฎีการเลือกเชิงเหตุผล.....	30
ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค.....	33
ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค.....	33

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค.....	33
ทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา.....	36
ความหมายของอุปสงค์การศึกษา.....	36
ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การศึกษา.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
งานวิจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	43
งานวิจัยเกี่ยวกับสถานกวดวิชา.....	44
งานวิจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	47
เครื่องมือและขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สังเขปความมุ่งหมายของการวิจัย.....	72
สังเขปกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผลการวิจัย.....	77
ข้อเสนอแนะ .....	81

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	90
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	110

## บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนโรงเรียนกวดวิชา นักเรียน ปีการศึกษา 2530-2544.....	3
2 ค่าความถี่ ร้อยละ ของสถานะภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา.....	54
3 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถาม ระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยต่อการตัดสินใจให้บุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชา แบ่งออกเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เรียงจากระดับมากไปน้อย....	58
4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ด้านระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครอง กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา.....	60
5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ด้านอาชีพในปัจจุบันของผู้ปกครอง กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา.....	61
6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา.....	62
7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านลักษณะความมีชื่อเสียงของโรงเรียน กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา.....	63
8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ของโรงเรียน กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา.....	64
9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านอัตราค่าเรียนต่อรายคอร์ส กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา.....	65
10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา.....	66

## บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านการรักษา ความสะอาดของโรงเรียน กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการ ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา.....	67
12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียน กวดวิชา กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน เข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา.....	68
13 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ของข้อเสนอแนะอื่น ความคิดเห็น เพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลาน เรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6.....	69

## บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาอันเนื่องมาจากการ เปลี่ยนแปลงทางรายได้ของประชาชน.....	39
3 การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาอันเนื่องมาจากการ เปลี่ยนแปลงในอัตราค่าเล่าเรียน.....	40

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ภูมิหลัง

การศึกษานับเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของประเทศ และเป็นเครื่องมือในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม จากสถิติการศึกษาของประเทศที่พัฒนาแล้วชี้ให้เห็นว่าระดับการศึกษาของประชากรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับ ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด (2544) ที่กล่าวว่าทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ และเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่าประเทศใดมีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนั้นอย่างยิ่งย่น ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพบุคคล โดยได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การวัดระดับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางหนึ่งก็คือ การศึกษา เนื่องจากการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะปัจจุบันวิถีการดำเนินชีวิตมีการแข่งขันกันสูง ทำให้การใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมดูเหมือนว่าจะมีความจำเป็นมากขึ้น จึงส่งผลให้โรงเรียนกวดวิชาเพิ่มจำนวนขึ้นมากมายจนกลายเป็นค่านิยมหนึ่งที่มีอิทธิพล และส่งผลต่อระบบการศึกษาของไทย ทั้งในส่วนของสถาบันการศึกษา ผู้ปกครอง และตัวนักเรียนนักศึกษา

ปัญหาในการดำเนินงานการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่งของสังคมปัจจุบัน คือ ค่านิยมของนักเรียน และบิดามารดา หรือ ผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนที่มีความนิยมสูง ซึ่งใช้วิธีการสอบคัดเลือกซึ่งเน้นความรู้ทางวิชาการ ดังนั้นปัญหาเรื่องที่ยังมีน้อย แต่มีเรื่องการแข่งขันเพื่อเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีความนิยมสูงแล้ว จะสามารถสอบเข้าเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้ และยังเห็นว่าโรงเรียนเหล่านั้นเป็นโรงเรียนที่ตั้งมานานมีชื่อเสียงด้านการสอนเน้นวิชาการ ครูเอาใจใส่การเรียนการสอน ลูกของตนจะฉลาดและเรียนเก่ง ( รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2529-2530 : 1 ) ด้วยเหตุนี้ทำให้นักเรียนที่ประสงค์เข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีชื่อเสียง พยายามที่จะขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนที่โรงเรียน ประกอบกับผู้ปกครองพยายามที่จะให้บุตรหลานของตนไปสมัครเรียนกวดวิชาโดยเฉพาะผู้ปกครองบางคนพยายามศึกษาดูว่าสถาบันกวดวิชาไหนที่มีคนไปเรียนมาก ก็พยายามจะส่งบุตรหลานของตนไปสมัครที่สถาบันนั้น เพราะเชื่อว่าถ้าได้เรียนกวดวิชาในสถาบันที่มีชื่อเสียง มักมีโอกาสรียนกับอาจารย์ที่มาจากสถาบันที่มีชื่อเสียง หรืออาจรู้ว่าแนวข้อสอบเรียนต่อ หรือไม่ก็มีโอกาสสอบเข้าได้มากกว่าวิธีอื่น ๆ

การเรียนกวดวิชาเป็นปรากฏการณ์ทางการศึกษาของไทยที่มีพัฒนาการและการเจริญเติบโตอย่างกว้างขวางเรื่อยมา โดยในขั้นแรกจะเป็นการกวดวิชาเข้ามหาวิทยาลัยเฉพาะในช่วง 1 - 2 เดือนเท่านั้นหลังจากนั้นได้มีการพัฒนามาเป็นการกวดวิชาตลอดปีและขยายขอบเขต

ไปถึงการสอบเข้าประถมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 4 แม้แต่ระดับบัณฑิตศึกษา อีกทั้งรูปแบบและวิธีการก็มีความหลากหลายครอบคลุมไปถึงการกวดวิชาโดยครูประจำการ การกวดวิชาในโรงเรียนกวดวิชาตามสถาบันต่างๆ และการกวดวิชาผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น (ไพฑูริย์สินลาร์ตัน. 2544 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (2544 : 42) ที่กล่าวว่า การกวดวิชาเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบเข้าศึกษาต่อทุกระดับในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลับมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่องไม่ว่าเศรษฐกิจดีขึ้นหรือไม่ก็ตามโดยมีแรงเกื้อหนุนที่สำคัญจากค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่ และจากข้อมูลของศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ (2540 : 25) พบว่าร้อยละ 50 ของโรงเรียนกวดวิชาตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ โดยเฉพาะศูนย์การค้าสยามสแควร์ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ปิ่นเกล้า เป็นต้น ที่เหลือส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีเศรษฐกิจดี เช่น นนทบุรี ชลบุรี เชียงใหม่ สงขลา ขอนแก่น นครราชสีมา เป็นต้น

ในประเทศไทยพบว่า ปริมาณโรงเรียนกวดวิชาและจำนวนนักเรียนทั่วประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี จากปีการศึกษา 2530 พบว่า มีโรงเรียนทั้งหมด 172 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 134 แห่ง ในส่วนภูมิภาค 38 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 19,717 คน จนกระทั่งในปีการศึกษา 2540 พบว่า มีจำนวนโรงเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 307 แห่ง เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 191 โรงเรียน ในส่วนภูมิภาค 216 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 82,559 คน จากทั่วประเทศ และในปีการศึกษา 2545 พบว่า มีจำนวนโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีกเป็น 751 แห่ง เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 306 แห่ง ในส่วนภูมิภาค 445 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั่วประเทศ 242,828 คน ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าจำนวนผู้เรียนกวดวิชาในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จะมีจำนวนมากกว่าผู้เรียนในส่วนภูมิภาค ดังแสดงในตาราง 1 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2545 : 1)

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียนกวดวิชา นักเรียน ปีการศึกษา 2530-2545

ปีการศึกษา	จำนวนโรงเรียน (แห่ง)			จำนวนนักเรียน (คน)				
	กรุงเทพฯ	ภูมิภาค	รวม	กรุงเทพฯ		ภูมิภาค		รวม
				ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
2530	134	38	172	9,518	7,749	1,175	1,275	19,717
2531	134	36	170	9,148	7,449	1,255	1,227	18,979
2532	129	33	162	6,647	6,442	1,327	1,475	15,691
2533	126	31	157	6,201	5,830	1,164	1,198	14,393
2534	114	28	142	6,164	5,929	1,159	1,206	14,440
2535	117	27	144	5,663	5,538	1,167	1,295	13,663
2536	130	51	181	7,858	7,383	10,474	11,727	37,442
2537	159	103	262	8,425	8,424	7,237	8,159	32,245
2538	167	133	300	12,065	12,602	9,451	9,671	43,789
2539	181	182	363	15,466	16,412	15,844	18,580	66,302
2540	191	216	307	19,061	21,016	20,442	22,040	82,559
2541	222	268	470	24,424	26,571	21,552	24,293	96,840
2542	246	326	572	43,349	45,614	26,383	31,747	147,093
2543	276	387	663	63,174	69,167	33,783	41,736	207,887
2544	285	430	715	67,923	78,493	42,059	53,240	241,715
2545	306	445	751	68,424	79,031	39,649	55,724	242,828

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2545

จากการสำรวจของศูนย์วิจัยกสิกรไทย เกี่ยวกับกิจกรรมในช่วงปิดเทอมปี 2541 ของเด็กอายุ 7 - 15 ปี พบว่ากิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากเป็นอันดับที่ 1 ก็คือการเรียนพิเศษและการเรียนกวดวิชา เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (สถานปฎิรูป, 2542 : 2) และศูนย์วิจัยกรุงเทพโพลล์ ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ เรื่องผู้ปกครองคิดอย่างไรกับการจัดระเบียบสังคมในโรงเรียนและการกวดวิชาในปัจจุบัน จำนวน 30 เขต โดยทำการสำรวจระหว่างวันที่ 11 - 14 มกราคม 2545 จำนวน 1,188

ตัวอย่าง พบว่าผู้ปกครองสนับสนุนให้บุตรหลานไปเรียนกวดวิชาเสริมความรู้ตามโรงเรียนกวดวิชาต่าง ๆ สูงถึงร้อยละ 81.5 ระบุว่าสนับสนุน มีเพียงร้อยละ 8.0 เท่านั้นที่ระบุว่าไม่สนับสนุน และร้อยละ 10.5 ไม่มีความเห็น (มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ. 2546, 16 มกราคม) ซึ่งสอดคล้องกับนพรัตน์เมทนีสุดดี (2538 : 91-92) ซึ่งได้ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาสำหรับนักเรียนที่ต้องการสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 พบว่าผู้ปกครองทั้งจากโรงเรียนเอกชนและรัฐบาลต้องการให้บุตรหลานเรียนกวดวิชา

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้ปกครองจำนวนมากสนับสนุนให้บุตรหลานเรียนกวดวิชา และการเรียนกวดวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก็เป็นอีกระดับชั้นหนึ่งที่มีความนิยมและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นระดับชั้นที่ต้องเตรียมตัวเพื่อสอบเข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนั้นการทราบข้อมูลทางด้านปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 น่าจะเป็นประโยชน์ในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างคุ้มค่าต่อผู้ประกอบการโรงเรียนกวดวิชา รวมทั้งเป็นประโยชน์แก่สมาคมโรงเรียนกวดวิชา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ในการวางแผนกำหนดนโยบายเพื่อปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานของโรงเรียนกวดวิชาให้ตรงตามความต้องการของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมากขึ้น

### ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้ปกครอง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้ปกครอง

### ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถเป็นข้อมูลให้แก่สมาคมโรงเรียนกวดวิชา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ประกอบการโรงเรียนกวดวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างคุ้มค่า และใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานของโรงเรียนกวดวิชาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามความต้องการของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมากขึ้น

### ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

## ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

### 1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาในโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2547 กรุงเทพมหานคร

### 2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาในโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2547 กรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน

โดยกำหนดขอบเขตในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) บริเวณที่เป็นศูนย์รวมของโรงเรียนกวดวิชาในกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง คือ 1. ศูนย์การค้าสยามสแควร์ 2. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย 3. อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และ 4. ปิ่นเกล้า

### 3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

#### 3.1 ตัวแปรต้น

##### 3.1.1 ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

3.1.1.1 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

3.1.1.2 อาชีพของผู้ปกครอง

3.1.1.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

##### 3.1.2 ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา

3.1.2.1 ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา

3.1.2.2 ทำเล ที่ตั้ง อาคารสถานที่

3.1.2.3 อัตราค่าเรียนกวดวิชา

3.1.2.4 การจัดการเรียนการสอน

3.1.2.5 การรักษาความสะอาด

##### 3.1.3 ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา

3.1.3.1 การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

3.1.3.2 การเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อ

3.1.3.3 การให้มีผลการเรียนดีขึ้น

#### 3.2 ตัวแปรตาม

การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งแยกเป็นระดับความสัมพันธ์ 5 ระดับ

## นิยามศัพท์เฉพาะ

### โรงเรียนกวดวิชา

หมายถึง โรงเรียนเอกชนประเภทหนึ่ง ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดตั้งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกวดวิชาตามหลักสูตรวิชาสามัญของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ สังคม ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็นต้น

### การเรียนกวดวิชา

หมายถึง การเรียนนอกเหนือเวลาเรียนตามปกติ เนื้อหาที่เรียนไม่ใช่เนื้อหาใหม่ โดยใครก็สามารถเรียนได้ไม่ว่าจะเป็นคนที่มีผลการเรียนอ่อน ผลการเรียนปานกลาง หรือผลการเรียนสูง และผู้ที่มาเรียนกวดวิชาทุกคนล้วนหวังผลจากการเรียนกวดวิชาว่าจะเกิดประโยชน์กับผู้เรียน และจัดการสอนโดยโรงเรียนกวดวิชา

**การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6**

หมายถึง กระบวนการเลือกทางปฏิบัติเพื่อที่จะให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุด โดยในที่นี้คือการเลือกโรงเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

### ความสัมพันธ์

หมายถึง ความเกี่ยวข้องกันระหว่างตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา และตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งวัดจากระดับความคิดเห็นของผู้ปกครอง

### อาชีพของผู้ปกครอง

หมายถึง กิจกรรมที่ประกอบเป็นประจำและสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการนั้นของผู้ปกครองนักเรียน แบ่งได้เป็น

1. รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
2. พนักงานธุรกิจเอกชน
3. เจ้าของหรือผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว
4. อื่นๆ

### ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดที่ผู้ปกครองได้รับและสำเร็จการศึกษา แบ่งได้เป็น

1. ต่ำกว่าอนุปริญญา
2. อนุปริญญา/เทียบเท่า
3. ปริญญาตรี/เทียบเท่า

#### 4. สูงกว่าปริญญาตรี

##### รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

หมายถึง จำนวนเงินรายได้ที่เป็นตัวเงินที่ได้รับจริงจากการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ของนักเรียนเฉลี่ยต่อรายเดือน แบ่งได้เป็น

1. ต่ำกว่า 20,000 บาท
2. 20,000 – 40,000 บาท
3. 40,001 – 60,000 บาท
4. สูงกว่า 60,000บาท

##### ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา

หมายถึง องค์ประกอบของโรงเรียนกวดวิชาที่มีส่วนทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลาน เข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ประกอบด้วย

##### 1. อัตราค่าเรียนกวดวิชา

หมายถึง ค่าลงทะเบียนในการกวดวิชาต่อรายคอร์ส

##### 2. ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา

หมายถึง การเป็นที่รู้จักในด้านชื่อเสียงของอาจารย์สอนกวดวิชา สถิตินักเรียนที่สอบ เข้าเรียนต่อได้ และระยะเวลาที่ก่อตั้งมานาน

##### 3. ทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่

หมายถึง ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งโรงเรียนกวดวิชาในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการคมนาคมไปมาสะดวก มีที่จอดรถสะดวก ใกล้แหล่งชุมชน ใกล้ศูนย์การค้า

##### 4. การจัดการเรียนการสอน

หมายถึง วิธีการสอนของโรงเรียนกวดวิชา แบ่งได้ดังนี้ การสอนแบบเน้นการทำแบบฝึกหัด การสอนแบบเน้นการทำข้อสอบ การสอนแบบเทคนิคคิดลัด การสอนแบบเทคนิคในการเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละบทเรียน

##### 5. การรักษาความสะอาด

หมายถึง การรักษาความสะอาดภายในอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องน้ำ รวมถึง อุปกรณ์การเรียนการสอน และเก้าอี้ ที่ใช้ในโรงเรียนกวดวิชา

##### ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา

หมายถึง วัตถุประสงค์ที่มีส่วนทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวด วิชา ประกอบด้วย

##### 1. เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

หมายถึง วัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาที่นอกเหนือจาก การเรียนในโรงเรียนตามปกติในการเรียนกวดวิชา

##### 2. เพื่อเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อ

หมายถึง วัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมตัวให้ผู้เรียนมีความพร้อมในด้านเนื้อหาวิชาที่จะนำไปใช้ในการสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้

### 3. เพื่อให้มีผลการเรียนดีขึ้น

หมายถึง วัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนในโรงเรียนปกติมากขึ้น สามารถเรียนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อผิดพลาด จนมีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดีและมีคะแนนในการเรียนเพิ่มขึ้น

#### ปัจจัยภายใน

หมายถึง ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วย ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครอง อาชีพในปัจจุบันของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

#### ปัจจัยภายนอก

หมายถึง ปัจจัยทางด้านโรงเรียนกวดวิชา ซึ่งประกอบด้วย ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส ทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน และการรักษาความสะอาดของโรงเรียน และปัจจัยทางด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ซึ่งประกอบด้วย การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การเตรียมตัวสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และการให้มีผลการเรียนดีขึ้น

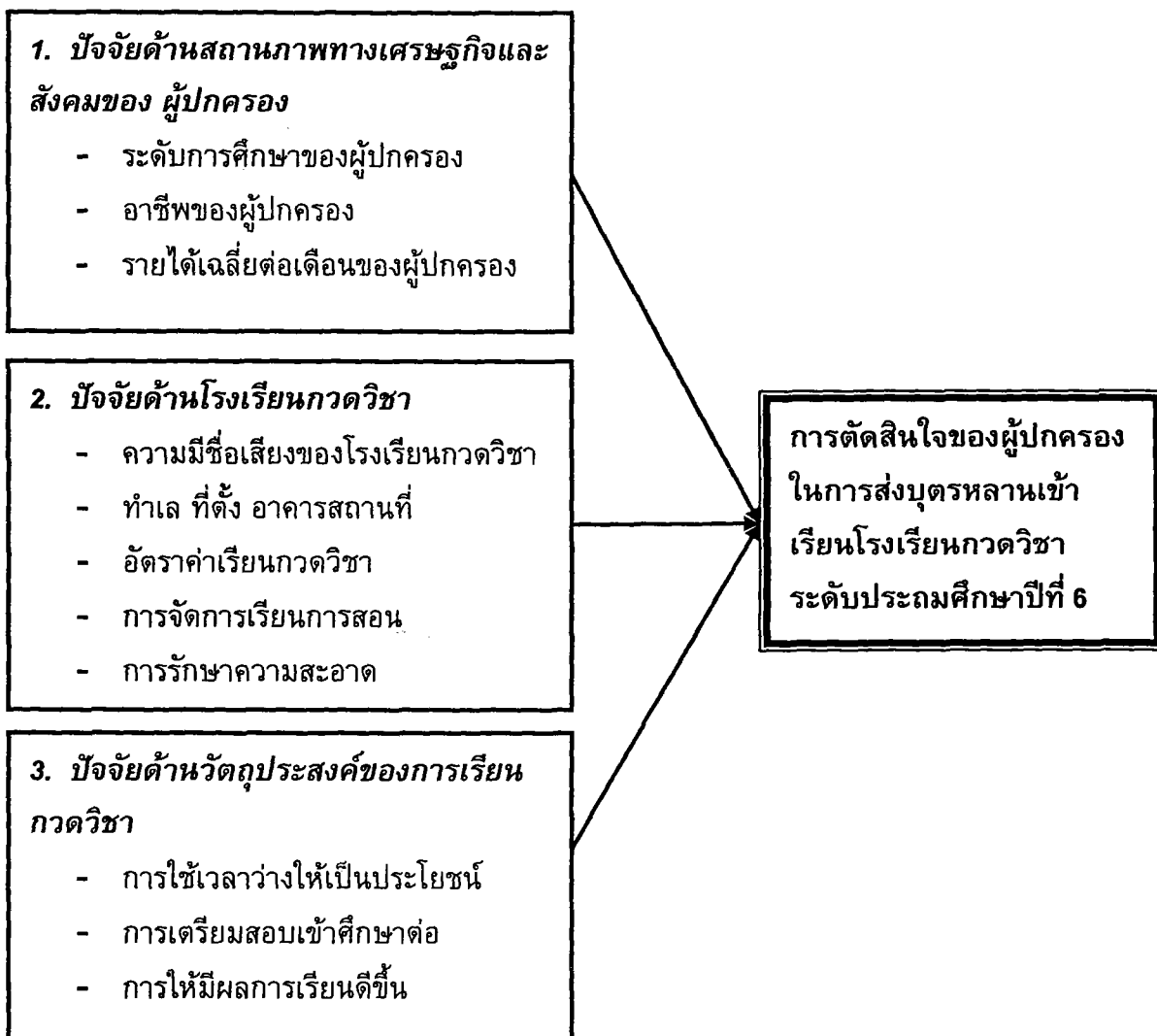
### ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร โดยทำการสอบถามข้อมูลจากผู้ปกครองที่ทำหน้าที่ตัดสินใจในเรื่องการศึกษาของนักเรียนเท่านั้น ซึ่งจะทำให้การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียน โดยกำหนดให้นักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน

2. เนื่องจากไคลสแควร์มีข้อจำกัดในการวิเคราะห์หาค่าความถี่ที่คาดหวังในแต่ละประเภท (cell) ดังนั้นจากตารางไคลสแควร์ตารางที่ 4 – 12 จึงได้ทำการปรับแก้ไขโดยรวมประเภทที่ใกล้เคียงกันและตัดช่องคะแนนความถี่ที่ระดับน้อยและน้อยที่สุดออกทำให้ความถี่รวมที่ได้มีค่าเท่ากับ 384 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 385 คน

## กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการ โดยมีกรอบความคิดในการศึกษาว่า ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครอง ดังแสดงในภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้ปกครอง

### สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6
2. ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6
3. ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกวดวิชา
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ
3. ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค
4. ทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### 1. แนวคิดเกี่ยวกับการกวดวิชา

##### ความหมาย

เทอดศักดิ์ คงเดช (2543 : 70) กล่าวว่า คำว่า “กวด” หมายถึงทำให้แน่น ทำให้เร็ว ให้ทัน การกวดวิชาจึงแฝงความหมายที่ต้องเร่งรัด ต้องเข้มข้นในการเรียนรู้

สุพัฒน์ สุขมลสันต์ (2530 : 39) กล่าวว่า “กวดวิชา” คือการเรียนอะไรก็ตามที่คิดว่าตนเองขาดหรือยังไม่พร้อม เพื่อให้ตนเองทันผู้อื่น ซึ่งใครก็สามารถเรียนได้ โดยที่ผู้เรียนจะเรียนอ่อน เรียนปานกลาง หรือเรียนเก่งก็ยอมได้

อภิชัย พันธเสน (2530 : 14) ได้ให้ความหมายของการกวดวิชาว่า การกวดวิชามิใช่เป็นการศึกษาเล่าเรียนที่มีเนื้อหาใหม่ แต่เป็นการเน้นเนื้อหาในบางส่วน เรื่องบางตอนของเนื้อเรื่องทั้งหมด ที่ได้ศึกษาแล้ว แต่ผู้สอนหรือผู้กวดวิชามีความสนใจเข้าใจ หรือจำได้เป็นพิเศษ โดยเพื่อหวังผลว่าความรู้เหล่านั้นจะเกิดประโยชน์โดยตรงในทันทีหรืออนาคตอันใกล้ต่อผู้เข้ารับการกวดวิชา ดังนั้นการกวดวิชาจึงมีลักษณะแตกต่างกับการศึกษาทั่วไปที่เพิ่มพูนความรู้อย่างกว้าง ๆ แต่เป็นการศึกษาที่มีเป้าหมายที่แน่นอน นั่นก็คือใช้ในการประกอบการแข่งขัน

กมล สุตประเสริฐ (2526 : 1) ได้ให้ความหมายการกวดวิชา หมายถึงการกวดวิชาคนที่เรียนอ่อนให้เก่งขึ้น

สรุปว่า การกวดวิชา หมายถึงการเรียนนอกเหนือเวลาเรียนตามปกติและเนื้อหาที่เรียนไม่ใช่เนื้อหาใหม่ โดยที่ใครก็สามารถเรียนได้ไม่ว่าจะเป็นคนที่มีผลการเรียนอ่อน ผลการเรียนปานกลาง หรือผลการเรียนสูง และผู้ที่มาเรียนกวดวิชาทุกคนล้วนหวังผลจากการเรียนกวดวิชาว่า จะเกิดประโยชน์กับผู้เรียนกวดวิชาโดยตรงทันที หรือไม่ก็ในเวลาอันใกล้

ตามความเข้าใจของบุคคลโดยทั่วไปโรงเรียนกวดวิชา หมายถึงโรงเรียนสอนเสริมสอนซ่อม สำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อนบางวิชาและเป็นที่สอนเพิ่มเนื้อหาวิชาให้เข้มข้นกว่าในชั้นเรียนปกติและสำหรับนักเรียนที่ต้องการเพิ่มความมั่นใจในตนเองเพื่อการเรียนต่อระดับสูงต่อไป แต่

ความหมายที่แท้จริงของโรงเรียนกวดวิชาตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 หมายถึงโรงเรียนเอกชนประเภทหนึ่งในหกประเภทตามมาตรา 15 (2) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน หมายถึงโรงเรียนที่จัดตั้งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกวดวิชาตามหลักสูตรวิชาสามัญของกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา มีวิธีการดำเนินการแตกต่างจากโรงเรียนเป็นครั้งคราว (กานทิพย์ ชาติวงศ์. 2539 : 13)

การเรียนกวดวิชา เป็นคำกลางๆ ที่ใช้กันอยู่ทั่วไปซึ่งอาจมีความหมายแฝงที่แตกต่างกัน นอกจากคำว่ากวดวิชาแล้ว ปัจจุบันยังมีคำอื่นอีกที่ใช้เรียกกันอย่างแพร่หลาย เช่น ดิว ดิววิชา เรียนพิเศษ เรียนเสริม เรียนปรับสภาพ เรียนเพิ่ม และเรียนเร่ง เป็นต้น คำเหล่านี้มีความหมายโดยเฉพาะแตกต่างกัน แต่คำที่คนทั่วไปนิยม ได้แก่คำว่า กวดวิชาแทน ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจตรงกันเมื่อเรากล่าวคำต่างๆเหล่านี้ดังนี้ (ประยูร ศรีประสาธน์. 2530 : 58-68)

1. การเรียนซ่อมเสริม ( Remedial Learning ) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือประสบการณ์ที่ครูให้แก่ผู้เรียนตามปกติแล้วไม่ทันผู้อื่น เพราะเหตุผลต่างๆ เช่น มีความสามารถไม่เพียงพอ มีเวลาไม่พอ หรือขาดเรียนทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนให้ทัน หรือเรียนให้ผ่านตามวัตถุประสงค์ขั้นต่ำในการเรียนหรือสถานที่ที่กำหนดไว้เป็นต้น หรืออาจกล่าวสั้นๆ การเรียนซ่อมนั่นคือ การเรียนกวดวิชา ให้สามารถมีความรู้ความสามารถมากกว่าเหมือนการวิ่งกวดหรือไล่กวด ผู้อยู่ข้างหน้าให้ทันนั่นเอง

2. การเรียนเสริม ( Extra learning ) ได้แก่การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูให้จัดแก่ผู้เรียนเรียนตามปกติแล้วเรียนได้เก่งกว่าผู้อื่น เพราะเหตุผลต่างๆ เช่น มีเวลาเรียนมากกว่า มีสติปัญญาดี หรือเพราะรู้อะไรเหล่านี้ดีแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนนั้นมีสิ่งอื่นได้เรียนรู้ ไม่ต้องเสียเวลาผู้อื่นหรือให้ผู้เรียน ไล่กวด ผู้อื่นที่อยู่ในระดับสูงกว่าตนเอง เช่น นักเรียนชั้น ม.4 เรียนกวด เพื่อสอบเทียบ ม.6 นักเรียนชั้น ม.6 เรียนกวดวิชา เพื่อให้มีความรู้มากๆ ที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย

3. การเรียนปรับสภาพ ( Adapted Learning ) ได้แก่การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูให้จัดแก่ผู้เรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการ หรือความพร้อมไม่เพียงพอที่จะไปเรียนรวมกับผู้อื่นได้ จึงต้องมีการเรียนเพิ่มเติมและแก้ไข สิ่งเหล่านี้ก่อน เช่น นักเรียนอนุบาล ต้องเรียนปรับสภาพความพร้อมทางร่างกายและจิตใจก่อนในชั้นเตรียมประถมก่อนไปเรียนในชั้นประถมปีที่ 1 นิสิตนักศึกษาที่รับจากโครงการพิเศษต้องปรับสภาพภาษาอังกฤษก่อนเปิดเรียนภาคต้นก่อนที่จะไปเรียนรวมนิสิตนักศึกษาทั่วไป เป็นต้น

4. การเรียนแก้ไข ( Corrective Learning ) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือประสบการณ์ที่ครูให้จัดแก่ผู้เรียนเพื่อแก้ไขความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนบางอย่างให้ถูกต้องในเมื่อสิ่งที่ผู้เรียนรู้นั้นคลาดเคลื่อน หรือไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง เช่น นักเรียนแก้ไขภาษาอังกฤษเพราะว่าออกเสียงบางเสียงไม่ถูกต้องมานานแล้ว หรือเรียนแก้ไขวิชาคณิตศาสตร์ เพราะว่าแนวคิดวิธีบางอย่างเกี่ยวกับการบวกลบคูณและหาร ของหลักสูตรใหม่และเก่าแตกต่างกัน

เป็นต้น การเรียนรู้ประเภทนี้มักเป็นการเรียนสิ่งที่ผู้เรียนรู้แล้วแต่ยังไม่ถูกต้อง จึงต้องมาเรียนเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องขึ้น

5. การเรียนเร่งหรือการเรียนเร่งรัด ( Accelerated Learning ) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูให้จัดแก่ผู้เรียนที่ฉลาด เพื่อให้เรียนให้มากขึ้นกว่าที่จะควรเป็น ทั้งนี้ทำให้ผู้เรียนฉลาดยิ่งขึ้น เรียนรู้เนื้อหามากขึ้น และเรียนในชั้นที่สูงขึ้น ซึ่งการเรียนประเภทนี้จุดมุ่งหมายหลักมักได้แก่ เรียนเร่ง (รัด) เพื่อสอบเทียบ ม. 3 และ ม. 6 เป็นต้น

6. การเรียนเฉพาะ ( Specified Learning ) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนโดยเฉพาะ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการหรือความสนใจเฉพาะบุคคลของผู้เรียน เช่น การเรียนเฉพาะวิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์ เป็นต้น

7. การเรียนพิเศษ ( Special Learning ) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูให้จัดแก่ผู้เรียนนอกชั้นเรียนหรือนอกหลักสูตร เช่น นักเรียน ม. 5 เรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศวันอาทิตย์ หรือเรียนพิเศษในวันหยุด เป็นต้น ผู้สอนวิชาต่างๆ นี้มักเรียกว่า ครูพิเศษ หรือ ครูสอนพิเศษ เป็นต้น

8. การเรียนติว ( Tutorial Learning ) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูหรือเพื่อนในชั้น (Peers Or Classmates ) หรือที่รุ่นพี่ (Senior Students ) จัดให้แก่ผู้เรียนสำหรับเนื้อหาบางอย่างเป็นครั้งคราว ซึ่งนิยมจัดทำกันเป็นกลุ่มเล็กๆ หรือเป็นการส่วนตัวเช่น นิสิตชั้นปีที่ 1 เรียนติวกับนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือนิสิตชั้นปีที่ 2 ติววิชาต่างๆ ก่อนสอบ เป็นต้น

ในฤดูที่ใกล้สอบเข้ามหาวิทยาลัย หรือสอบเทียบชั้นระดับต่างๆ หรือการสอบเข้าชั้นต่างๆไม่ว่าจะเป็นการกวตวิชาเข้าชั้น ม. 3 หรือ ม. 1 หรือ ป.5 แม้การเรียนกวตวิชาเพื่อเตรียมสอบก็ยังมีคำว่า (เรียน) กวตวิชานี้ มักจะได้ยินพูดกันตลอดปีโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ และอุตรธานี เป็นต้น อาจจะเป็นคำที่ได้ยินกันบ่อยมากในราวเดือน มีนาคม – มิถุนายน ซึ่งเป็นช่วงที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับกวตวิชามากที่สุดเนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีการสอบเปลี่ยนระดับกันมาก หรือ มีการสอบบรรจุเข้ารับตำแหน่งต่างๆจึงทำให้กิจกรรมการกวตวิชาได้รับความนิยมมาก และในช่วงเวลาดังกล่าวนี้เป็นช่วงเวลาดังกล่าวนี้เป็นช่วงที่มีการแข่งขันทางวิชาการมากที่สุดในแต่ละรอบปี

#### ความเป็นมาของการกวตวิชา

การกวตวิชาเกิดขึ้นเมื่อใด ไม่มีหลักฐานชัดเจน แต่มีผู้กล่าวไว้ว่า การกวตวิชาเริ่มต้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยชาวจีนที่มีฐานะดีนิยมจ้างครูจีนมาสอนภาษาจีนที่บ้านให้แก่บุตรหลานก่อนที่ไปศึกษาต่อที่ประเทศจีน หลังจากนั้นก็ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน (ก้านทิพย์ ชาดิวงศ์. 2539 : 13) ส่วนมานะ ตรียาภิวัฒน์ (2542 : 10-11) กล่าวถึงความมาเป็นมาของการกวตวิชาว่าเกิดเนื่องจากนักเรียนที่ใช้เวลานอกเหนือจากการเรียนตามปกติแล้วมาเรียนพิเศษ หรือ

เรียนกวดวิชา นั่นคือกลุ่มนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือว่าขาดเรียนจนเรียนไม่ทันเพื่อน ดังนั้นผู้สอนพิเศษให้ก็คือครูที่สอนในชั้นเรียนปกติ โดยจะสอนเหมือนกับที่ถ่ายทอดให้กับนักเรียนในชั้นเรียน เพียงแต่การเรียนพิเศษนั้นจำกัดอยู่ในกลุ่มเล็ก ๆ ทำให้ผู้เรียนสามารถรับการถ่ายทอดได้มากกว่าในชั้นเรียนปกติ และความมุ่งหมายของการกวดวิชา ก็เพื่อที่จะมุ่งให้นักเรียนเหล่านี้มีความรู้เท่าทันเพื่อนในชั้นเรียนปกติ ต่อมาได้มีการพัฒนาการสอนพิเศษให้กับนักเรียนทั่วไปในชั้นเรียนปกติ รวมถึงนักเรียนที่เรียนอยู่ในเกณฑ์ดีด้วย ในช่วงต้นของการสอนพิเศษแก่นักเรียนที่เรียนอ่อนหรือขาดเรียนจนทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ครูส่วนใหญ่จะไม่เรียกเก็บเงินค่าสอนพิเศษเพราะต้องการให้นักเรียนของตนเรียนทันเพื่อนในชั้นเรียน มากกว่าที่จะมุ่งหาเงินจากการสอนพิเศษให้กับนักเรียน แต่ต่อมาเมื่อสภาพสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป ทำให้คนไทยให้ความสำคัญกับเงินเป็นอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีพ จากการสอนพิเศษแก่นักเรียนที่เรียนอ่อนจึงได้พัฒนา กลายเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างรายได้ให้กับครูด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นค่าเสียเวลารวมถึงการสอนพิเศษแก่นักเรียนที่เรียนเก่งและรักเรียนที่เรียนอยู่ในเกณฑ์ปกติด้วย ต่อมาจึงมีนักศึกษาจาก มหาวิทยาลัยต่าง ๆ รับจ้างสอนกวดวิชาเพื่อหารายได้พิเศษ ไพบูลย์ จันทยศ (2530 : 21) กล่าวว่าเงินเดือนของครูที่ได้รับไม่พอใช้ ครูจึงต้องหารายได้เสริมจากการสอน เพราะทำอย่างอื่น ก็ไม่มีความถนัด เมื่อถนัดแต่การสอนก็หารายได้จากการสอนกวดวิชา เมื่อคำนวณแล้วเป็นรายได้ ที่ค่อนข้างมาก ได้มากกว่าเงินเดือนที่รัฐบาลให้หลายเท่า สามารถที่จะผ่อนรถยนต์ ผ่อนบ้าน จัดสรรได้ แล้วครูคนไหนที่ไม่อยากสอนกวดวิชา

เมื่อการแข่งขันทางการศึกษาเพิ่มขึ้นทั้งด้านความสามารถในการรับนักเรียนเข้าศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้นมีจำกัด และคนให้ความสำคัญกับการศึกษามากขึ้น ทำให้การกวดวิชา แบบเดิมที่เป็นการสอนแบบกลุ่มเล็ก ๆ ไม่เพียงพอและไม่สามารถตอบสนองความต้องการของ นักเรียนได้จึงทำให้เกิดโรงเรียนกวดวิชาขึ้นซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติ โรงเรียนราษฎร์ เมื่อ พ.ศ. 2497 จัดเป็นโรงเรียนเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบหรือ สข.15 (2) เมื่อมีผู้ต้องการเรียนกวดวิชาเพิ่มมากขึ้นก็ทำให้เกิดโรงเรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้นตามมาด้วย ซึ่ง สายจิต ลิลิต (2537 : 1) ได้กล่าวว่า ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2515 กระทรวงศึกษาธิการไม่เห็นความ จำเป็นที่จะอนุญาตให้เปิดโรงเรียนกวดวิชาเพิ่มเพราะจะทำให้ เป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้ ผู้ปกครองสิ้นเปลือง แต่ก็ไม่อาจทำให้ความนิยมในการเรียนกวดวิชาลดลงได้

อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ (2544 : 65) กล่าวว่า นำยินดีที่ทราบว่า กระทรวงศึกษาธิการให้ความสนใจเรื่องการกวดวิชา จึงได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา ปี พ.ศ. 2544 เพื่อให้เกิดหลักประกัน คุณภาพมาตรฐาน การเรียนการสอนและค่าธรรมเนียมการเรียนตลอดจนด้านอาคาร สถานที่ การ จัดห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนต้องคืนเงินค่าเรียนให้แก่ผู้เรียนตามสัดส่วนที่กำหนด ใน กรณีที่ผู้เรียนนั้นมีเหตุจำเป็นไม่สามารถเข้าเรียนได้

## มาตรฐานของโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจุบันโรงเรียนกวดวิชาอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนด มาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา พ.ศ. 2545 ซึ่งมีการแก้ไขปรับปรุงใหม่จากปีพ.ศ. 2534 ให้มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์แก่นักเรียนมากขึ้น ดังนี้

### 1. ลักษณะการจัดการเรียนการสอน

- 1.1 จัดการเรียนการสอนโดยใช้ครูเป็นผู้สอน
- 1.2 จัดการเรียนการสอนในลักษณะผสม โดยมีทั้งครูผู้สอนและสื่อ
- 1.3 จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ

### 2. สถานที่จัดตั้งโรงเรียนและอาคาร

2.1 สถานที่และบริเวณที่ตั้งโรงเรียนต้องมีลักษณะกว้างขวางและเหมาะสมพอแก่ กิจกรรมของโรงเรียน โดยต้องมีพื้นที่ใช้สอยไม่น้อยกว่า 100 ตารางเมตร ไม่ขัดต่อสุขลักษณะหรืออนามัยของนักเรียน การคมนาคมสะดวก ตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีไม่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมที่อาจ เกิดภัยอันตรายใดๆ หรืออยู่ใกล้สถานที่อื่นที่ไม่เหมาะสมแก่กิจการของโรงเรียน

2.2 ต้องมีกรรมสิทธิ์ในอาคารหรือในกรณีเช่าต้องมีสัญญาเช่าอาคาร จากผู้มีสิทธิ ในการให้เช่าที่กำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยระบุวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อใช้จัดตั้งโรงเรียน ยกเว้นกรณีการเช่าที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ราชพัสดุ ที่ศาสนสมบัติกลาง ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

2.3 อาคารต้องเป็นเอกเทศ หรืออาคารร่วมต้องแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับ กิจการอื่นและเป็นอาคารที่มีความมั่นคงแข็งแรงเพียงพอที่จะใช้จัดการเรียนการสอน

2.4 ต้องเป็นอาคารที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างหรือใบอนุญาตต่อเติมอาคารจากทาง ราชการให้ใช้เป็นอาคารเรียนเพื่อการศึกษา เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถหาเอกสารจากทางราชการ ได้ให้วิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพ วิศวกรรมเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร

### 3. ห้องเรียน

3.1 ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนที่ใช้ครูเป็นผู้สอน ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน จำนวนนักเรียนไม่เกินห้องละ 45 คน

3.2 ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนลักษณะผสม โดยมีทั้งครูผู้สอนและสื่อ ใช้ เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน จำนวนนักเรียนไม่เกินห้องละ 90 คน

3.3 ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตาราง เมตรต่อนักเรียน 1 คน จำนวนนักเรียนไม่เกินห้องละ 90 คน

3.4 ห้องเรียนที่จัดแบบห้องบรรยายขนาดใหญ่ที่สามารถมองเห็นครูผู้สอนอาจจะ มีนักเรียนเกินห้องละ 90 คน ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน และต้องเพิ่ม สื่อ และเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนตามสัดส่วนนักเรียน

#### 4. การจัดอาคารสถานที่และความปลอดภัย

4.1 ห้องเรียน ห้องประกอบ ต้องมีแสงสว่างพอเพียงและมีระบบถ่ายเทอากาศที่ ถูกสุขลักษณะ

4.2 มีห้องธุรการและหรือห้องพัสดุแยกต่างหากจากห้องเรียน

4.3 จัดให้มีพื้นที่หรือห้องสำหรับพักผ่อนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีอยู่ตาม สมควร

4.4 จัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดถูกสุขลักษณะให้เพียงพอตามจำนวนนักเรียนที่มี อยู่

4.5 มีห้องส้วมแยกชาย-หญิง โดยถืออัตราส่วนจำนวนนักเรียน 35 คน ต่อ 1 ที่ สำหรับการเปิดสอนในแต่ละรอบเกิน 20 คนขึ้นไปให้เพิ่มอีก 1 ที่

4.6 ต้องจัดให้มีทางหนีไฟตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือให้เป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับที่ 47(พ.ศ.2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ในเรื่องการป้องกันอัคคีภัย

#### 5. เจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนและการใช้สื่อ

5.1 ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนตลอดเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอน ในอัตราส่วน 1 คน ต่อนักเรียน 1 ห้อง

5.2 สื่อโทรทัศน์หรือฉากรับภาพ ต้องมีขนาดใหญ่เพียงพอให้นักเรียนสามารถ มองเห็นและเข้าใจเรื่องราวที่สื่อนำเสนอได้อย่างชัดเจน โดยจะต้องให้มีสื่ออย่างน้อย 1 เครื่อง ต่อ นักเรียน 15 คน

#### 6. คุณสมบัติของครู และเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียน

6.1 ครูจะต้องมีความรู้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดความรู้ และประสบการณ์ของผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นครูใหญ่ และความรู้ของผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นครู โรงเรียนเอกชน พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

6.2 เจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และมีทักษะในการใช้สื่อ

#### 7. ค่าธรรมเนียมการเรียน

7.1 การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจะต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยให้เก็บได้ในอัตราดังนี้ การเรียนการสอนโดยใช้ครูผู้สอนให้เก็บ ในอัตราที่สูงกว่าการเรียนการสอนโดยใช้สื่อผสมครู ส่วนการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเป็นเครื่องมือ จะต้องเก็บในราคาต่ำสุด

7.2 กรณีที่นักเรียนได้ชำระค่าธรรมเนียมการเรียนแล้ว มีเหตุจำเป็นไม่สามารถเข้าเรียนตามหลักสูตรที่สมัครเรียน ให้ผู้รับใบอนุญาตคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียนให้แก่นักเรียนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบการของโรงเรียน ส่วนอัตราการคืนเงินให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

8. ให้ผู้รับใบอนุญาตติดประกาศให้เห็นได้ชัดเจนในเรื่องต่อไปนี้ คือ

8.1 ใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการโรงเรียน

8.2 ใบอนุญาตให้เก็บค่าธรรมเนียมการเรียน

8.3 เกณฑ์มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน

8.4 ข้อมูลอื่นๆที่จำเป็น เช่น รายชื่อครูอาจารย์ และหลักสูตรการเรียน

9. โรงเรียนต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการเสนอต่อผู้อนุญาตทุกปีและจะต้องมายื่นขอต่อใบอนุญาตทุกๆ 3 ปี ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

**การแข่งขันและปัจจัยประกอบ**

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2530 : 69-72) เมื่อการแข่งขันเป็นสาเหตุประการหนึ่งในฐานะที่เป็นเครื่องกระตุ้นในการกวดวิชาจึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงเหตุผลของการแข่งขัน การแข่งขันเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีการให้รางวัลแก่ผู้ชนะค่อนข้างสูงและเป็นที่ยอมรับว่าการกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิ์ที่จะเข้าสู่งการแข่งขัน และผู้ที่สามารถจะผ่านไปถึงเป้าหมายที่เรียกว่า ผู้ชนะนั้นมีจำนวนจำกัดและยิ่งผลตอบแทนสำหรับผู้ที่มีชัยชนะสูงก็ยิ่งให้มีการแข่งขันมีลักษณะที่แหลมคมยิ่งขึ้น ในสังคมที่ให้คุณค่าของการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป โดยเฉพาะในบางสาขาที่ยังมีการยอมรับอย่างแพร่หลาย เช่น วิทยาศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ ทันตแพทย์ และ เกษตรศาสตร์ เป็นต้น การแข่งขันเข้าสู่เป้าหมายบางอย่างดังกล่าว จึงเป็นความจำเป็นเนื่องจากจะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน สำหรับชีวิตของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาเหล่านี้ เมื่อเทียบกับสาขาอื่นๆหรือเทียบกับสาขาที่ไม่มีโอกาสทางการศึกษาต่อ

อย่างไรก็ตามการแข่งขันไม่ใช่เหตุผลเดียวที่จะอธิบายการกวดวิชา ยังมีปัจจัยร่วมอีกหลายปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจให้มีการกวดวิชา ปัจจัยร่วมอื่นๆอาจจะจำแนกได้ดังนี้

1. การคัดเลือกที่วัดผลโดยถือเอาฐานความรู้เป็นเกณฑ์

2. ความพยายามในการจัดให้ความรู้ ดังกล่าวมีมาตรฐานเดียวกันเหมือนกันหมด

3. ความรู้ดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะต้องใช้เวลาจำเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของ

ความสำเร็จในการวัดผล

ทั้งสามประเด็นนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จูงใจให้มีการกวดวิชา นอกเหนือไปจากปัจจัยที่มีความจำเป็นที่ต้องแข่งขันเพื่อผลลัพธ์ที่ต่างกันมากในอนาคต โดยปกติการวัดผลของการแข่งขันผู้ทำการคัดเลือกมักจะถือเอาฐานความรู้เป็นหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการคัดเลือกเบื้องหลังความคิดที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องมาจากยุคสังคมนักคิด ก้าวคือ ผู้ที่ควรจะได้รับโอกาสทางการศึกษานั้นควรจะเป็นชนชั้นสูงหรือควรเป็นชนชั้นผู้ปกครองเท่านั้นและโดยปกติลูกหลานชนชั้นผู้ปกครอง

จะเป็นผู้ที่มีโอกาสทางการศึกษาและมีความรู้มากกว่า ฉะนั้นการถือเอาฐานความรู้จึงเป็นการคัดเลือกชนชั้นที่ถูกปกครองเอาไว้ ต่อมาในระยะหลัง เมื่อสังคมมีสภาพเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น และอีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะการศึกษาได้ขยายตัวมากขึ้น บุตรหลานพ่อค้าและอุตสาหกรรมก็สามารถได้รับการศึกษามากขึ้น มีการเผยแพร่ความคิดว่ามนุษย์ทุกคนที่เกิดมาควรจะมีสิทธิเท่าเทียมกัน แนวคิดที่ว่า การศึกษาจะต้องผูกขาดไว้สำหรับชนชั้นผู้ปกครองจึงถูกทำลายลง แต่การวัดผลโดยถือเอาฐานความรู้ ยังดำเนินต่อไปภายใต้คำอธิบายของคำว่า ยุติธรรม และ ประสิทธิภาพกล่าวคือ เนื่องจากโอกาสที่จะให้การศึกษาในระดับสูงแก่ทุกคนเป็นไปได้ ฉะนั้นผู้มีสิทธิ์ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้นนั้นควรจะเป็นผู้ที่มีความฉลาด เพราะหากทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกันแล้ว ผู้ที่ฉลาดหรือผู้ที่มีความสามารถทางการศึกษามากกว่าควรจะได้รับคัดเลือกให้ศึกษาสูงขึ้นไป ทั้งนี้เพราะบุคคลดังกล่าวจะเป็นผู้มีความสามารถเรียนรู้ เข้าใจวิชาการชั้นสูงขึ้นไปง่าย ทำให้ง่ายต่อการให้การศึกษา ซึ่งก็หมายความว่า จะช่วยให้สามารถจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

### ประเภทของการกวดวิชาและลักษณะของการกวดวิชา

พอดู สุวรรณทัต (2530 : 52-53) ได้จำแนกโรงเรียนกวดวิชาออกเป็นประเภทได้ 3 ประเภทดังนี้

1. ประเภทเรียนลัด โรงเรียนประเภทนี้ผู้เรียนต้องการเรียนเพื่อที่จะไปสมัครสอบเทียบความรู้
2. ประเภทเฉพาะกาล โดยโรงเรียนประเภทนี้จะต้องเปิดสอนเฉพาะเวลา หรือ เฉพาะกิจ ส่วนใหญ่จะเป็นปิดภาคเรียนฤดูร้อน สอดคล้องกับ ประยูร ศรีประสาธน์ และวิไล ศิริชุมแสง (2526 : 60) ได้จำแนกโรงเรียนกวดวิชาที่กวดวิชาในช่วงก่อนการสอบคัดเลือก (ในช่วงฤดูร้อน) ผู้เข้าเรียนในโรงเรียนประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่มาจากต่างจังหวัด
3. ประเภทกวดวิชาตลอดปี โดยโรงเรียนประเภทนี้เปิดสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนเสริมในวิชาที่ตนเรียนอ่อน หรือไม่เข้าใจดีพอ และเพื่อเป็นความรู้สะสมที่จะใช้สอบแข่งขันต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่วนประยูร ศรีประสาธน์ และวิไล ศิริชุมแสง (2526 : 60) ได้จำแนกโรงเรียนกวดวิชาว่าโรงเรียนกวดวิชาที่เปิดสอนตลอดปี ผู้เข้าเรียนในโรงเรียนประเภทนี้ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในชั้นกลาง

### เหตุผลต่าง ๆ ที่นักเรียนนิยมกวดวิชา

การเรียนกวดวิชานับว่าเป็นวิถีชีวิตส่วนหนึ่งของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ ซึ่งมีเหตุผลแตกต่างกันโดยจำแนกเป็นเหตุผลหลัก 4 ประการ (สุพัฒน์ สุขมลสันต์. 2530)

#### 1. เหตุผลทางวิชาการ

1.1 ต้องการแก้ไขข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดทดแทนความรู้ที่ขาดหายไป เพื่อให้ทันเพื่อนร่วมชั้น หรือเพื่อนร่วมรุ่น

1.2 ต้องการเรียนเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมจากที่เรียนรู้แล้วในหลักสูตรที่ตนได้เรียนรู้

แล้วเพื่อให้ตนมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น

1.3 ต้องการเรียนเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมเพื่อสามารถเรียนลัดไปชั้นหรือหลักสูตรที่สูงกว่าได้

1.4 ต้องการทบทวน ตรวจสอบ หรือให้แน่ใจเนื้อหาต่างๆที่ตนเรียนหรือรู้อยู่ เพื่อให้แม่นยำมากขึ้นในการสอบเลื่อนระดับที่ตนเรียนอยู่ในปัจจุบัน หรือระดับที่สูงกว่าหรือในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆที่ตนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุ

1.5 ต้องการเรียนปูพื้นฐานความรู้บางอย่างที่ มีการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นเพื่อให้สามารถเรียนรู้เนื้อหาที่ยากยิ่งขึ้นไปได้

## 2. เหตุผลทางสติปัญญาและจิตวิทยา

2.1 สติปัญญาของผู้เรียนแตกต่างกัน ทำให้เรียนรู้ได้มากน้อยแตกต่างกันในเวลาเท่าๆกัน

2.2 ความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ เจตคติและแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน จึงเรียนได้มากน้อยแตกต่างกันในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

## 3. เหตุผลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน

3.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ตั้งไว้สูงมากเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้ประสบความสำเร็จ

3.2 จุดประสงค์การเรียนการสอนไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมากเท่าที่ควร เช่น ไม่มีหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เรียนเก่ง แต่มุ่งหมายสนองความต้องการแต่เฉพาะนักเรียนที่มีความรู้ระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนและนักเรียนที่เรียนเก่งมีปัญหาในการเรียน

3.3 หลักสูตรไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างทางสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียนที่แตกต่างกันมากเท่าที่ควร ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนหรือเข้าใจความแตกต่างเหล่านี้

3.4 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนแต่ละชั้น และในแต่ละระดับมีมากเกินไป และแยกย่อยมากเกินไป จะทำให้ผู้สอนและผู้เรียนไม่สามารถทำได้สำเร็จทุกอย่างในเวลาจำกัด

3.5 หลักสูตรการสอนไม่สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาที่ผู้เรียนต้องการทำการศึกษาต่อไป เช่น ในกรณีของการกวาดวิชาภาษาอังกฤษข้ามมหาวิทยาลัย เพราะว่าวิธีการเรียนสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน ซึ่งเน้นการเรียนการสอนเพื่อสื่อความหมาย (Communicative Approach) แต่ข้อสอบข้ามมหาวิทยาลัยเน้นการทดสอบแบบโครงสร้าง (Structuralism) จึงทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการทำข้อสอบข้ามมหาวิทยาลัย นักเรียนจึงต้องขวนขวายหาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษตามแนวทางที่ข้อสอบข้ามมหาวิทยาลัยเคยออกในปีที่ผ่านมา เป็นต้น

3.6หลักสูตรกำหนดให้โรงเรียนสอนในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือเป็นไปได้น้อยมาก ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงพฤติกรรม และให้มีการเรียนซ่อมในกรณีที่นักเรียนไม่อาจบรรลุ สิ่งที่ได้ เพราะในทางปฏิบัติโรงเรียนโดยมากไม่อาจทำได้ เพราะสาเหตุมากมาย เช่น โรงเรียน ขาดห้องเรียนสำหรับเรียนซ่อม ขาดอุปกรณ์การสอน ขาดงบประมาณดำเนินงาน ทำให้ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญ ขาดความสนใจในเนื้อหาวิชา ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ทำให้การเรียนการสอนซ่อมที่ ทางโรงเรียนและหลักสูตรกำหนดไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้นถ้านักเรียนประสงค์ที่จะเรียนต่อใน ระดับสูงกว่า เช่น ในระดับมหาวิทยาลัย จึงต้องพึงการกวาดวิชาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

#### 4. เหตุผลจากการถูกบังคับทางสังคม

4.1 สังคมปัจจุบันนี้มีการแข่งขันกันในระดับต่างๆ รวมทั้งการแข่งขันทางด้านการศึกษาด้วย เพราะโรงเรียนและสถานศึกษามีการแต่งตั้งตำแหน่งหน้าที่การงานที่มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามาแล้ว จึงทำให้บุคคลเหล่านี้พยายาม ขวนขวายหาความรู้ให้มากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้เพื่อแข่งขันกับผู้อื่น ผลที่ตามมาส่วนหนึ่งก็คือ การต้องเรียนกวาดวิชา

4.2 สังคมมีค่านิยมยกย่องคนเก่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเรียนเก่ง ซึ่งเป็นที่ภูมิใจของพี่น้องและวงศ์ตระกูล จึงทำให้ทุกคนพยายามเรียนให้มากที่สุดและสูงที่สุด เช่น พยายามเรียน ให้ได้สำเร็จระดับมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียงซึ่งมีอยู่จำนวนจำกัดจึงทำให้มีการแข่งขันมากยิ่งขึ้น โดยบุคคลต่างๆเหล่านี้ ส่วนหนึ่งอาจไม่สนใจด้วยซ้ำว่า เรียนสำเร็จแล้ว จะมียานทำหรือไม่ก็ตาม แต่ต้องการเป็นคนเก่งของพ่อแม่เพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญของตน

4.3 จากการถูก "ลัทธิเอาอย่าง" บังคับให้จำยอมต้องกวาดวิชาซึ่งอาจเกิดจากผู้ปกครองชักจูง ชี้นำ เกลี้ยกล่อม หรือข่มขู่ให้นักเรียนกลัวว่า การไม่เรียนกวาดวิชานั้นเป็นปมด้อย ของเด็กจะทำให้เด็กเรียนแข่งขันหรือสอบแข่งขันสู้คนอื่นไม่ได้ เพราะว่าคนอื่น ๆ ก็เรียนกัน ทำให้ นักเรียนต้องเรียนกวาดวิชาด้วยเพื่อตามใจผู้ปกครอง หรือบางกรณีนักเรียนก็บีบบังคับให้ผู้ปกครอง เห็นความจำเป็นว่า ตนเองต้องเรียนกวาดวิชา เพราะว่าเพื่อน ๆ เขาเรียนกันจนเป็น "แพชั่น"

#### 5. สภาพการแข่งขันทางโอกาส

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า สภาพการแข่งขันทางโอกาสในปัจจุบันมีสูงมาก เช่น ตำแหน่งงานมีน้อย โรงเรียนดี ๆ มีน้อย มหาวิทยาลัยปิดโดยเฉพาะของรัฐมีน้อย สิ่งเหล่านี้บีบบังคับ ให้คนต้องกวาดวิชาเพื่อแข่งขันกันมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นจะสังเกตได้ว่า เหตุผลของการที่คนจะเรียนกวาดวิชานั้นมีมากมาย พอสรุปได้ว่า สาเหตุใหญ่ ๆ ที่ทำให้คนนิยมเรียนกวาดวิชานั้นเนื่องมาจากเหตุผลทางวิชาการ เหตุผลทาง สติปัญญาและจิตวิทยาของผู้เรียน เหตุผลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสม และ เหตุผลจากการถูกบังคับทางสังคม ปัจจัยที่สำคัญเหล่านี้อาจกล่าวได้ว่ามาจากปัญหาการศึกษาใน ปัจจุบันได้แก่ ความไม่เหมาะสมของหลักสูตรการเรียนการสอน ความจำกัดของโอกาสทาง การศึกษาในระดับสูง และ ความจำกัดของโอกาสทางอาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ปัจจัยอื่น ตามมาในการให้นักเรียนต้องพยายามดิ้นรนเข้าสู่ตลาดการกวาดวิชา

## เป้าหมายของการเรียนกวดวิชาขึ้นอยู่กับ

1. เป้าหมายของผู้เรียน ขึ้นอยู่กับความสามารถของสมอง ร่างกาย และจิตใจ การที่ผู้เรียนเรียนกวดวิชาตั้งเป้าหมายไว้สูงจนเกินไปก็ยากที่ตนจะประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ผู้เรียนต้องรู้จักตนเอง รู้จักประมาณความสามารถของตนเอง

2. การสอนของครู/อาจารย์โรงเรียนกวดวิชา การสอนของครูมีความสำคัญมาก สำหรับการสอนกวดวิชา เพราะว่าการสอนแบบนี้แตกต่างจากการสอนประจำในห้องเรียนมาก กล่าวคือ ผู้สอนต้องให้ความสำคัญของความแตกต่างของแต่ละบุคคลของผู้เรียนมากกว่าการสอนในห้องเรียน รวมทั้งเอาใจใส่ ให้ความรักและความห่วงใยเป็นรายบุคคลด้วย

3. อุปกรณ์และตำราในการเรียนการสอน มีความสำคัญสำหรับการเรียนการสอนในการกวดวิชาเพราะผู้ทำการสอนกวดวิชาต้องจัดทำขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาในแต่ละครั้ง อุปกรณ์การสอนต่างๆ นั้นมีความจำเป็นมากที่จะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ เช่น โทรทัศน์วงจรปิด วีดีโอ เป็นต้น

4. ความตั้งใจและความสนใจของผู้เรียนและผู้สอน มีนักเรียนและผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่เรียนกวดวิชาเพราะความจำใจบางอย่าง เช่น อาจถูกผู้ปกครองบังคับให้เรียน หรือเรียนตามแพชชั่นของเพื่อน ทำให้ความตั้งใจและความสนใจในการเรียนมีไม่มากหรือไม่นานพอ และ ก็มีครูอาจารย์บางท่านสอนกวดวิชาเพราะความจำใจบางอย่างเช่นกัน เช่น สภาพเศรษฐกิจบีบบังคับหรือได้รับการร้องขอจากผู้เรียนหรือผู้ปกครอง เป็นต้น บางครั้งมีความตั้งใจและความสนใจจะทำการสอนจริงแต่ว่าต้องสอนมากชั่วโมงจึงยอมทำให้ความตั้งใจและความสนใจจริงลดหย่อนลง สิ่งต่างๆ ดังกล่าวนี้อาจมีผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอนกวดวิชาอย่างมาก

ฉะนั้น การเรียนกวดวิชาหรือการเรียนพิเศษเป็นการเพิ่มความรู้หรือประสบการณ์ ขณะที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเปิดโอกาสให้คนเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยแบ่งความรู้หรือประสบการณ์ในระบบคือการเรียนรู้ในโรงเรียน การเรียนรู้นอกระบบเป็นการศึกษานอกโรงเรียน อาจเป็นการศึกษาผู้ใหญ่ การลงทะเบียนเรียนแล้วอ่านหนังสือไปสอบเองเรียนอยู่บ้าน หรือการเรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น การเรียนในโรงเรียนเป็นแบบหนึ่งในการเรียนรู้ สถาบันกวดวิชาก็เป็นอีกแบบหนึ่งในการเรียนรู้ เด็กจะมีความรับผิดชอบในตนเองเพราะมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะสอบเข้าคณะ สาขา วิชา และสอบเข้ามหาวิทยาลัยตามที่ต้องการให้ได้

## ผลของการกวดวิชา

เนื่องจากสภาพการกวดวิชาที่มีหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งสภาพปัจจุบันของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมได้แปรเปลี่ยนไป จึงทำให้ผลของการกวดวิชาที่มีลักษณะเฉพาะตามความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย

การเรียนกวดวิชาในเชิงทฤษฎีนั้นนับว่ามีประโยชน์ หากว่าเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลดีมีครบถ้วน หรือมีมากเพียงพอ แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพปัจจุบันของโรงเรียนกวดวิชา วิธีการดำเนินการเรียนการสอนกวดวิชาในทางปฏิบัติประกอบกับการพิจารณาถึงความจำกัดทาง

*Handwritten signature*

โอกาสในการศึกษาแล้ว ผลของการเรียนกวดวิชาเป็นการสูญเปล่าทางการลงทุนของผู้เรียน เพราะได้ผลน้อยมากและไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาแบบต่าง ๆ ที่ควรจะเป็น สิ่งที่ผู้เรียนได้มาจากการเรียนกวดวิชาก็คือ ผู้เรียนมักได้แต่เทคนิควิธีการทำ ข้อสอบเก่า คำบรรยายประกอบการทำข้อสอบที่ไม่ต่อเนื่องกันเชิงเนื้อหา ผู้เรียนที่อ่อนก็มีโอกาสน้อยที่จะได้รับการชี้แจงแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง นักเรียนที่เก่งก็ต้องเรียนของเดิมอีกครั้งกับนักเรียนระดับปานกลาง ความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่สุดไม่ได้รับการเอาใจใส่จากผู้สอนเท่าที่ควร และโอกาสทางการศึกษายังจำกัดมาก แม้ว่าความรู้ความสามารถจะได้เพิ่มขึ้นจริง โอกาสของการแข่งขันก็ยังคงมีสูงเหมือนเดิม จึงทำให้สิ่งที่ได้อย่างแท้จริงจากการกวดวิชา ก็คือ ความมั่นใจในการสอบเท่านั้น โดยที่ความมั่นใจนี้อาจไม่ได้ส่งผลให้เกิดประโยชน์เลยก็เป็นได้ เพราะข้อสอบออกไม่ตรงกับสิ่งที่ตนเอง “เรียนเพื่อสอบ” (สุพัฒน์ สุขมลสันต์. 2530)

สืบเนื่องจากนโยบายและระเบียบกฎหมายที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุมดูแลโรงเรียนกวดวิชา ไม่ส่งเสริมให้มีการกวดวิชาเพิ่มขึ้น มีแต่จะทำให้ลดจำนวนลง จึงทำให้มีการกระทำ ความผิดพระราชบัญญัติเพื่อคงสภาพโรงเรียนไว้ ได้แก่

1. การให้บุคคลอื่นเข้ามาเช่าดำเนินกิจการหรือทำสัญญาซื้อขายเป็นการภายใน โดยยังคงชื่อผู้รับใบอนุญาตเดิมในการติดต่อกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
2. การโฆษณาโรงเรียน ไม่ตรงตามที่ได้รับอนุญาต เช่น ได้รับอนุญาตให้สอนภาคฤดูร้อนแต่กลับโฆษณาว่าสอนเวลาเย็น หรือใช้ชื่อโรงเรียนในการโฆษณาเป็นภาษาอังกฤษ
3. มีการย้ายอาคารสถานที่โดยพลการ
4. ไม่ได้ติดต่อเปลี่ยนแปลงค่าเล่าเรียน

ดังนั้น ในสายตาของประชาชนโดยทั่วไป ส่วนใหญ่มักจะมีความเห็นว่าโรงเรียนกวดวิชา มีประโยชน์สามารถช่วยการเรียนของบุตรหลานได้ แต่โดยแท้จริงแล้วการกวดวิชาเป็นการทำให้เด็กต้องเรียนมากเกินไปกว่าความสามารถของร่างกายและจิตใจของเด็กจะรับได้ อาจทำให้เกิดความเครียดและไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด ตามผลการวิจัยที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนกวดวิชาภาคฤดูร้อนไว้และผลการวิจัยสรุปได้ว่า การกวดวิชาภาคฤดูร้อนไม่ได้ก่อให้เกิดความรู้แก่ผู้เรียนแต่อย่างใด เพราะใช้เวลาเรียนในระยะสั้น และเรียนตลอดวันติดต่อกัน โดยไม่มีวันหยุด สภาพห้องเรียนแออัดยัดเยียด และวิธีการเรียนการสอนก็เป็นเพียงการเฉลยข้อสอบและแก้งข้อสอบ เพื่อเป็นแนวในการตอบข้อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อเท่านั้น ซึ่งโดยเนื้อแท้ของการสอนไม่เป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้นจากที่ผู้เรียนได้รับจากโรงเรียน ทำให้เกิดการสูญเปล่าในด้านการศึกษา และหากการสอนซ่อมเสริมตามหลักสูตรสามารถสอนได้อย่างมีคุณภาพแล้วการเรียนกวดวิชาก็มีสิ่งทีนักเรียนและผู้ปกครองจะต้องไฝ่ฝันไขว่คว้าเข้าเรียนหรือให้บุตรหลานของตนเข้าไปเรียนให้เสียเงินเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์อีกต่อไป (พอดู สุวรรณทัต. 2530)

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการกวดวิชา พบว่า จำนวนนักเรียนและความต้องการที่จะเข้าเรียนกวดวิชาเพิ่มมากขึ้น โดยลำดับ จึงทำให้การจัดระบบการกวดวิชา มีลักษณะ

มุ่งเพื่อประโยชน์ทางการค้ามากกว่าประโยชน์ทางการศึกษาอย่างแท้จริง มีการโฆษณาชักชวนให้มีการกวาดวิชาที่เกินความจริง มีการหลอกลวงและเสาะหาวิธีการที่จะให้เด็กเรียนกวาดวิชาด้วยประการต่าง ๆ เป็นผลให้สถานที่เรียนแออัดยัดเยียด และไม่มีบรรยากาศทางวิชาการ โดยที่ระบบและวิธีการสอบคัดเลือกในปัจจุบันมีผลให้เกิดการค้าหาประโยชน์จากการศึกษาและการจัดการศึกษาเพื่อการค้ามากขึ้น เช่น การแข่งขันกันจัดทำเฉลยข้อสอบ ตลอดจนการจัดทำคู่มือต่าง ๆ จึงก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจแก่ผู้ปกครอง รวมทั้งทำให้เด็กและครอบครัวต้องหมกมุ่นอยู่กับความเพียรพยายามที่จะให้เด็กศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและใช้เวลาศึกษาเล่าเรียนหนักเกินความจำเป็นอีกด้วย นอกจากนี้ ความนิยมในเรื่องการกวาดวิชายังมีผลกระทบต่อระบบการเรียนการสอนของครูและนักเรียนในโรงเรียน ทำให้นักเรียนสนใจการเรียนในหลักสูตรน้อยลง แต่จะฝักใฝ่ในเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเท่านั้น ซึ่งจะพบได้ชัดเจนโดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปีสุดท้ายหรือเทอมสุดท้าย (ประยูร ศรีประสาธน์ และวิไล ชุมแสง. 2526)

เมื่อพิจารณาระบบ “กวาดวิชา” พบว่ามีผลดีก็แต่เฉพาะตัวของผู้ที่กวาดวิชา และผู้ที่มีโอกาสในการกวาดวิชา ซึ่งผลดีดังกล่าวเป็นผลจากการเปิดช่องของระบบการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม รวมทั้งช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอยู่มากในสังคม และข้อนี้เองเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ระบบ “กวาดวิชา” ทั้งระบบเจริญรุ่งเรืองต่อไปและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวออกมาเป็นรูปแบบเปิดเผยมากขึ้นทุกที นอกจากผลดีส่วนบุคคลที่กล่าวแล้ว ระบบกวาดวิชาย่อมส่งผลเสียต่อสังคมโดยส่วนรวมทั้งสิ้น ซึ่งพิจารณาเป็นประเด็นย่อยได้ 4 ประเด็น (อภิชัย พันธเสน. 2530) ดังนี้ คือ

1. ระบบกวาดวิชามีส่วนเสริมให้ความแตกต่างทางฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีมากอยู่แล้วขยายกว้างขวางมากขึ้น เพราะการกวาดวิชาเป็นผลดีต่อการแข่งขันสำหรับผู้ที่มีความได้เปรียบในการแข่งขันอยู่แล้ว ลักษณะดังกล่าวจึงเป็นการสวนทางกับแนวคิดของท่านเจ้าพระยาธรรมศักดิ์และเสริมช่องว่างที่มีอยู่แล้วให้กว้างออกไป

2. ระบบกวาดวิชา ตั้งแต่ระดับก่อนอนุบาล อนุบาลและสูงขึ้น มีผลกระทบต่อสถาบันครอบครัวและความสุขที่เกิดจากความอบอุ่นของครอบครัวดังเช่นเคยมีในอดีต การกวาดวิชาจะสร้างความเป็นกลไกในตัวมนุษย์มากขึ้น ในลักษณะเป็นหน้าที่เหมือนหุ่นยนต์ และมีส่วนผลักดันให้สังคมมนุษย์มีแนวโน้มในลักษณะแบ่งงานแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนตามสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจเหมือนเช่นสังคมผึ้ง การกล่าวเช่นนี้อาจจะมองภาพไปไกลเกินความเป็นจริงในขณะนี้ แต่เป็นแนวโน้มที่สามารถจะเห็นได้อย่างชัดเจน

3. เป็นการลดคุณค่าของการศึกษาในความหมายของการค้นคว้าหาความรู้ให้มีความรู้จริงและขยายขอบข่ายพรมแดนของความรู้ออกไป ระบบกวาดวิชาเป็นเพียงระบบ “เทียบความรู้” เป็นระบบที่ทำลายแรงจูงใจที่จะศึกษาหาความรู้ใหม่ให้แตกฉานออกไปมาก ดังนั้น ยิ่งระบบกวาดวิชาที่มีความสำคัญและมีลักษณะที่เด่นชัดจนเท่าใด ย่อมเป็นการทำลายคุณค่าของระบบการศึกษาที่แท้จริงมากขึ้นเท่านั้น

4. เป็นการทำลายนวัตกรรมใหม่ ๆ ทางการศึกษา หลังจากการออกหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2524 มาบังคับใช้ย่อมถือได้ว่า การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาให้มี

ลักษณะคลองตัวและเปิดโอกาสให้มีความคิดริเริ่มในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ที่รับการศึกษามากยิ่งขึ้นกว่าก่อน มีข้อเสนอของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาในปี พ.ศ.2517 โดยเฉพาะการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งเปิดโอกาสให้มีนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ ได้มาก แต่ระบบกวดวิชาโดยเน้นวิชาสามัญตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถม และมัธยมศึกษาตอนต้น ตอนปลาย โดยลักษณะรูปแบบของข้อสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาในสถานศึกษาที่จำกัดรับ โดยมุ่งเน้นเฉพาะวิชาสามัญนั้น ทำให้มีการกวดชั้นสอนเฉพาะในวิชาสามัญตั้งแต่ระดับอนุบาลขึ้นมา เป็นการทำลายนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในหลักสูตรต่ำกว่าอุดมศึกษา

จากบทวิเคราะห์ของนักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้สรุปประเด็นแยกเป็นข้อดีและข้อเสียของการกวดวิชาที่น่าสนใจไว้ดังนี้ คือ (ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2539)

#### ข้อดีของการกวดวิชา

- 1.เป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้มากขึ้น
- 2.ทำให้นักเรียนเกิดขวัญกำลังใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 3.เป็นการส่งเสริมให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษา
- 4.เป็นการลดภาระของผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลาน
- 5.ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาที่ตนต้องการ เลือกผู้สอนได้ตามความสนใจ
- 6.สามารถแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นราย ๆ
- 7.เป็นการเปิดโอกาสให้มีการเรียนเพิ่มเติมความรู้ได้ตามความต้องการ
- 8.ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสพบปะกับเพื่อนต่างสถาบัน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การ

ปรับตัวเข้าสังคมกับกลุ่มเพื่อนต่าง ๆ

#### ข้อเสียของการกวดวิชา

- 1.การกวดวิชาทำให้รู้แนวข้อสอบ อาจทำให้ความสนใจในหลักสูตรของผู้เรียนน้อยลง
- 2.ทำให้ผู้เรียนหมกมุ่นกับความเพียรพยายามที่จะหาความรู้จนใช้เวลามากเกินไปจนความจำเป็นจนบางครั้งเกินความสามารถของร่างกายและจิตใจจะรับได้
- 3.เป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายด้านการเรียนของผู้ปกครอง
- 4.เป็นการสร้างลักษณะนิสัยการแข่งขันให้กับผู้เรียนมากเกินไป อันจะนำไปสู่ความเห็นแก่ตัว

ความเห็นแก่ตัว

5.บางครั้งทำให้ผู้เรียนไม่สนใจการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ จะไปสนใจเฉพาะวิชาที่นำไปใช้ในการสอบคัดเลือก ซึ่งไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

## 2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

### ความหมาย

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้มากมายแต่ส่วนใหญ่ก็มีความหมายในแนวทางเดียวกันดังนี้ คือ

ชูลล์ และคณะ (Shull and Others.1970 : 30-31) ให้ความหมายในรูปของการนิยามศัพท์ว่า De และ caedo คำว่า De แปลว่า ออก (off) ส่วน caede แปลว่า ตัด (to cut) เมื่อรวมกันหมายถึงการใช้สติปัญญาไตร่ตรองและเลือกกระทำแต่สิ่งที่เป็นไปได้จากหลายๆทางโดยการตัดออกคัดออกหรือเลือกเฉพาะที่ดีกว่าหรือชอบมากกว่าเท่านั้น อย่างไรก็ตามการตัดสินใจ คือ การชั่งใจไตร่ตรอง และตัดสินใจเลือกทางดำเนินงาน ที่เห็นว่าดีที่สุดในหลายๆทางหนึ่งจากหลายๆทาง เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่ต้องการ

อรุณ รักธรรม (2517 : 214) ให้ความหมายการตัดสินใจไว้ว่าเป็นการตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่มีอยู่หลายทาง ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

ธงชัย สนิตวิงษ์ (2519 : 176) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการตัดสินใจ คือ กระบวนการเลือกวิธีปฏิบัติการเพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเดียวเท่านั้น

ประชุม รอดประเสริฐ (2533 : 253) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการการสร้างทางเลือกเหล่านั้นเพื่อเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเดียวเพื่อนำไปดำเนินงาน

สมยศ นาวิการ และสุสดี รุมาคม (2520 : 325-326) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงาน ที่ผู้บริหารจะเผชิญกับทางเลือกจำนวนหนึ่ง ซึ่งผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ขึ้นกับการกระทำทางเลือกและความน่าจะเป็น

วีระพล สุวรรณนันต์ (2526 : 1) ให้ความหมายการตัดสินใจไว้ว่าหมายถึง แนวทางที่แต่ละคนค้นหาเพื่อประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน

วุฒิชัย จำนงค์ (2523 : 3) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกในระหว่างทางเลือกต่างๆซึ่งจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนในอันที่จะเลือกสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกมาสำหรับนำไปปฏิบัติจริง

แพตเทอสัน (Patterson. 1980 : 17) กล่าวถึงการตัดสินใจว่าหมายถึงการที่บุคคลเข้าไปสู่การเสี่ยง โดยมีการรวบรวมและประเมินข้อมูล มีทางเลือกหลายทางและมีสิ่งประกอบอื่นๆที่สำคัญอันนำไปสู่การตัดสินใจเลือก

บอสส์ (อรุณศรี กุมุท. 2529 : 4 ; อ้างอิงจาก Bross. 1953) ได้อธิบายเกี่ยวกับการตัดสินใจไว้ว่า ปัจจุบันพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจได้ทวีความยุ่งยากขึ้นมิใช่แต่ว่าจะมีทางเลือกมากมาย ให้ต้องตัดสินใจเลือกเท่านั้น แต่มีความขัดแย้งในเรื่องค่านิยมที่ยึดถือด้วย บุคคลสามารถได้รับการช่วยเหลือ 2 ประการ คือ ประการแรกในการตัดสินใจในเป้าหมายเฉพาะอย่างเรียกว่าผลที่ได้ และประการที่สองในการพิจารณาทางเลือกหลายๆทาง และชั่งน้ำหนักทางเลือกเหล่านั้นในส่วนที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะของเขาสองประการ เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้

ลิชฟิลด์ (Litchfield. 1956 : 3-29) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นวัฏจักรของเหตุการณ์ (Cycless of Events) นับแต่การกำหนดปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาจนถึงการวางแผนแก้ไขปัญหา และการประเมินผล ที่ว่าการตัดสินใจเป็นวัฏจักรของเหตุการณ์นั้นคือเมื่อนำกระบวนการตัดสินใจไปแก้ปัญหาหนึ่งแล้ว มักจะมีปัญหาอย่างอื่นติดตามมา ปัญหาที่ติดตามมานี้อาจเกิดขึ้นช่วงใดช่วงหนึ่งของกระบวนการแก้ปัญหา และปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่นี้ก็ต้องอาศัยการแก้ปัญหาที่เป็นกระบวนการเช่นกัน อย่างไรก็ตาม บลอร์และสกอต (Blau and Scott) ได้ชี้ให้เห็นว่าประสบการณ์ที่ได้จากการแก้ปัญหาหนึ่งจะมีประโยชน์ต่อการใช้แก้ปัญหาครั้งต่อไป ดังนั้นแม้ว่ากระบวนการแก้ปัญหาครั้งแรกมีแนวโน้มว่าจะก่อให้เกิดปัญหาอย่างอื่นแทรกซ้อนขึ้นมาดังกล่าแล้ว แต่ประสบการณ์หรือการเรียนรู้ที่ได้จากการแก้ปัญหาครั้งแรกนั้นนับว่ามีส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาใหม่ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อปัญหาใหม่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายคลึงกับปัญหาเดิม

แสวง รัตนมงคลมาศ (2536 : 87) ให้ความหมายของการตัดสินใจเอาไว้ว่าการตัดสินใจ หมายถึง การเลือก (Choice of Alternatives) ซึ่งทางเลือกนั้นจะต้องมี

1. ทางเลือกหลายทาง หากมีทางเลือกทางเดียวไม่ถือว่าเป็นการตัดสินใจ
2. ต้องใช้เหตุผลประกอบการพิจารณาโดยใช้ข้อมูลตัวเลขต่างๆมาพิจารณา

ตัดสินใจด้วย

3. จุดมุ่งหมายที่แน่นอน การตัดสินใจนั้นกระทำไปเพื่ออะไร

### ประเภทของการตัดสินใจ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 45) ได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจไว้ดังนี้

1. การตัดสินใจที่ผลลัพธ์เป็นที่รู้เด่นชัด (Decisions with Certainty)
2. การตัดสินใจที่มีการเสี่ยงที่พอคำนวณได้ (Decisions with Measured Risk)

ผลลัพธ์ในกรณีนี้จะไม่แน่นอนเหมือนในข้อแรก แต่พอจะคาดคะเนได้โดยใช้หลักความน่าจะเป็นไปได้มาพิจารณาประกอบ

3. การตัดสินใจที่ผลลัพธ์ไม่เป็นที่รู้ (Decisions with Uncertainty) ในทางเลือกแต่ละทางนั้นไม่สามารถคาดเดาว่าผลลัพธ์ออกมาจะเป็นอย่างไรนอกจากวิธีนี้วิธีการตัดสินใจยังสามารถจัดออกเป็นกลยุทธ์ต่างๆกันได้หลายรูปแบบ

จ่านง พรายแย้มแข (2539 : 25) ได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. การตัดสินใจรายบุคคล เป็นการตัดสินใจโดยบุคคลเดียว บุคคลอาจขอคำแนะนำจากผู้อื่น แต่ความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจขึ้นอยู่กับเขาเพียงคนเดียว

2. การตัดสินใจของกลุ่ม เป็นการตัดสินใจที่มีหลายคนมีส่วนในการกระทำเป็นการกระจายความรับผิดชอบสมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกว่ามีผลร่วมกันในการตัดสินใจนั้นๆ เป็นความผิดของกลุ่ม

บรรรโลม กุซงคกุล (2510 : 142) ได้แบ่งการตัดสินใจเป็น 2 ลักษณะ คือ



สำหรับลำดับขั้นต่อไปเป็นระบบค่านิยมในขั้นนี้บุคคลจะพิจารณาถึงผลที่พึงปรารถนา เขาจะเปรียบเทียบผลที่ได้รับกับลำดับขั้นของค่านิยม เช่น ถ้าเราเลือกวิชาชีพนี้อะไรเพื่อต้องการเงินเดือนมาก หรือคาดได้ว่าเขาจะสามารถเรียนจบในสาขาวิชานี้ได้และจะได้มีโอกาสศึกษาต่อเขา อาจจะตั้งคำถามว่าค่านิยมสูงสุดของเขานั้นคืออะไร ทั้งนี้เพื่อให้การตัดสินใจเลือกของเขาเหมาะสมยิ่งขึ้น

ส่วนขั้นสุดท้ายเป็นการประเมินผลและการเลือกตัดสินใจ ซึ่งจะเป็นผลจากการตัดสินใจได้ในครั้งนั้น โดยผลที่ได้รับเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและข้อมูล หรือตัดสินใจที่จะสำรวจต่อไป โดยวางแผนสำรวจเพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่เพื่อการตัดสินใจครั้งต่อไป

สรุปวงจรกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญดังนี้ คือ

1. จุดมุ่งหมาย บุคคลต้องตัดสินใจเมื่อมีทางเลือกอย่างน้อยสองทาง
2. ข้อเสนอแนะ บุคคลจะต้องค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกนั้น
3. ความเป็นไปได้ โดยจะต้องหาความเป็นไปได้ทั้งหมดของกิจกรรม
4. ความเป็นไปได้ของผลที่ได้รับโดยจะต้องตรวจสอบลำดับความเป็นไปได้แต่ละ

ทางเลือก

5. ความน่าจะเป็นของผลที่ได้รับโดยการทำนายความน่าจะเป็นจริงของแต่ละ

ลำดับ

6. ค่านิยม โดยการประเมินความต้องการของบุคคลในแต่ละลำดับ
7. การประเมินผล โดยประเมินความเหมาะสมและเลือกตัดสินใจ
8. การตัดสินใจ มีการตัดสินใจซึ่งอาจจะเป็น

8.1 การตัดสินใจสิ้นสุดลง

8.2 การค้นหาข้อเสนอแนะใหม่

**กระบวนการหรือวิธีในการตัดสินใจของผู้บริโภค**

เนื่องจากผู้บริโภคคือบุคคลที่มีความสามารถในการบริโภค ซึ่งในการตัดสินใจบริโภคในที่นี้หมายถึงการตัดสินใจเลือกโรงเรียนกวดวิชาให้แก่บุตรหลานให้ได้เข้าไปศึกษาเล่าเรียน โดยการตัดสินใจเลือกของผู้ปกครองอาจพิจารณาจากความพอใจของตน หรืออาศัยการศึกษาข้อมูลต่างๆ ประกอบการตัดสินใจ อุดุลย์ จาตุรงค์กุล (2534 : 5) กล่าวว่า ผู้บริโภคอาจจะไม่มีเหตุผลอันใดในการซื้อเนื่องจากเคยพบเคยเห็น หรือเคยได้ยินมาหลาย ๆ อย่าง บางคนก็เลือกซื้ออย่างไม่เหมาะสม บางคนก็ซื้อผิดหรือซื้อมาแล้วไม่ชอบใจก็มี จากคำกล่าวข้างต้นจึงเห็นได้ว่าผู้บริโภคมีหลายประเภทด้วยกัน การตัดสินใจการบริโภคจึงอาจเหมือนหรือแตกต่างกันก็ได้ และเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการตัดสินใจหรือเพื่อให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด การตัดสินใจบริโภคแต่ละครั้งผู้บริโภคจึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผนการซื้อดูจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถตัดสินใจได้ง่ายขึ้น โดยผู้บริโภคแต่ละคนอาจแสดงออกถึงพฤติกรรมในการบริโภคที่แตกต่างกันเนื่องจากอิทธิพลทางวัฒนธรรม สังคม และจิตวิทยาของผู้บริโภค ชงชัย

สันติวงษ์ (2535 : 9) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหาให้ได้มาและการใช้ซึ่งสินค้าและบริการ ทั้งนี้หมายความถึงกระบวนการตัดสินใจซึ่งมีมากอยู่ก่อนแล้ว และมีส่วนในการกำหนดให้มีการกระทำดังกล่าว

ในเรื่องของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน ประหยัด ทองมาล (2529 : 43-45) กล่าวว่า การเลือกถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาของมนุษย์ มนุษย์ทุกเพศทุกวัยเริ่มรู้จักเลือกตั้งแต่วัยทารก ทุกคนจะเลือกในสิ่งที่ตนต้องการ เพราะการเลือกเป็นการแสวงหาสิ่งตอบสนองความพอใจให้แก่คนถ้าเลือกได้ในสิ่งที่ตนปรารถนา ก็จะพอใจ มีความสุข และรู้สึกสมหวัง การที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่เด็กนักเรียนเองที่พยายามเลือกโรงเรียนย่อมถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา เพราะต่างก็หวังจะได้เรียนโรงเรียนที่ตนพึงพอใจ การที่เด็กจะเข้าเรียนในระดับอนุบาลหรือประถม การเลือกโรงเรียนจะตกเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งกล่าวได้ว่า การที่บุตรหลานจะเรียนที่ไหนโรงเรียนใดจึงเป็นความคิดเห็นและความต้องการของผู้ปกครองเกือบทั้งสิ้น เด็กไม่มีส่วนเลยหรือมีส่วนน้อยมากที่จะร่วมการตัดสินใจ ทั้งนี้เพราะวัยเด็กยังเยาว์เกินไป เหตุผลหรือเกณฑ์ ที่ใช้เลือกโรงเรียนจะแตกต่างกันออกไปทั้งตัวเด็กเองและผู้ปกครอง จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองบางรายถึงเกณฑ์ที่ใช้เลือกโรงเรียนให้บุตรหลานสรุปได้ว่า ผู้ปกครองที่เป็นกรรมกร คนงานรับจ้าง ฐานะค่อนข้างยากจน จะเลือกโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้านโดยไม่คำนึงถึงชื่อเสียงของโรงเรียน ส่วนผู้ปกครองที่มีฐานะปานกลางส่วนมากเป็นข้าราชการจะเลือกโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้านหรือโรงเรียนที่อยู่ในเส้นทางที่ตนเดินทางไปทำงานทั้งสิ้น เพื่อความสะดวกในการรับส่งบุตรหลานและประหยัดค่าใช้จ่าย และโรงเรียนเหล่านี้ต้องมีชื่อเสียงด้วย สำหรับผู้ปกครองที่มีฐานะเศรษฐกิจและสังคมสูงจะคำนึงถึงชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นหลัก จะเห็นได้ว่าทั้งกลุ่มผู้ปกครองและเด็กนักเรียนเองใช้ปัจจัยภายนอกที่ไม่ใช่ด้านความรู้ความสามารถและความเหมาะสมของผู้เรียนเป็นเกณฑ์พิจารณาแทบทั้งสิ้น ฉะนั้น เพื่อให้การเลือกเกิดปัญหาน้อยที่สุดและสามารถสนองความต้องการของเด็กและผู้ปกครองได้อย่างแท้จริง ผู้ปกครอง ตัวเด็ก และโรงเรียนควรได้ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนควรดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้คือ โรงเรียนต้องเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาต่าง ๆ อย่างละเอียดสมบูรณ์ ถูกต้อง และตรงไปตรงมาแก่ผู้ปกครองและนักเรียนจนเขาสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในประกอบการตัดสินใจเลือกโรงเรียนได้ โรงเรียนต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างสมบูรณ์ ต้องรู้ว่านักเรียนคนใดมีความสามารถ ความถนัด ความสนใจ หรือจุดเด่นจุดด้อยอะไรบ้าง และพร้อมที่จะให้เด็กและผู้ปกครองใช้ประโยชน์ได้ทันที่ทั้งที่โรงเรียนควรให้บริการและแนวปรึกษาแก่เด็กและผู้ปกครองพร้อม ๆ กันไปในเรื่องการเลือกโรงเรียน ผู้ปกครองและเด็กควรได้ใช้บริการเหล่านี้ของโรงเรียนอย่างเต็มที่ ในส่วนของผู้ปกครองนั้นการที่จะตัดสินใจให้บุตรหลานเรียนที่ไหนดีควรได้ปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะครูอาจารย์ในโรงเรียนที่ตนประสงค์จะให้บุตรหลานเข้าเรียน โดยทางโรงเรียนควรมีข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาของตนอย่างพอเพียงที่จะบอกได้ว่าโรงเรียนนั้น ๆ ไปมาสะดวกเพียงใด สภาพทั่ว ๆ ไป และบรรยากาศภายในโรงเรียนเป็นอย่างไร สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากน้อยเท่าไร

ถ้าทุกสิ่งทุกอย่างดังกล่าวมีความเหมาะสมคล้องจองกันดีทุกประการ ย่อมเป็นที่เชื่อได้ว่าความทุกข์ของผู้ปกครองและบุตรหลานตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในการเลือกโรงเรียนก็จะหมดไป

การตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลานของผู้ปกครองอาจจัดได้ว่าอยู่ในลักษณะที่อาศัยเหตุผลและความเหมาะสมเป็นส่วนสำคัญ แต่ทั้งนี้ก็อาจขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ของผู้ตัดสินใจโดยอาจเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาตัดสินใจด้วย เนื่องจากการตัดสินใจขึ้นอยู่กับระยะเวลาและสภาพการณ์ ดังนั้นเมื่อเวลาและสภาพการณ์เปลี่ยนไป เหตุผลและความเหมาะสมที่ใช้ประกอบการตัดสินใจก็อาจเปลี่ยนไปได้ด้วย อีกทั้งบนพื้นฐานมุมมองการตัดสินใจของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองในการเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลาน หรือผู้ที่อยู่ในอุปการะของตนนั้น รายได้ของครอบครัว ราคา (ค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่าง ๆ) การโฆษณาประชาสัมพันธ์ คุณภาพ และการบริการ ล้วนมีผลต่อการตัดสินใจบริโภคหรือเปลี่ยนแปลงปริมาณการบริโภคแทบทั้งสิ้น การตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลานนั้นอาจไม่ถูกกำหนดโดยตรงแต่อาจได้มาจากความคาดหวังในอนาคตก็ได้ เช่น บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมีความต้องการให้บุตรหลานมีสังคมที่ดีเป็นคนมีระเบียบเรียบร้อย ก็อาจตัดสินใจส่งบุตรหลานไปอยู่ในสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนประจำเพื่อฝึกระเบียบในการดำรงชีวิต หากต้องการให้บุตรหลานเป็นผู้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ก็อาจส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษานานาชาติที่มีการเรียนการสอนสองภาษา (Bilingual school) คือ มีรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นหลัก เป็นต้น

### ทฤษฎีการเลือกเชิงเหตุผล

นักเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความหมายของการเลือกเชิงเหตุผลไว้ว่า เป็นการเลือกท่ามกลางตัวเลือกที่มีอยู่มากมาย แต่สิ่งที่บุคคลจะเลือกอยู่บนพื้นฐานของความพึงพอใจและโอกาสคือ บุคคลอาจจะเลือกดำเนินการในเป้าหมายหนึ่งที่ตั้งใจไว้แล้วแต่เกิดการเปลี่ยนใจไปทำอีกเป้าหมายหนึ่งทั้ง ๆ ที่ความพึงพอใจพื้นฐานยังเหมือนเดิม เช่น บุคคลหนึ่งที่ได้ตัดสินใจศึกษาต่อแต่เกิดเปลี่ยนใจไม่ไปเรียน การกระทำเช่นนี้อาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น ค่าเล่าเรียนหรือค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินนั้นสูงขึ้น หรือการศึกษาที่จะทำการศึกษานั้นยากเกินไป ฯลฯ อัจฉรา วัฒนาณรงค์ (2539 : 66)

พฤติกรรมทางเลือกเชิงเหตุผลของมนุษย์นั้น เป็นพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงเพื่อทำการเลือกทางที่ดีให้แก่ตนเองเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนดังเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ โดยเหตุผลเป็นบรรทัดฐานของความคิดดังกล่าว การเลือกเชิงเหตุผลของบุคคลมีพื้นฐานอยู่บนความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกและการแสดงออกซึ่งเป็นผลมาจากความเป็นเหตุผลร่วมกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ดังนั้นก่อนที่บุคคลจะทำการตัดสินใจเลือกกระทำการลงทุนใด ๆ เพื่ออนาคตของตัวเองหรือครอบครัวแล้ว เขาก็จะมีเหตุผลที่มีการคาดหวังถึงการได้รับผลตอบแทนสูงสุดในอนาคตด้วย ดังนั้นข้อสำคัญทางทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการเลือกเชิงเหตุผลก็คือ บุคคลได้ทำการเลือก

ในสิ่งที่ตนต้องการหรือพึงพอใจเท่านั้น จึงจะได้รับการตอบแทนในแง่ของอรรถประโยชน์สูงสุด  
 นั้นเอง

ในการวิเคราะห์ถึงต้นทุน-ผลได้ของการตัดสินใจเลือกทางเศรษฐศาสตร์ เป็นการวิเคราะห์ที่ช่วยตอบคำถามว่าสิ่งที่พิจารณาอยู่นั้นสมควรที่จะนำไปปฏิบัติหรือลงทุนหรือไม่ และกรณีที่ต้องเลือกลงทุนในสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น จะเห็นว่าทรัพยากรที่มีอยู่นั้นมีจำนวนจำกัด ฉะนั้นการตัดสินใจในการลงทุนใด ๆ โดยเฉพาะการลงทุนเพื่อการศึกษาเมื่อเรามองว่าการศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งของมนุษย์ การลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรหลาน พ่อแม่ผู้ปกครองมักคาดหวังว่าการให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาก็เพื่อวันข้างหน้าจะได้เป็นผู้ผลิตและผู้ที่มีรายได้ต่อไปในอนาคต ซึ่งนับว่าเป็นการลงทุนระดับจุลภาคซึ่งผลตอบแทนที่ได้รับนั้นเป็นผลตอบแทนส่วนบุคคลเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการลงทุนในระดับมหภาคนั้น การให้การศึกษาหรือการลงทุนทางการศึกษาจะทำไปเพื่อผลิตกำลังแรงงานและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งแรงงานทรัพยากรมนุษย์เหล่านั้นจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งการผลิตและบริโภคเป็นอันช่วยเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศชาติตนเอง ดังที่สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2531 : 4) กล่าวว่าการลงทุนทางการศึกษาไว้ว่า การลงทุนมีสถานภาพเป็นทั้งการลงทุนและบริโภค และเป็นทั้งการลงทุนในส่วนของรัฐบาลและการลงทุนในเอกชน โดยในส่วนของรัฐบาลจัดว่าการศึกษาเป็นการสาธารณูปโภคที่รัฐบาลจัดให้แก่ประชาชนโดยให้ประชาชนได้รับการศึกษา (บริโภค) โดยทั่วกัน และจัดว่าการศึกษาเป็นการลงทุนเพื่อผลิตกำลังคนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสูงขึ้นเพื่อจะได้เป็นผู้ผลิตสินค้าและบริการต่อไป ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศชาติโดยส่วนรวมนั้นเอง ในส่วนของเอกชน การจัดการศึกษาเป็นทั้งการบริโภคและการลงทุน โดยประชากรที่มีอายุเข้าเกณฑ์ก็จะชวนชวนเพื่อเข้ารับการการศึกษา (บริโภค) ในสถานศึกษาตามความเหมาะสม ในขณะที่เดียวกันที่ประชากรเข้ารับการศึกษานั้นก็จัดว่าเป็นการลงทุนส่วนตัวด้วยเพราะว่าต้องใช้เวลา และการลงทุนในแต่ละระดับกว่าจะสำเร็จต้องใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ในทำนองเดียวกัน ศิริลักษณ์ ชูติกุล (2530 : 146) กล่าวถึง การศึกษาในแง่ของปัจเจกบุคคลไว้ว่า การศึกษาเป็นทั้งการลงทุนและการบริโภค โดยพิจารณาว่า เมื่อครอบครัวหนึ่งส่งบุตรหลานให้เข้ารับการศึกษาระดับใดก็ตามจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา หากว่าครอบครัวนั้นพอใจและชื่นชมต่อความสำเร็จของบุตรหลาน จัดได้ว่ารับอรรถประโยชน์โดยตรงจากการส่งให้บุตรหลานได้เข้าเรียน รายจ่ายเพื่อการศึกษาในกรณีนี้จึงเป็นรายจ่ายเพื่อการศึกษา แต่การที่บุตรหลานของตนได้นำเอาวิชาความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพในอนาคตและเป็นการนำรายได้มาสู่ครอบครัว ซึ่งหากบุตรหลานคนนี้ได้ศึกษาเล่าเรียนจะไม่สามารถหารายได้ในส่วนนี้มาจุนเจือครอบครัวได้ทั้งยังนำมาซึ่งความมีเกียรติยศชื่อเสียงเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว รายจ่ายเพื่อการศึกษาในประเด็นนี้ นับเป็นการลงทุนของครอบครัวที่ทำให้ผลตอบแทนในอนาคตทั้งในรูปของรายได้ที่เป็นตัวเงินและผลตอบแทนทางด้านจิตใจ

การตัดสินใจทางการศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายก็มีส่วนสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเช่นกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ( 2535 : 11) กล่าวถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษาไว้ว่าเป็น

ต้นทุนซึ่งประกอบด้วยต้นทุน 3 ส่วนคือ ต้นทุนของสถาบันหรือผู้ให้บริการทางการศึกษา ค่าใช้จ่ายของผู้บริการทางการศึกษาหรือค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน ค่าเสียโอกาสของนักเรียน สุณี ฉัตราคม และเสาวณี เกียรติ (2537 : 64) กล่าวว่า การลงทุนส่วนตัว (private cost) ประกอบด้วยค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าแบบเรียน ค่าพาหนะ ค่าอาหาร ค่าเครื่องแบบและ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักเรียนซึ่งผู้ปกครองเสียค่าใช้จ่ายในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่บุตรหลานของตน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535 : 12 – 19 ) ได้ให้คำจำกัดความของค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนนี้คิดจากเงินค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน (ในกรณีที่นักเรียนต้องเสียค่าเล่าเรียน) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือ ค่าพาหนะในการเดินทางไปโรงเรียน ค่าเครื่องแต่งกาย ค่ากิจกรรมต่าง ๆ และอุปกรณ์การเรียนทุกชนิด ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองต้องจ่ายในการศึกษาแก่บุตรหลานซึ่งผู้ปกครองเป็นผู้ลงทุน ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าอาหาร ค่ากิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนนั่นเอง ซึ่งจะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของครอบครัวได้ ดังนั้นการที่พ่อ แม่ ผู้ปกครองจะทำการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรหลานจึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของครอบครัวประกอบกันด้วย รัตน์สภา ดันดาปกุล (2541 : 24) กล่าวถึงผลกระทบของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาต่อครอบครัวว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในแต่ละครอบครัวนั้นขึ้นอยู่กับพื้นฐาน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ถ้าครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจดี รายได้รวมสูง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาย่อมไม่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวเพราะมีความสามารถที่จะจ่ายได้ หรือครอบครัวใดมีเงินออมไว้มากก็ไม่มีผลกระทบต่อครอบครัว หากครอบครัวใดมีรายได้ไม่สูงและไม่มีการออม ย่อมส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของครอบครัว เช่น ส่งผลให้มีเงินออมน้อยลง ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายประจำเดือนของครอบครัว หรือส่งผลกระทบต่อเงินลงทุนในกิจการงานอื่น เป็นต้น หากค่าใช้จ่ายทางการศึกษาสูงย่อมส่งผลกระทบมากขึ้นเพราะทำให้ครอบครัวได้รับความเดือดร้อนต่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวได้ ซึ่งจากการวิจัยของกรมสามัญศึกษาเรื่อง การศึกษาค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษามัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดมัธยมศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2529 : 61) พบว่า ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำและค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนสูง จึงต้องกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาและยังส่งผลให้ผู้ปกครองไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ และการที่ค่าครองชีพสูงขึ้นทำให้รายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายจึงส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของการศึกษาของบุตร

จากบทความและงานวิจัยข้างต้นกล่าวได้ว่า เศรษฐกิจของครอบครัวและค่าใช้จ่ายทางการศึกษามีผลต่อการตัดสินใจทางการศึกษาของผู้ปกครอง เพราะการที่ครอบครัวมีรายได้สูง การที่เด็กจะมีโอกาสได้เข้ารับการศึกษา ณ สถานศึกษาที่ดี หรือมีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นย่อมมีมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

### 3. ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค

#### ความหมาย

ประไพพร อักษรศรี (2537 : 11) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคแต่ละคนว่าจะทำการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการอะไรหรือไม่ สมมุติถ้าจะซื้อซื้อจากที่ไหน เมื่อไร อย่างไร จากใคร จึงจะเหมาะสม และสร้างความพอใจในการซื้อให้แก่ตนมากที่สุด เช่นเดียวกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2533 : 3) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นการศึกษาถึงเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อ โดยมีจุดเริ่มต้นจากการเกิดสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ที่ทำให้เกิดความต้องการ ซึ่งสิ่งกระตุ้นที่ผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's black box) เปรียบเสมือนกับกล่องดำ ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ซึ่งจะได้รับอิทธิพลจากลักษณะต่าง ๆ ของผู้ซื้อ แล้วก็จะมีการตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's response) หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer's purchase decision)

ธงชัย สันติวงษ์ และนายศิลป์ เชี่ยวชาญพิพัฒน์ (2524 : 4) กล่าวว่า ถ้าลองพิจารณาดูถึงบทบาทของแต่ละคนนับจากเล็กจนโตจะเห็นว่า คนทุกคนเป็นผู้บริโภคตั้งแต่เกิดและมีส่วนเกี่ยวข้องกับโลกเศรษฐกิจแห่งการบริโภคตลอดเวลา โดยนับตั้งแต่เกิดมาพ่อแม่จะเป็นผู้ซื้อและเป็นผู้จัดหาสิ่งต่าง ๆ ให้แก่ลูก และเมื่อเด็กเติบโตขึ้นก็จะเป็นผู้บริโภคที่ซื้อของด้วยตัวเองโดยการตัดสินใจเลือกซื้อด้วยตัวเอง จากคำกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า เมื่อยังเยาว์วัยเด็กจะไม่สามารถตัดสินใจบริโภคอะไรด้วยตัวเองได้ อาจเนื่องมาจากวุฒิภาวะที่ยังน้อยอยู่ ฉะนั้นผู้ที่ทำการตัดสินใจให้ได้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองนั่นเอง และเมื่อพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้ตัดสินใจในการบริโภคเป็นเจ้าของเงินที่ใช้ในการบริโภคและมีสิทธิที่จะเลือกสินค้าและบริการตามความพอใจตนดังนั้นผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการจึงควรผลิตสินค้าและบริการที่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคออกมาตอบสนองตลาดเสมอ แต่ในการตัดสินใจบริโภคสินค้าหรือบริการนั้น ผู้บริโภคอาจมีปัจจัยหลายประการที่นำมาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการไม่ว่าจะเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยอื่น ๆ อีกทั้งในการซื้อขายสินค้าและบริการนั้น ราคาเป็นตัวกำหนดมูลค่าแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการและบริโภค และราคาจะมีการผันแปรขึ้นลงตามปริมาณความต้องการของผู้บริโภคและจำนวนสินค้าที่เสนอขาย คือเมื่อมีความต้องการมากกว่าราคาของสินค้าและบริการนั้น ๆ ก็จะสูงขึ้น และถ้าผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการทำการผลิตสินค้าและบริการออกมากขึ้น ราคาของสินค้าและบริการนั้น ๆ ก็จะถูกลง ซึ่งเป็นไปตามกฎการลดน้อยถอยลงนั่นเอง

#### ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

การศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการของผู้บริโภคทางด้านต่าง ๆ และเพื่อสร้างสิ่งกระตุ้นให้เหมาะสมจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะของผู้ซื้อด้วย โดยในที่นี้จะกล่าวถึงผู้ซื้อที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัย

ด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านวิทยา ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2533 :70-76)

1.ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Cultural factor) วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือยึดความผูกพันในกลุ่มไว้ด้วยกัน บุคคลจะเรียนรู้วัฒนธรรมของเขาภายใต้กระบวนการทางสังคม และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล

2.ปัจจัยทางสังคม ( Social Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ ลักษณะทางสังคมประกอบด้วยกลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาทและสถานภาพทางสังคมของผู้ซื้อ

2.1 กลุ่มอ้างอิง (Reference Groups) เป็นกลุ่มที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ในส่วนของกลุ่มนี้จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคลในกลุ่มอ้างอิง

2.2 ครอบครัว (Family) บุคคลในครอบครัวถือว่ามีอิทธิพลมากที่สุดต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคล สิ่งเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าของครอบครัว

2.3 บทบาทและสถานะ ( Role and Statuses) บุคคลต่าง ๆ จะเกี่ยวข้องกับคนหลายกลุ่มซึ่งในสังคมบุคคลแต่ละคนต้องมีบทบาทและสถานะที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ซึ่งสถานภาพทางสังคมจะพิจารณาแยกตามสถานะของการอยู่เป็นโสด แต่งงาน หรือหย่าร้าง โดยปกติผู้ที่มีสถานะเป็นโสด จะเลือกซื้อสินค้าตามใจตนเองและคำนึงถึงคุณประโยชน์น้อยกว่าผู้ที่มีครอบครัวแล้วซึ่งจะมีเหตุผลในการใช้จ่ายและให้ความสำคัญกับความจำเป็นในการใช้และประโยชน์ที่จะได้รับมากกว่า

3.ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) การตัดสินใจของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของคนทางด้านต่าง ๆ ได้แก่

3.1 อายุ (Age) อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้า ผู้บริโภคที่มีอายุมากย่อมมีเหตุผล และความรอบคอบในการตัดสินใจซื้อมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย

3.2 ขั้นตอนวัฏจักรชีวิตครอบครัว (Family life cycle) เป็นขั้นตอนการดำรงชีวิตของบุคคลในลักษณะของการมีครอบครัว การดำรงชีวิตในแต่ละขั้นตอนเป็นสิ่งที่มียุทธิพลต่อความต้องการทัศนคติและค่านิยมของบุคคลทำให้เกิดความต้องการในสินค้า และพฤติกรรมการบริโภคที่แตกต่างกันออกไป ขั้นตอนวัฏจักรชีวิตครอบครัวประกอบด้วยขั้นตอนที่แต่ละขั้นตอนมีผลต่อการบริโภคที่แตกต่างกัน

3.3 อาชีพ (Occupation) อาชีพของแต่ละบุคคลจะนำไปสู่ความสำเร็จและความต้องการสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน

3.4 โอกาสทางเศรษฐกิจ ( Economic circumstances) โอกาสเหล่านี้ได้แก่รายได้ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงซึ่งย่อมมีอำนาจในการซื้อสูงขึ้นด้วย มีความต้องการมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าอำนวยความสะดวกซึ่งเป็นความต้องการที่จะสร้างความสบายให้กับตัวเอง หรือต้องการสร้างความเด่นให้กับตนเอง โดยใช้สินค้าที่สังคมยอมรับหรือนิยม

3.5 การศึกษา (Education) ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักมีแนวโน้มการเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพสูงกว่าผู้บริโภคที่มีการศึกษาน้อย และระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะส่งผลให้มีการตัดสินใจซื้อสินค้าที่มีความละเอียดซับซ้อนมากขึ้น เช่น ต้องการสินค้าที่มีคุณภาพดี ต้องการสินค้าที่ตอบสนองต่อความต้องการทางด้านจิตใจมากขึ้น

3.6 รูปแบบการดำรงชีวิต (Life style) ซึ่งในส่วนนี้ขึ้นกับวัฒนธรรม และชนชั้นของสังคม

3.7 บุคลิกภาพ (Personality) หรือบุคลิกลักษณะ หมายถึง ทักษะคิดและนิสัยส่วนบุคคล เช่น คนละเอียดลออ คนมีระเบียบ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

4.ปัจจัยทางจิตวิทยา (Psychological characteristics ) การเลือกซื้อของบุคคลจะได้อิทธิพลจากกระบวนการทางจิตวิทยา 4 อย่างคือ การจูงใจ การรับรู้ ทักษะคิด และการเรียนรู้ดังนี้

4.1 การจูงใจ (Motivation) เป็นวิธีการที่จะชักนำพฤติกรรมของบุคคลให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งพฤติกรรมมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (Motive) ที่ทำให้เกิด หรือสิ่งกระตุ้นการจูงใจมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการ (Needs) โดยอาศัยสิ่งจูงใจหรือสิ่งกระตุ้นทางการตลาด

4.2 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการที่บุคคลเลือกจัดประเภท ตีความ และรับรู้ข้อมูลที่ได้รับ บุคคลที่ถูกกระตุ้นให้ตัดสินใจปฏิบัติจะมีการรับรู้ที่แตกต่างกัน แต่ละบุคคลในภาวะที่ถูกกระตุ้นเดียวกันจะปฏิบัติต่างกัน เนื่องจากการรับรู้ที่แตกต่างกันในตัวบุคคล

4.3 การเรียนรู้ (Learning) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลที่ได้รับมาจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

ธงชัย สันติวงษ์ (2535 : 18-19) กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการอาศัยเศรษฐศาสตร์เข้าศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคว่า จะสามารถช่วยให้เข้าใจว่าผู้บริโภคตลาดปฏิบัติอย่างไร (How Consumer act) ในตลาด และในเวลาเดียวกันก็ช่วยให้ให้นักการตลาดก็สามารถทราบถึงความต้องการของตลาดได้ แล้วนำมาใช้ประกอบสำหรับการพยากรณ์การขาย วางแผนการผลิตและการประเมินผลการดำเนินการต่าง ๆ เป็นต้น โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคทางเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่ได้รับการวิเคราะห์ความต้องการหรืออุปสงค์ (Demand analysis) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.ถ้าผู้บริโภคได้รับผลิตภัณฑ์ชนิดใดชนิดหนึ่งในจำนวนที่มากขึ้นเรื่อย ๆ แล้วความพอใจอันสืบเนื่องมาจากการได้รับผลิตภัณฑ์นั้นในทุก ๆ หน่วยที่มากขึ้นจะมีน้อยลงเสมอ

2.โดยหลักเหตุผลของผู้บริโภค (Rational) การที่บริโภคมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด และทรัพยากรหรือทรัพย์สินจำกัด เขาจะทำการแบ่งสรรรายได้ของเขาไปเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์แต่ละอย่างตราบนั่นที่ผลิตภัณฑ์แต่ละอย่างเหล่านั้นจะสามารถตอบสนองความต้องการส่วนเกินที่มีอยู่ของเขาภายในวงเงินได้ที่มีอยู่

3.ผลรวมของผลิตภัณฑ์ที่แต่ละคนเลือกซื้อก็คือความต้องการรวมของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

4.การตอบสนองหรืออุปทานรวมก็คือ จำนวนรวมของผลิตภัณฑ์ที่เสนอขาย ซึ่งขึ้นอยู่กับผลตอบแทนหรือกำไรที่น้อยลงอันสืบเนื่องมาจากปริมาณที่เพิ่มขึ้น

5.ปริมาณของผลิตภัณฑ์ที่มีการซื้อและขาย ณ ราคาใดราคาหนึ่ง จะอยู่ที่จุดตัดของอุปสงค์และอุปทาน

การบริโภคบริการทางการศึกษาจำเป็นต้องทราบถึงพฤติกรรมผู้บริโภค เพราะจะทำให้ทราบได้ว่าผู้บริโภคแต่ละคนเป็นอย่างไร ตัดสินใจบริโภคสินค้าด้วยสาเหตุใด และมีปัจจัยใดประกอบการพิจารณาเลือกซื้อ และจะเห็นได้ว่าการตัดสินใจบริโภคทางการศึกษานั้น สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคก็คือ เมื่อบุคคลมีความต้องการที่จะศึกษา แต่จะเริ่มมีความเต็มใจที่จะกระทำคือเข้ารับบริการทางการศึกษาจากสถานศึกษาก็ต่อเมื่อได้รับแรงจูงใจมากพอจากความใคร่อยากรู้ของตนหรือความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน การรู้ จะเป็นตัวที่ทำให้ผู้บริโภคสำนึกถึงความต้องการศึกษาด้วยสิ่งที่ผู้บริโภคเลือกคือ สถานศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาที่ตนสนใจ และมีความพร้อมที่จะเรียนได้ และเนื่องจากบุคลิกภาพของบุคคลเป็นตัวชี้ถึงการกระทำ ดังนั้นผู้บริโภคจึงตัดสินใจลงทุนทางการศึกษาโดยเข้ารับบริการทางการศึกษาในสาขาวิชาที่ตนสนใจนั่นเอง

#### 4. ทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา

##### ความหมาย

ฮาร์ริง อุดมไพจิตรกุล (2544 : 2) ได้ให้ความหมายของอุปสงค์การศึกษาว่า หมายถึงความต้องการของผู้เรียนที่จะพัฒนาคุณภาพของตนเองตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือความต้องการของสังคมที่จะพัฒนาคุณภาพของประชาชนตามเป้าหมายที่วางไว้ และได้แบ่งอุปสงค์การศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ซึ่งสอดคล้องกับบุญพุ่ม เสนารักษ์ (2531: 160) ดังนี้

- การศึกษาเป็นสินค้าพิเศษที่ไม่สร้างเฉพาะความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภค หากยังเป็นการลงทุนเพื่อตอบแทนไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอีกด้วยในอนาคต แม้ผู้เรียนจะไม่เปิดเผยว่าเขาต้องการเข้ารับการศึกษาเพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพ หรือเพื่อผลตอบแทนในอนาคต หรือเพื่อชื่อเสียงเกียรติยศของตน

- การศึกษาเป็นการบริโภคเพื่อตอบสนองความต้องการในสิ่งที่ตนสนใจ หรืออยากรู้ หรือต้องการหาคำตอบ

สุปรียา ควรเดชะคุปต์ (2529 : 78 –82) ได้กล่าวถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา ประกอบด้วย รายได้ของบิดาและมารดา ค่าเสียโอกาส อาชีพของบิดามารดา ขนาดของครอบครัว การย้ายถิ่น บุญพุ่ม เสนารักษ์ (2531 : 163-169) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายปัจจัย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และการเมือง ได้แก่ ระดับรายได้ อัตราค่าเล่าเรียน ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวนประชากร รสนิยมหรือทัศนคติของประชากร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นโยบายการศึกษาของรัฐ ประเพณี ฯลฯ ส่วนฮาร์ริง อุดมไพจิตรกุล (2544 : 4) ได้วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การศึกษาได้ดังนี้

- จากการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดอุปสงค์ของการศึกษาได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

- ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา
- ความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

โดยอุปสงค์ของการศึกษาสามารถศึกษาได้จาก 3 แนวทาง คือ

### 1. การวิเคราะห์ความต้องการของสังคม (Social demand approach)

การวิเคราะห์ด้วยวิธีนี้เป็นการประมาณหรือคาดการณ์ความต้องการการศึกษาหรืออุปสงค์การศึกษาในอนาคต โดยยึดจำนวนประชากรเป็นฐาน อุปสงค์การศึกษาขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรตามช่วงอายุ 0-14 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุในวัยเรียน การเพิ่มขึ้นของประชากรในกลุ่มดังกล่าวหมายถึงความต้องการทางการศึกษาที่เพิ่มขึ้น อุปสงค์การศึกษาจะเพิ่มตลอดเวลาตามความต้องการของผู้เรียน สถาบันการศึกษาทำหน้าที่ตอบสนองผู้เรียนโดยไม่คำนึงถึงตลาดแรงงาน เพียงแต่ประมาณประชากรเพิ่มเท่าใด จะเข้าเรียนเมื่อใด โดยใช้ข้อมูลในอดีตและปัจจุบันเป็นเครื่องมือในการประมาณอุปสงค์ของการศึกษา

### 2. การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคน (Manpower requirement approach)

วิธีการนี้เป็นวิธีการวิเคราะห์ประเภทและระดับของกำลังคนที่ต้องการคนที่ต้องการของตลาดแรงงาน ว่าต้องการกำลังคนประเภทใด ระดับใด อย่างละเท่าใด โดยอาศัยโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์งานที่จะทำให้ทราบลักษณะงาน (Job description) และคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาศัยความเจริญของแต่ละสาขาเศรษฐกิจ จากโครงสร้างเศรษฐกิจเป็นฐานในการวิเคราะห์โดยเฉพาะตัวเลขรายได้ที่คำนวณโดยวิธีประมาณจากผลผลิต (Product approach)

### 3. การวิเคราะห์ผลตอบแทนของการศึกษา (Return on education approach)

วิธีการนี้เป็นวิธีการวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นหรือผลตอบแทนจากการลงทุนการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นการลงทุนเพื่อสร้างทุนมนุษย์ (Human capital) เพื่อไปผลิตสินค้าและบริการอีกทอดหนึ่ง โดยวิธีนี้จะใช้ข้อมูลในอดีตเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการลงทุนทางการศึกษาและผลที่เกิดขึ้น

อุปสงค์ทางการศึกษานั้นเป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง กิจกรรมการผลิตทางเศรษฐกิจจะทำให้เห็นช่องทางการสร้างงาน สร้างอาชีพ และความต้องการแรงงานในด้านต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดอุปสงค์ทางการศึกษาตามมา ตัวอย่างเช่น ปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์และเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การติดต่อสื่อสารสามารถเชื่อมต่อถึงกันทั่วโลก ประเทศไทยมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศหรือกรณีที่ต่างประเทศสนใจที่จะเข้ามาทำการลงทุนภายในประเทศไทยมากขึ้น เรื่องของคอมพิวเตอร์และภาษาที่ใช้ในการสื่อสารจึงเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน และอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้จึงก่อให้เกิดความต้องการแรงงานที่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเข้าใจในภาษาต่างประเทศขึ้น กรณีที่สถานศึกษามีการเน้นการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศให้แก่ักเรียนจะเป็นช่องทางเลือกทางหนึ่งให้ผู้ปกครองที่เล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในอนาคตมีความต้องการที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียน นับว่าเป็นอุปสงค์ทาง

การศึกษาซึ่งเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานเข้าเรียน ณ โรงเรียนนั้น ๆ เพื่อผลประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต

### ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การศึกษา

บุญพุ่ม เสนารักษ์ (2531 : 163-164) กล่าวถึงปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษาว่าปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เช่น ระดับรายได้ อัตราค่าเล่าเรียน ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวนประชากร รสนิยมหรือทัศนคติของประชากร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยเฉพาะกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย กำหนดการศึกษาภาคบังคับ นโยบายศึกษาของรัฐ ฯลฯ เราอาจเขียนให้อยู่ในรูปฟังก์ชัน (Demand function) ได้ดังนี้

$$Ded = f(M, Ped, Pr, N, U, Ar, O)$$

เมื่อ Ded แทน อุปสงค์หรือปริมาณการศึกษาสาขาใดสาขาหนึ่งที่บุคคลต้องการซื้อ หรือเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ

M แทน ระดับรายได้ของบิดา-มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เรียนเอง

Ped แทน อัตราค่าเล่าเรียน(Education price or school fee)

Pr แทน ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง(Prices of related good)

N แทน จำนวนประชากร

Ar แทน กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง(Related activities) กับการศึกษา เช่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งต้องการแรงงานฝีมือหรือนักวิศวกรระดับสูง ฯลฯ

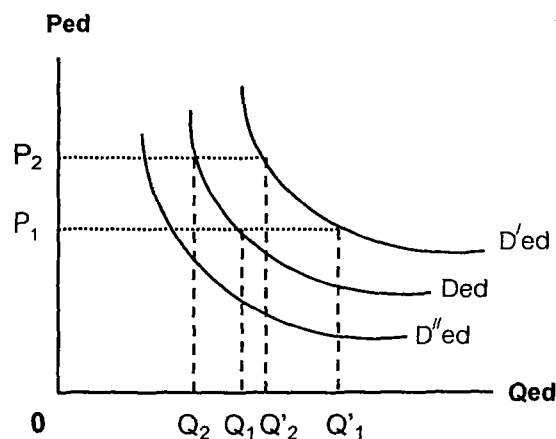
O แทน ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายศึกษาของรัฐ กฎหมาย กำหนดการศึกษาภาคบังคับ ค่านิยม ประเพณี ฯลฯ

จากฟังก์ชันข้างต้นจะเห็นว่า ถ้าปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่ในวงเล็บทางขวามือเปลี่ยนแปลงไปโดยจะเปลี่ยนแปลงทีละตัวหรือพร้อมกันก็ตาม ผลก็จะทำให้อุปสงค์ (คือDed) เปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งสามารถพิจารณาอย่างละเอียดได้ดังนี้ (บุญพุ่ม เสนารักษ์. 2531 : 165-169)

#### 1.ระดับรายได้

ตามปกติ ถ้าไม่คำนึงถึงปัจจัยอื่น หรือสมมติว่าปัจจัยเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงข้ามมากจนถือว่าคงที่ ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการซื้อหรือเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับระดับรายได้ของเขาโดยตรง ถ้าประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจะเนื่องมาจากการลดภาษีเงินได้ หรือการเพิ่มอัตราเงินเดือนก็ตามเขาก็สามารถส่งบุตรหลานรวมทั้งตัวเองเข้ารับการศึกษามากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะแทนด้วยการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับ

การศึกษาขึ้นไปทางขวามือของเส้นเดิมดังภาพประกอบ 5 แสดงว่า ณ ทุก ๆ ระดับอัตราค่าเล่าเรียน ปริมาณการศึกษาสาขาหนึ่ง ๆ จะมีประชาชนเข้ารับบริการมากขึ้น เช่น ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ สมมติว่าระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาหนึ่งของประชาชนแทนด้วยเส้น  $Ded$  ที่ระดับอัตราค่าเล่าเรียน ปริมาณการศึกษาสาขาหนึ่ง ๆ จะมีประชาชนเข้ารับบริการมากขึ้น เช่น ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้สมมติว่าระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาหนึ่งของประชาชนแทนด้วยเส้น  $Ded$  ที่ระดับค่าเล่าเรียน  $OP_1$  ปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเท่ากับ  $OQ_1$  ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงในทางสูงขึ้นของรายได้ ตำแหน่งของเส้นอุปสงค์  $Ded$  จะเลื่อนสูงขึ้นไปเป็น  $D'ed$  จะเห็นว่าอัตราค่าเล่าเรียน  $OP_1$  แต่เดิมปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการเท่ากับ  $OQ_1$  บัดนี้จะเพิ่มเป็น  $OQ'_1$  ทำนองเดียวกันที่อัตราค่าเล่าเรียน  $OP_2$  แต่เดิมปริมาณอุปสงค์ เท่ากับ  $OQ_2$  บัดนี้จะเพิ่มเป็น  $OQ'_2$  ในทางตรงกันข้ามถ้าระดับรายได้ของประชาชนลดลง เส้นอุปสงค์สำหรับศึกษาก็จะเลื่อนลงไปทางซ้ายของเส้นเดิม ( $D''ed$ ) เราก็สามารถอธิบายได้ในลักษณะเดียวกับ ดังภาพประกอบ 2

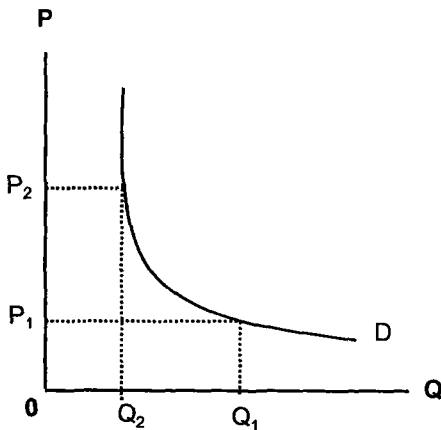


ภาพประกอบ 2 การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับศึกษาอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางรายได้ของประชาชน

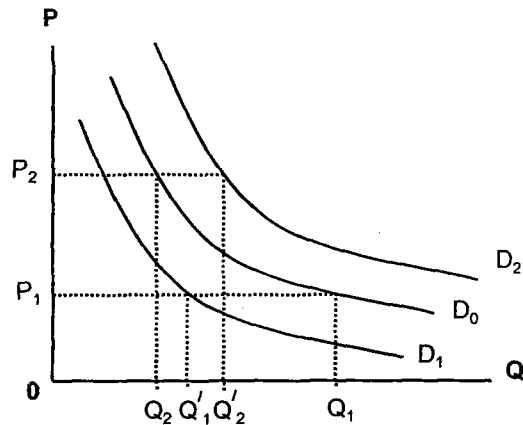
## 2. อัตราค่าเล่าเรียน

อัตราค่าเล่าเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งต่อการกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเช่นเดียวกับระดับรายได้ในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ถ้าอัตราค่าเล่าเรียนสูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาสาขาใดก็ตาม ขณะที่ปัจจัยอย่างอื่นคงที่หรือเปลี่ยนแปลงช้ามาก อุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขานั้นก็จะลดลง ตรงกันข้ามถ้าอัตราค่าเล่าเรียนถูกลงอุปสงค์ก็จะมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะแสดงได้จากการเลื่อนขึ้นหรือลงของจุดบนเส้นอุปสงค์เส้นเดิม ดังแสดงในภาพประกอบ 3 (ภาพ ก) โดยตำแหน่งของมันไม่เปลี่ยนแปลง แต่ถ้ามีการคาดคะเน (Expectation) ว่าในอนาคตอัตราค่าเล่าเรียนจะสูงขึ้นผลก็อาจทำให้ประชาชนผู้บริโภครีบส่งบุตรหลานของตน

รวมทั้งตนเองเข้ารับการศึกษามากขึ้นด้วย เพราะถ้าอัตราค่าเล่าเรียนสูงขึ้นจริง ๆ เมื่อถึงเวลาที่คาดเอาไว้ เขาก็ไม่อาจส่งบุตรหลานรวมทั้งตัวเขาเองเข้ารับการศึกษาค่าได้ ทั้งนี้เนื่องจากรายได้จำกัด ตรงกันข้ามถ้ามีการคาดคะเนว่าในอนาคตอัตราค่าเล่าเรียนจะถูกลง ผลก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษามหาวิทยาลัยลดลงตาม ดังแสดงในภาพประกอบ 3 (ภาพ ก) ความจริงข้อนี้จะปรากฏชัดเจนเมื่อเป็นอุปสงค์สำหรับสินค้าทั่ว ๆ ไป



(ภาพ ก)



(ภาพ ข)

ภาพประกอบ 3 การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษามหาวิทยาลัยเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราค่าเล่าเรียน

### 3. ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง

สินค้าที่เกี่ยวข้องอาจจะแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ สินค้าประกอบกัน (Complementary goods) และสินค้าทดแทนกัน (Substitute goods) ซึ่งในที่นี้ขอกล่าวเฉพาะสินค้าประกอบกัน ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ การเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องก็มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษามหาวิทยาลัยเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน ในกรณีสินค้าประกอบกัน ตัวอย่างเช่น ค่าหนังสือ-อุปกรณ์การเรียนการสอนกับอัตราค่าเล่าเรียน ถ้าหนังสือ-อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ มีราคาแพงขึ้นขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องคงที่ อัตราค่าเล่าเรียนก็มักจะสูงตาม ผลที่สุดอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะลดลง ตรงกันข้าม ถ้าหนังสือ-อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ มีราคาถูกลง อัตราค่าเล่าเรียนก็มักจะลดลงตาม และระดับอุปสงค์การศึกษาก็จะสูงขึ้น ซึ่งแสดงได้จากการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์ไปทางขวาเส้นเดิม

### 4. จำนวนประชากร

การเปลี่ยนแปลงในจำนวนประชากรก็เป็นตัวกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษามหาวิทยาลัยในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ถ้าประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการอพยพโยกย้ายของประชากรจากแหล่งอื่นหรือจากสาเหตุใดก็ตาม ผลก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษามหาวิทยาลัยสูงขึ้นซึ่ง

แสดงได้จากการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์จากระดับเดิมขึ้นไปทางขวา ตรงกันข้ามถ้าจำนวนประชากรลดลง อุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะลดลงตาม ตำแหน่งของเส้นอุปสงค์จะเลื่อนลงไปทางซ้าย

#### 5. รสนิยมหรือทัศนคติของประชาชน

การเปลี่ยนแปลงในรสนิยมหรือทัศนคติของประชาชนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์สำหรับการศึกษา ตามปกติรสนิยมหรือทัศนคติของประชาชนจะเปลี่ยนไปก็ต่อเมื่อวัยเปลี่ยน ฤดูกาลเปลี่ยน สถานภาพเปลี่ยน และเมื่อได้พบเห็นหรือทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น ถ้าประชาชนหันมาสนใจวิทยาศาสตร์มากขึ้น เพราะเห็นว่าความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์สามารถนำไปประยุกต์ในการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดได้ อุปสงค์สำหรับการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ก็จะเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามถ้าความสนใจในวิทยาศาสตร์ของประชาชนเสื่อมลง จะด้วยสาเหตุใดก็ตาม ผลก็จะทำให้ระดับอุปสงค์สำหรับวิชาดังกล่าวลดลงด้วย

#### 6. กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างหรือกิจกรรมบางประเภทโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ เช่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรมโรงแรมและการท่องเที่ยว ฯลฯ ก็มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น สมมุติว่าเดิมประชาชนนิยมเรียนสาขานิติศาสตร์ ต่อมาอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์และไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวอย่างรวดเร็ว การเพิ่มขึ้นในอุปสงค์สำหรับแรงงานฝีมือและวิศวกรระดับสูงของอุตสาหกรรมเหล่านี้ย่อมทำให้อัตราค่าจ้างเงินเดือนของแรงงานดังกล่าวสูงขึ้นตาม ซึ่งจะกลายเป็นปัจจัยดึงดูดให้ประชาชนหันมาศึกษาสาขาคอมพิวเตอร์และไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นด้วย โดยนัยเดียวกัน ถ้าอุตสาหกรรมการเคหะขยายตัว อุปสงค์สำหรับการศึกษาก่อสร้างเครื่องจักรกลก็จะเพิ่มขึ้นตาม และถ้าอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยวขยายตัว อุปสงค์สำหรับการศึกษาด้านการโรงแรมและมัคคุเทศก์ก็จะเพิ่มขึ้นตาม เป็นต้น

#### 7. ปัจจัยอื่น ๆ

ปัจจัยอย่างอื่นนอกเหนือจากทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว เช่น ยศถาบรรดาศักดิ์ และรายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต การเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษาของรัฐบาล การออกกฎหมายกำหนดการศึกษาภาคบังคับ ความเชื่อของสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี การจัดสร้างหรือจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการขนส่งและการคมนาคม การจัดสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรม สุขภาพพลานามัยของประชาชน ระยะเวลาและความยากง่ายในการเรียน ฯลฯ ก็มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น ถ้ารัฐบาลสร้างถนนหนทางระหว่างหมู่บ้านในชนบทกับตัวเมืองทำให้ประชาชนไปมาค้าขายระหว่างกันได้สะดวกและทั่วถึง ผลก็จะทำให้เกษตรกรส่งบุตรหลานของเขาเข้าศึกษาเล่าเรียนมากขึ้น และถ้ารัฐบาลมีนโยบายขยายระดับการศึกษาภาคบังคับจาก ป.6 เป็น ม.3 ผลก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาเพิ่มขึ้นตาม เป็นต้น

อัมพร วิจิตรพันธ์และอัญชลี ค้อคงคา (2525 : 34 – 37) กล่าวว่า อุปสงค์สำหรับสินค้าทางการศึกษาเกิดจากสาเหตุหลายประการ ดังนี้

1.ความต้องการศึกษาในสิ่งที่ตนสนใจใคร่รู้หรือยังหาคำตอบไม่ได้ ถ้าบุคคลมีความสนใจหรือใฝ่หาคำตอบในสิ่งที่ตนยังมีปัญหาอยู่เขาก็จะพยายามศึกษาค้นคว้าในเรื่องเหล่านั้น โดยจะทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองหรือเข้าศึกษาในสถาบันที่เปิดสอนโดยตรงก็ได้แม้จะเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก

2.ความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) ในกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ เช่นการอาสาพัฒนาชนบท การสอนหนังสือแก่เด็กกำพร้าหรือเด็กที่ยากจน การแสดงดนตรี การกีฬา การอภิปราย การละคร ฯลฯ โดยการมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมเหล่านี้จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเกียรติและภาคภูมิใจ เพราะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีความสามารถและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

3.การได้รับแรงจูงใจและผลักดันจากพ่อ แม่ ครู ผู้ปกครอง ญาติพี่น้องและเพื่อน

4.การศึกษาตามประเพณี (Tradition) เช่น การบวช เด็กไทยจะต้องบวชเรียน วิชาธรรมะเมื่ออายุครบ 20 ปีขึ้นไป ดังนั้นเมื่อเด็กอายุครบเกณฑ์ดังกล่าว ความประสงค์ที่จะบวชเพื่อการศึกษาเล่าเรียนธรรมะก็จะมากขึ้น

5.ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยหากพ่อ แม่ ผู้ปกครองมีฐานะมั่นคงหรือมีรายได้สูงขึ้น การที่เด็กในปกครองจะรับการศึกษาชั้นสูงขึ้นจึงมีความเป็นไปได้มาก แตกต่างจากเด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ เด็กจะมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นย่อมมีน้อยมาก

6.รายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยตามปกติแล้วบุคคลที่จะได้รับการศึกษาสูงขึ้นระดับรายได้หรือผลตอบแทนก็มักจะสูงขึ้นด้วย ดังนั้นรายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา

7.ค่านิยมของสังคม (Social value) โดยตามปกติบุคคลที่ได้รับการศึกษามักจะเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั่วไปว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีจริยธรรมอันดีงาม ดังนั้นความต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา

8.ความกระตือรือร้นหรือความปรารถนาที่จะเลื่อนฐานะและยกระดับชีวิตของตนให้สูงขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการศึกษเป็นวิถีทางหนึ่งที่บุคคลพึงจะยกฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของตนให้สูงขึ้น ดังนั้นจึงได้พยายามผลักดันตนเองเข้ารับการศึกษาระดับสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากความกระตือรือร้นหรือความทะเยอทะยานนี้ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา

สรุปได้ว่าอุปสงค์สำหรับสินค้าทางการศึกษาหรือการบริการทางการศึกษาเป็นการบริโภคในลักษณะของการลงทุนแบบแฝง ซึ่งอาจไม่ได้เกิดจากการที่บุคคลต้องการที่จะสนองความต้องการของตนโดยตรง แต่อาจใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอื่นก็ได้ โดยการลงทุนการศึกษาอาจมุ่งหวังถึงผลตอบแทนส่วนบุคคลและผลตอบแทนทางสังคมที่คาดว่าจะได้รับใน

อนาคต จากข้างต้นเห็นได้ว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา มีอยู่หลายปัจจัยด้วยกัน เช่น ระดับรายได้ อัตราค่าเล่าเรียน ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง รสนิยมหรือทัศนคติ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ยศถาบรรดาศักดิ์ แรงจูงใจจากคนใกล้ชิด รายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตและอื่น ๆ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สามารถนำมาเป็นข้อพิจารณาเข้ารับการศึกษาได้ทั้งสิ้น นอกจากนี้สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและขนาดของจำนวนประชากรที่มีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ การศึกษาก็จะมีการขยายตัวออกไปด้วย พร้อมกับการเพิ่มจำนวนประชากร การพัฒนาเศรษฐกิจ ความต้องการของสังคม และอุปทานบริการทางการศึกษาของสถานศึกษาด้วย

## 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### งานวิจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

ทวีชัย บุญมี (2542 : 93) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า อาชีพของบิดามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2544 : 80) ได้ศึกษาเรื่องการกวดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของไทย พบว่า นักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพรับราชการมีการกวดวิชาสูงกว่าอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 77.7 ส่วนบิดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรหรือประมงจะกวดวิชาเพียงร้อยละ 28.2

ยุพา วีระไวทยะ และคณะ (2532 : 143) ได้ศึกษาเรื่อง การประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษากับอุดมศึกษา และพบว่า ผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูง กวดวิชามากกว่าผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า โดยผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 14,000 บาทขึ้นไป มีผู้กวดวิชามากถึงร้อยละ 79.3 ในขณะที่ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท กวดวิชาเพียงร้อยละ 36.7

ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์, นิคม ดังคะพิภพ และแมนมาศ ลีลสัตยกุล (2532 : 73-74) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการกวดวิชา การสละสิทธิ์ และการออกกลางคัน ผลจากการวิจัยพบว่า ปีการศึกษา 2531 จำนวนผู้สมัครสอบ 89,979 คน มีผู้ผ่านการกวดวิชาทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 57 และผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ผ่านการกวดวิชาถึงร้อยละ 67 เมื่อพิจารณาพบว่า นักเรียนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร กวดวิชามากกว่านักเรียนในส่วนภูมิภาค และนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ กวดวิชาน้อยกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูง

จันทร์เพ็ญ ชีรานันท์ และคนอื่นๆ (2534 : 24 - 25) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการกวดวิชาที่มีต่อการศึกษาและสังคมไทย จากนักเรียน 100 คน โดยแบ่งชาย ร้อยละ 25 หญิงร้อยละ 75 อยู่ในช่วงอายุ 13 - 18 ปี พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เคยเรียนกวดวิชามาแล้วร้อยละ 74 โดยที่อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายถึงร้อยละ 31 รองลงมือนือคือรับราชการ และพนักงานเอกชน และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ประมาณ 10,000 - 40,000 บาท ต่อเดือน

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (2545, 16 มกราคม : <http://www.bangkokbiznews>) ศูนย์วิจัยกรุงเทพโพลล์ ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นประชาชนในเขตกรุงเทพฯ เรื่อง ผู้ปกครองคิดอย่างไร กับการจัดระเบียบสังคมในโรงเรียน และการกวดวิชาในปัจจุบัน จำนวน 30 เขต โดยทำการสำรวจระหว่างวันที่ 11 - 14 มกราคม 2545 จำนวน 1,188 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ปกครองสนับสนุนให้บุตรหลานไปเรียนกวดวิชาเสริมความรู้ ตามโรงเรียนกวดวิชาต่างๆ สูงถึงร้อยละ 81.5 ระบุว่าสนับสนุนมีเพียงร้อยละ 8.0 เท่านั้น ที่ระบุว่าไม่สนับสนุน และร้อยละ 10.5 ไม่มีความเห็น

นพรัตน์ เมทนีสุดดี (2538 : 91 - 92) ได้ทำการศึกษาความเป็นไปของโครงการจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาสำหรับนักเรียนที่ต้องการสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 พบว่า ผู้ปกครองทั้งจากโรงเรียนเอกชนและรัฐบาล ต้องการให้บุตรหลานเรียนกวดวิชา

ธนะวัฒน์ พิเชติวิชัย (2540 : 67 - 68) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่อิทธิพลต่อความต้องการของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานอายุ 5 - 9 ปี เข้าเรียนพิเศษคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของผู้ปกครองกับรายได้รวมของผู้ปกครองกับผู้ร่วมอุปการะบุตรหลาน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ที่มีรายได้สูงขึ้นจะต้องการให้บุตรหลานได้เรียนเป็นจำนวนมากขึ้น ในส่วนของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการกับระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นจะต้องการให้บุตรหลานได้เรียนคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น

#### งานวิจัยด้านสถานกวดวิชา

จันทร์เพ็ญ ชีรานันท์ และคนอื่นๆ (2534 : 24 - 25) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของการกวดวิชาที่มีต่อการศึกษาและสังคมไทย จากนักเรียน 100 คน โดยแบ่งชายร้อยละ 25 หญิงร้อยละ 75 อยู่ในช่วงอายุ 13 - 18 ปี การที่ผู้ปกครองและนักเรียนเลือกเรียนกวดวิชา ส่วนใหญ่เกิดจากผู้แนะนำ ซึ่งเป็นผลดีกว่าการโฆษณาของโรงเรียน สาเหตุรองลงมาคือเป็นเพราะเด็กมาเรียนแล้วสอบคัดเลือกได้มาก

นพรัตน์ เมทนีสุดดี (2538 : 91 - 92) ได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่จัดตั้งโรงเรียนกวดวิชา สำหรับนักเรียนที่ต้องการสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับโรงเรียนที่มีชื่อเสียง พบว่า นักเรียนและผู้ปกครองให้ความสำคัญกับครูผู้สอนกวดวิชาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ สถานที่ โดยที่ครูผู้สอนต้องมาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลที่มีชื่อเสียง และครูผู้สอนยังเป็นปัจจัยที่ดึงดูดให้นักเรียนมาเรียนมากขึ้น สถานที่กวดวิชาต้องมีความสะอาด ส่วนระยะทางและการจราจรจะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญน้อย

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2544 : 58) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย พบว่า เหตุผลในการเลือกสถานที่กวดวิชาของนักเรียนในภาพรวมนั้น นักเรียนจะคำนึงถึงชื่อเสียงของโรงเรียนมากที่สุด 45.2 ในขณะที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่

จะเลือกสถานที่กวดวิชาโดยเลือกจากสถานที่ที่นักเรียนในปกครองเป็นผู้ระบุความต้องการ ร้อยละ 36.2 และพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้เรียนกวดวิชาให้เหตุเป็นอันดับ 1 ตรงกัน ทั้งเด็ก ม.4 ม.5 และ ม.6 ว่าที่ไม่ได้เรียนกวดวิชาเป็นเพราะค่าเล่าเรียนแพง ร้อยละ 51.2 63.1 และ 55.6 ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้ปกครองเองก็ยังบ่งว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายประมาณ ร้อยละ 10 ของรายได้ทั้งหมด ของครอบครัวเพื่อการกวดวิชา

สุภาภรณ์ พลนิกรและคณะ (2540 : 83-85) ได้ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนกวดวิชาเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย พบว่าปัจจัยสำคัญที่นักเรียนใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนกวดวิชา คือเลือกเพราะอาจารย์มีชื่อเสียงสอนเก่งมีนักเรียนสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้จำนวนมาก

สายจิต ลิลิต (2537 : 72) ได้ศึกษาปัจจัยที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา พบว่าด้านทำเลที่ตั้งของโรงเรียน โดยให้ความสำคัญกับโรงเรียนกวดวิชาที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน เดินทางไปมาสะดวก การจราจรไม่ติดขัด และมีที่จอดรถสะดวก เรียงตามลำดับ และพบว่าค่าเล่าเรียนกวดวิชาเป็นปัจจัยที่ทำให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา คือจะทำการเปรียบเทียบกับโรงเรียนกวดวิชาอื่นๆ

ธนะวัฒน์ พิเชิตวิจิตร (2540 : 67 - 68) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่อิทธิพลต่อความต้องการของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานอายุ 5 - 9 ปี เข้าเรียนพิเศษคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร ในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสถาบันเรียนของผู้ปกครองที่ต้องการ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้ตามลำดับ คือ อัตราค่าเรียนไม่แพงจนเกินไป และการเดินทางไปเรียนสะดวก จำนวนนักเรียนต่อหนึ่งห้องเรียนมีน้อยและมีคอมพิวเตอร์ให้เด็กใช้ครบทุกคน และสถาบันที่มีชื่อเสียงมีความน่าเชื่อถือ

จุฬารัตน์ ปิ่นทำนุก (2545 : 89) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอุปสงค์ต่อการเข้าศึกษาโรงเรียนภาษาอังกฤษและโรงเรียนคอมพิวเตอร์เอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าค่าเล่าเรียนมีผลต่อการกำหนดอุปสงค์ในทางตรงกันข้าม คือถ้าค่าเล่าเรียนลดลงอุปสงค์ต่อการเข้าศึกษาจะมากขึ้น

#### งานวิจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา

ภาวณี ศรีสุขวัฒนานันท์, นิคม ดังคะพิภพ และแมนมาศ ลีลสัตยกุล (2532 : 73-74) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการกวดวิชา การสละสิทธิ์ และการออกกลางคัน ผลการวิจัยพบว่าวิชาที่นิยมกวดวิชาได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และส่วนมากเสียค่ากวดวิชา 500 - 2,000 บาท และประโยชน์ที่ได้รับจากการกวดวิชา คือ มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา มีความมั่นใจในการสอบคัดเลือก และมีส่วนทำให้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ร้อยละ 20 - 50

จิรพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ และนางลักษณ์ เขียนงาม (2544 : 70 - 72) ได้ศึกษาความคิดเห็นและการเตรียมพร้อมของนักเรียนและอาจารย์ ตลอดจนการปรับตัวของโรงเรียนเมื่อ

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ของโรงเรียนในเขตพื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการคัดเลือกระบบใหม่ว่า ทำให้นักเรียนต้อง เรียนกวดวิชามากขึ้น เพื่อช่วยให้ผลการเรียนในโรงเรียนของนักเรียนสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ในเขตอำเภอเมือง ร้อยละ 92.6 ตามลำดับ นอกจากนี้ อาจารย์โดยรวมในอัตราส่วนร้อยละ 83.5 และอาจารย์แต่ละเขตในอัตราส่วนร้อยละ 76.0 ถึงร้อยละ 87.8 เห็นว่า การสะสม คะแนนผลการเรียนตั้งแต่ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ทำให้นักเรียนต้องเรียนกวดวิชา ตั้งแต่ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ในขณะที่นักเรียนทั้งหมดโดยรวม และในแต่ละเขตประมาณร้อยละ 60 เห็น ด้วยกับประเด็นนี้

จันเพ็ญ ชีรนนท์ และคนอื่นๆ (2534 : 24 - 25) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบ ของการกวดวิชาที่มีต่อการศึกษา และสังคมไทย จากนักเรียน 100 คน โดยแบ่งชายร้อยละ 25 และหญิงร้อยละ 75 อยู่ในช่วงอายุ 13 - 18 ปี พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า การกวด วิชาจะทำให้ผลการเรียนของเด็กดีขึ้น เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และช่วยให้เด็กสอบ คัดเลือกได้ ขณะที่ด้านนักเรียนก็เชื่อการกวดวิชาจะมีผลดีมากกว่าผลเสีย รวมทั้งเป็นการสร้างความ มั่นใจในการสอบเข้าศึกษาต่อ ทำให้ ผู้ปกครองเกิดความพอใจ และช่วยให้เข้าสังคมได้ดีขึ้น

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2544 : 60) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การกวดวิชาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความเห็นของกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง เรื่องเหตุผลในการกวดวิชา พบว่า ส่วนใหญ่ของผู้ปกครอง และโรงเรียนกวดวิชาจะมีความเห็นตรงกับ เหตุผลในการกวดวิชาของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ กวดวิชาเพื่อช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น ร้อยละ 44.0 ร้อยละ 85.7 และร้อยละ 69.0 ตามลำดับ โดยภาพรวมเหตุผลในการกวดวิชาของนักเรียน มีอยู่ 4 ประการหลักคือ ช่วยให้การเรียนดีขึ้น เตรียมสอบเข้าศึกษาต่อเพื่อเรียนล่วงหน้า และ เนื่องจากเรียนที่โรงเรียนไม่เข้าใจ

เมธินี วติศิริศักดิ์ (2540 : 42) พบว่า นักเรียนจำนวนไม่น้อยที่เรียนกวดวิชาเพราะ เล็งเห็นถึงประโยชน์เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมก่อนสอบ ได้เทคนิคในการทำข้อสอบ เพื่อที่จะได้ทำ ข้อสอบให้รวดเร็วขึ้น และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร ของผู้ปกครอง โดยมีวิธีดำเนินการศึกษาวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

#### การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

##### ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาในโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2547 ระหว่างเดือน พฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน กรุงเทพมหานคร

##### กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาในโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2547 ระหว่างเดือน พฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน กรุงเทพมหานคร เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน การกำหนดขนาดตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตร Taro Yamane (วิเชียร เกตุสิงห์. 2541 : 24) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 385 คน โดยการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{e^2}$$

- เมื่อ n แทน จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง  
P แทน สัดส่วนของประชากรที่จะสุ่ม  
Z แทน ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้  
Z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ระดับ 0.05)  
e แทน สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร} \quad n &= \frac{(0.5)(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2} \\ &= 385 \end{aligned}$$

### การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสามขั้นตอน (Three-stage Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยวิธีเจาะจงเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์รวมของโรงเรียนกวดวิชาในกรุงเทพมหานครมา 4 แห่งดังนี้

1. ศูนย์การค้าสยามสแควร์
2. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
3. อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
4. ปิ่นเกล้า

2. เลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานที่สำหรับเก็บแบบสอบถาม โดยใช้วิธีโควตา (Quota Sampling) จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 385 คน ดังนั้นจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานที่เท่ากัน เท่ากับ  $\frac{385}{4} = 96.25$  หรือ 97คน

3. เลือกกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแบบความสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามขั้นที่ 2

### เครื่องมือและขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร มีรูปแบบดังนี้

#### เครื่องมือในการเก็บรวบรวม

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามปลายปิด ปลายเปิด และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยมีระดับคะแนนให้เลือก 5 ระดับ

#### ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา และบทความทางวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนกวดวิชาให้บุตรหลาน และรวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย คำถามวิจัย และตัวแปรทุกตัวตามกรอบและแนวทางที่ระบุในข้อ 4.1
3. ตรวจสอบแบบสอบถามฉบับร่างเพื่อแก้ไขปรับปรุงโดยกระทำใน 5 ขั้นตอน ดังนี้
  - 3.1 ตรวจสอบด้วยตนเอง เป็นการตรวจสอบการใช้ถ้อยคำและการใช้ประโยคว่าถูกต้องชัดเจนหรือไม่
  - 3.2 ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัดในแต่ละข้อหรือไม่ เมื่อตรวจสอบแล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำ
  - 3.3 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยและทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) โดยนำไปทดสอบกับผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือจำนวน 30 ชุด ที่โรงเรียนบ้านวิชาการ ปิ่นเกล้า แล้วนำผลที่ได้จากแบบทดสอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
  - 3.4 วิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือกระทำโดยอาศัยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรครอนบาค (Cronbach) เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้ (Cronbach, 1970 : 160-161)

$$\alpha_k = \frac{K}{K-1} \left[ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ	$\alpha_k$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	$K$	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$S_i^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	$S_x^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

### 3.5 ปรับแก้ไขแบบสอบถามเพื่อให้ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อแสดงตัวต่อผู้อำนวยการโรงเรียนกวดวิชา ในการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6
2. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยที่โรงเรียนกวดวิชาต่างๆ โดยใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์
4. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์มาจัดเรียงเรียงข้อมูล แยกข้อมูล และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

### การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบแบบสอบถามว่ามีข้อความครบถ้วนหรือไม่
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาแปลงค่าแล้วทำการบันทึกในตารางบันทึกข้อมูล (Coding table)
3. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows Version 10 ในการวิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ ได้แก่
  - 3.1 หาค่าร้อยละ (Percentage)
  - 3.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean)
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
  - 4.1 สถิติพรรณนา หรือ สถิติภาคบรรยาย (Descriptive statistic) โดยจะวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาซึ่งประกอบด้วย
    - 4.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นค่าสถิติที่บอกถึงสัดส่วนจำนวนต่อร้อยละ ซึ่งเป็น การอธิบายให้เห็นคุณลักษณะต่างๆ โดยใช้สูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 79)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ  $P$  แทน ค่าร้อยละ

$f$  แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

$n$  แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

- 4.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คือค่าคะแนนตัวหนึ่งซึ่งเกิดจากการเอาค่าคะแนนทุกตัวมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนของคะแนนทั้งหมด โดยใช้สูตรดังนี้ (อังคณา สายยศ. 2523 : 67)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$N$	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

4.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 40)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
	$x$	แทน	คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
	$n$	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง
	$n-1$	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$n$	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.4 การวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) และการหาค่าความถี่ เพื่อใช้วิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ

4.2 สถิติอนุมาน หรือสถิติอ้างอิง (Inferential statistics) เป็นการสรุปข้อเท็จจริงของข้อมูลทั้งหมดในลักษณะประมาณค่า (Estimation) และการทดสอบสมมติฐาน (Testing hypothesis) ประกอบด้วย

4.2.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของตัวอย่างประชากรเพื่ออ้างอิงไปยังประชากร ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ของข้อมูลรูปความถี่ เพื่อสรุปว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-Square :  $\chi^2$ ) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา โดยใช้สูตรดังนี้

สูตรการทดสอบด้วยวิธีไค-สแควร์ (ลัวัน และอังคณา สายยศ. 2540 : 261)

$$\chi^2 = \frac{\sum(O - E)^2}{E}$$

เมื่อ  $\chi^2$  แทน ค่าไค-สแควร์  
 $O$  แทน ค่าความถี่ที่ได้มาจริง  
 $E$  แทน ความถี่ที่ได้มาตามทฤษฎีหรือที่คาดหวัง

#### การวัดระดับตัวแปร

แบบสอบเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยวิธีของ Likert (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2540 : 50-56) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของผู้ปกครองที่บอกถึงระดับความคิดเห็นที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาของผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 คะแนน หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับทัศนคติ โดยการหาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเพื่อใช้เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินคะแนนเฉลี่ยเทียบเคียงตามวิธีการของ เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2540 : 50-56) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับน้อยที่สุด

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของระดับการตัดสินใจ
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\chi^2$	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบไคร้สแควร์
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

#### การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ค่าความถี่ ร้อยละ ของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง โดยแบ่งเป็น ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด อาชีพที่ทำในปัจจุบัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา โดยแบ่งเป็น ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา ทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนกวดวิชา การรักษาความสะอาดของโรงเรียน และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

2. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนวัดระดับการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา

3. ตารางผลคูณไขว้ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม แสดงค่าไคร้สแควร์ที่บอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

#### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความถี่ ร้อยละ ของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าความถี่ ร้อยละ ของสถานะภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<b>ผู้ตอบแบบสอบถาม</b>		
บิดา	119	30.9
มารดา	266	69.1
รวม	385	100.0
<b>ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม</b>		
<b>ระดับการศึกษา</b>		
ต่ำกว่าอนุปริญญา	34	8.8
อนุปริญญา / เทียบเท่า	53	13.8
ปริญญาตรี / เทียบเท่า	231	60.0
สูงกว่าปริญญาตรี	67	17.4
รวม	385	100.0
<b>อาชีพ</b>		
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	163	42.3
พนักงานธุรกิจเอกชน	84	21.8
เจ้าของหรือผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว	93	24.2
แม่บ้าน	45	11.7
รวม	385	100.0
<b>รายได้เฉลี่ยต่อเดือน</b>		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	76	19.7
20,000 – 40,000 บาท	185	48.1
40,001 – 60,000 บาท	55	14.3
สูงกว่า 60,000 บาท	69	17.9
รวม	385	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<b>ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา</b>		
ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา		
ก่อตั้งมานาน	51	13.2
เป็นที่รู้จักในด้านชื่อเสียงของอาจารย์สอนกวดวิชา	265	68.8
สถิติที่นักเรียนมาเรียนแล้วสอบเข้า ม.1 ได้	69	18.0
รวม	385	100.0
<b>ทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชา</b>		
การคมนาคมไปมาสะดวก	300	77.9
มีที่จอดรถสะดวก	56	14.5
อยู่ใกล้แหล่งชุมชน / ศูนย์การค้า	29	7.5
รวม	385	100.0
<b>อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส</b>		
ต่ำกว่า 2,000 บาท	3	0.8
2,000 - 3,000 บาท	123	31.9
3,001 - 4,000 บาท	94	24.4
สูงกว่า 4,000 บาท	165	42.9
รวม	385	100.0
<b>การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน</b>		
สอนแบบเน้นทำแบบฝึกหัด	78	20.3
สอนแบบเน้นทำข้อสอบ	98	25.5
สอบแบบเทคนิคคิดลัด	49	12.7
สอนแบบเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละบทเรียน	160	41.6
รวม	385	100.0
<b>การรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชา</b>		
รักษาความสะอาดดีมาก	22	5.7
รักษาความสะอาดดี	212	55.1
รักษาความสะอาดพอใช้	124	32.2
ควรปรับปรุงในการรักษาความสะอาด	27	7.0
รวม	385	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา		
การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	52	13.5
การเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในชั้นม.1	265	68.8
การให้มีผลการเรียนที่ดีขึ้น	68	17.7
รวม	385	100.0

จากตาราง 2 เป็นตารางแสดงความถี่ ร้อยละของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่น่าจะมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจให้บุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชา ดังนี้

#### สถานภาพผู้ปกครอง

ความเกี่ยวข้องกับนักเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นมารดา จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 69.1 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และเป็นบิดา จำนวน 119 คิดเป็นร้อยละ 30.9 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

#### ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

#### อาชีพ

อาชีพของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาประกอบอาชีพเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 และผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

#### รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะมีรายได้อยู่ระหว่าง 20,000 – 40,000 บาท มีจำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า

20,000 บาท จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 และผู้ปกครองที่มีรายได้สูงกว่า 60,000 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 69 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

#### ลักษณะของควมมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาโดยพิจารณาจากชื่อเสียงของอาจารย์ผู้สอน เป็นจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมาพิจารณาจากสถิติของการสอบเข้าชั้นม. 1 ได้ของโรงเรียนกวดวิชานั้น จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และสุดท้ายพิจารณาจากการก่อตั้งมานานแล้ว จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

#### ลักษณะของทำเลที่ตั้งของโรงเรียนกวดวิชา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีการคมนาคมไปมาสะดวก จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 77.9 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม และรองลงมาก็มีที่จอดรถสะดวก จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม และสุดท้ายคืออยู่ใกล้แหล่งชุมชนหรือศูนย์การค้า จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

#### อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีอัตราค่าเรียนกวดวิชาสูงกว่า 4,000 บาท จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม และมีอัตราค่าเรียนระหว่าง 2,000 – 3,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และมีอัตราค่าเรียนระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

#### การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนกวดวิชา

ส่วนใหญ่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีการสอนแบบเชื่อมโยงเนื้อหาในบทเรียน จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมาคือสอนแบบเน้นทำข้อสอบ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 และสุดท้ายคือสอนแบบเน้นทำแบบฝึกหัด มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

#### ลักษณะความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโรงเรียนกวดวิชาที่ตนส่งบุตรหลานเรียนนั้นมีการรักษาความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ดี จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 รองลงมาได้มีการรักษาความสะอาดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 และมีความเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่องของความสะอาด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

### วัตถุประสงค์ที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาเพื่อให้บุตรหลานเตรียมตัวสอบเข้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 และเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 52 คนคิดเป็นร้อยละ 13.5 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตาราง 3 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถามระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยต่อการตัดสินใจให้บุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชา แบ่งออกเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เรียงจากระดับมากไปน้อย

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
<b>ปัจจัยภายใน</b>			
1. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	3.93	.78	ระดับมาก
2. รายได้ของผู้ปกครอง	3.88	.74	ระดับมาก
3. อาชีพของผู้ปกครอง	3.66	.89	ระดับมาก
<b>ปัจจัยภายนอก</b>			
1. การให้บุตรหลานเตรียมตัวสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นม.1	4.49	.68	ระดับมาก
2. รูปแบบการเรียนการสอนของโรงเรียนกวดวิชา	4.25	.70	ระดับมาก
3. การให้บุตรหลานมีผลการเรียนที่ดีขึ้น	4.24	.72	ระดับมาก
4. โรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียง	4.16	.79	ระดับมาก
5. การให้บุตรหลานใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.07	.74	ระดับมาก
6. ทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชา	3.83	.76	ระดับมาก
7. อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส	3.65	.83	ระดับมาก
8. การรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชา	3.60	.78	ระดับมาก

จากตาราง 3 พบว่าปัจจัยภายในที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจในการให้บุตรหลานเรียนในโรงเรียนกวดวิชาจากระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองเรียงจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.98$  , S.D. = .78) รองลงมาเป็นปัจจัยด้านรายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.88$  ,

S.D. = .74) และสุดท้ายเป็นปัจจัยด้านอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับมาก ( $\bar{X} = 3.66$ , S.D. = .89) ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการให้บุตรหลานเรียนในโรงเรียนกวดวิชา จากระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองเรียงจากมากไปน้อย คือ การให้บุตรหลานได้เตรียมตัวในการสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจให้บุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.49$ , S.D. = .66) รองลงมาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนกวดวิชาที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการให้บุตรหลานได้เข้าเรียน ในโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.25$ , S.D. = .71) รองลงมาเป็นปัจจัยด้านการให้บุตรหลานมีผลการเรียนดีขึ้น นั้นมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจให้บุตรหลานเรียนในโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.24$ , S.D. = .72) รองลงมาเป็นปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชาที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.16$ , S.D. = .79) รองลงมาเป็นปัจจัยด้านการให้บุตรหลานใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.07$ , S.D. = .74) รองลงมาเป็น ปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับมาก ( $\bar{X} = 3.83$ , S.D. = .76) รองลงมาเป็นปัจจัยด้านอัตราค่าเรียนกวดวิชาที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับมาก ( $\bar{X} = 3.65$ , S.D. = .83) และการรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชาที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.60$ , S.D. = .78)

### ปัจจัยด้านสถานภาพเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

ตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ด้านระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครอง กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ			รวม	$\chi^2$
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง		
1. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด					16.24**
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5 (1.3 %)	64 (16.7 %)	17 (4.4 %)	86 (22.4 %)	
ปริญญาตรี / เทียบเท่า	27 (7.0 %)	187 (48.7 %)	17 (4.4 %)	231 (60.0 %)	
สูงกว่าปริญญาตรี	5 (1.3 %)	48 (12.5 %)	14 (3.7 %)	67 (17.5 %)	
รวม	37 (9.6%)	299 (77.9%)	48 (12.5%)	384 (100.0%)	

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 4 พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ทางด้านระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 60.1 รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4

ตาราง 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ด้านอาชีพในปัจจุบันของผู้ปกครอง กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ			รวม	$\chi^2$
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง		
2. อาชีพในปัจจุบัน					32.82**
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	30 (7.8%)	111 (28.9%)	21 (5.5%)	163 (42.2%)	
พนักงานธุรกิจเอกชน	2 (0.5%)	78 (20.4%)	4 (1.0%)	84 (21.9%)	
เจ้าของ / ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว	4 (1.0%)	75 (19.5%)	14 (3.7%)	93 (24.2%)	
แม่บ้าน	1 (0.3%)	35 (9.1%)	9 (2.3%)	45 (11.7%)	
รวม	37 (9.6%)	299 (77.9%)	48 (12.5%)	384 (100.0%)	

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมทางด้านอาชีพในปัจจุบันของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชามากที่สุด เป็นจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 รองลงมาคือ ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเจ้าของหรือผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9

ตาราง 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ			รวม	$\chi^2$
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง		
3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง					7.07
ต่ำกว่า 20,000 บาท	7 (1.8%)	61 (15.9%)	8 (2.1%)	76 (19.8%)	
20,000 – 40,000 บาท	22 (5.7%)	142 (37%)	20 (5.2%)	184 (47.9%)	
40,001 – 60,000 บาท	2 (0.5%)	47 (12.2%)	6 (1.6%)	55 (14.3%)	
สูงกว่า 60,000 บาท	6 (1.6%)	49 (12.8%)	14 (3.6%)	69 (18.0%)	
รวม	37 (9.6%)	299 (77.9%)	48 (12.5%)	384 (100.0%)	

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ทางด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

## ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา

ตาราง 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านลักษณะความมีชื่อเสียงของโรงเรียน กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ			รวม	$\chi^2$
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง		
4. ลักษณะความมีชื่อเสียงของโรงเรียน					20.36**
ก่อตั้งมานาน	2 (0.5%)	45 (11.8%)	4 (1.0%)	51 (13.3%)	
ชื่อเสียงของอาจารย์ผู้สอน	20 (5.2%)	204 (53.1%)	40 (10.4%)	264 (68.7%)	
สถิติของจำนวนนักเรียนที่สอบได้ในชั้นม.1	15 (3.9%)	50 (13.0%)	4 (1.1%)	69 (18%)	
รวม	37 (9.6%)	299 (77.9%)	48 (12.5%)	384 (100.0%)	

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 7 พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชาทางด้านลักษณะความมีชื่อเสียงของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียงในด้านอาจารย์ผู้สอน จำนวน 264 คิดเป็นร้อยละ 68.7 รองลงมาคือจากสถิติของจำนวนนักเรียนที่สอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และโรงเรียนกวดวิชาที่ก่อตั้งมานาน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3

ตาราง 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่ของโรงเรียน กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ			รวม	$\chi^2$
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง		
5. ทำเล ที่ตั้งของอาคารสถานที่					6.96
การคมนาคมไปมาสะดวก	31 (8.1%)	227 (59.1%)	41 (13.7%)	299 (77.9%)	
มีที่จอดรถสะดวก	6 (1.5%)	44 (11.5%)	6 (1.6%)	56 (14.6%)	
อยู่ใกล้แหล่งชุมชน	-	28 (7.3%)	1 (0.2%)	29 (7.5%)	
รวม	37 (9.6%)	299 (77.9%)	48 (12.5%)	384 (100.0%)	

ตาราง 8 พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ทางด้านทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านอัตราค่าเรียนต่อรายคอร์สกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ			รวม	$\chi^2$
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง		
6. อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อคอร์ส					28.16**
1 - 3,000 บาท	7 (1.8%)	104 (27.1%)	15 (3.9%)	126 (32.8%)	
3,001 – 4,000 บาท	10 (2.6%)	59 (15.4%)	25 (6.5%)	94 (24.5%)	
สูงกว่า 4,000 บาท	20 (5.2%)	136 (35.4%)	8 (2.1%)	164 (42.7%)	
รวม	37 (9.6%)	299 (77.9%)	48 (12.5%)	384 (100.0%)	

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 9 พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ทางด้านอัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์สที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีอัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์สสูงกว่า 4,000 บาท เป็นจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีอัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส 1 - 3,000 บาท เป็นจำนวน 126 คิดเป็นร้อยละ 32.8 และผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีอัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส 3,001-4,000 บาท เป็นจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5

ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน  
กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ			รวม	$\chi^2$
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง		
7. การจัดการเรียนการสอน					11.45
สอนแบบเน้นทำแบบฝึกหัด	7 (1.8%)	66 (17.2%)	4 (1.0%)	77 (20.0%)	
สอนแบบเน้นทำข้อสอบ	9 (2.3%)	77 (20.1%)	12 (3.1%)	98 (25.5%)	
สอนแบบเทคนิคคิดลัด	-	40 (10.4%)	9 (2.4%)	49 (12.8%)	
สอนแบบเชื่อมโยงเนื้อหาใน บทเรียน	21 (5.5%)	116 (30.2%)	23 (6.0%)	160 (41.7%)	
รวม	37 (9.6%)	299 (77.9%)	48 (12.5%)	384 (100.0%)	

จากตาราง 10 พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ทางด้านจัดการเรียนการสอนของ  
โรงเรียนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับ  
ประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านการรักษาความสะอาดของโรงเรียน กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ			รวม	$\chi^2$
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง		
8. การรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชา					4.56
รักษาความสะอาดดี - ดีมาก	27 (7.0%)	173 (45.1%)	33 (8.6%)	233 (60.7%)	
รักษาความสะอาดพอใช้ - ควรปรับปรุง	10 (2.6%)	126 (32.8%)	15 (7.4%)	151 (39.3%)	
รวม	37 (9.6%)	299 (77.9%)	48 (12.5%)	385 (100.0%)	

จากตาราง 11 พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ทางด้านการรักษาความสะอาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

### ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา

ตาราง 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ			รวม	$\chi^2$
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง		
9. วัตถุประสงค์ที่ให้บุตรหลานเรียนกวดวิชา					33.01**
การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	-	50 (13.0%)	2 (0.5%)	52 (13.5%)	
การเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในชั้น ม.1	20 (5.2%)	204 (53.2%)	40 (10.4%)	264 (68.8%)	
การให้มีผลการเรียนดีขึ้น	17 (4.4%)	45 (11.7%)	6 (1.6%)	68 (17.7%)	
รวม	37 (9.6%)	299 (77.9%)	48 (12.5%)	384 (100.0%)	

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 12 พบว่า ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา เพื่อเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมา มีวัตถุประสงค์ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา เพื่อให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 และมีวัตถุประสงค์ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา เพื่อการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

ตาราง 13 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ของข้อเสนอแนะอื่น ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ปัจจัยต่าง ๆที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อเสริมทักษะและเตรียมพร้อมในการเข้าสอบเข้าชั้นม.1เนื่องจากข้อสอบที่ใช้ในการสอบเข้าม.1ไม่มีในเนื้อหาในหนังสือเรียน และโรงเรียนในระดับชั้นม.1ที่มีมาตรฐานดีมีจำนวนจำกัด	40	21.39
2. ปัจจุบันมีการแข่งขันทางการเรียนของเด็กค่อนข้างสูง เมื่อเด็กคนอื่น ๆเรียนกวดวิชากันมากขึ้นทำให้ผู้ปกครองเกิดความคิดที่จะส่งบุตรหลานของตนเข้าเรียน เนื่องจากกังวลว่าบุตรหลานของตนจะเรียนไม่ทันเพื่อนและไม่สามารแข่งขันกับผู้อื่นได้	27	14.44
3. เพื่อให้บุตรหลานได้ศึกษาหาความรู้นอกเหนือจากห้องเรียน และโรงเรียนกวดวิชาถือว่าเป็นแหล่งความรู้อีกแหล่งหนึ่งที่ทำให้บุตรหลานได้รับความรู้เพิ่มเติมค่อนข้างจะง่ายกว่าแหล่งอื่น ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องต่ออนาคตของบุตรด้วย	19	10.16
4. โรงเรียนที่บุตรหลานเรียนอยู่ยังขาดแคลนครูผู้สอนในบางสาขาวิชา และการสอนในบางวิชายังอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน สอนไม่ครอบคลุมชัดเจนในบางวิชา เมื่อเทียบกับหลายๆโรงเรียน เช่นวิชา คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ	19	10.16
5. เพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถมากกว่าเดิมเป็นการสอนเน้นในบางวิชาที่เด็กอ่อน ได้ทราบเทคนิคในการเรียนของโรงเรียนอื่นกับการเรียนกับครูต่างโรงเรียน และได้สำรวจความสามารถของตนเองกับเพื่อน ๆต่างโรงเรียน	18	9.62
6. เพื่อให้ได้เพื่อนใหม่และสังคมใหม่ ได้เรียนรู้และเห็นสภาพของสังคมที่แตกต่างจากเดิม	16	8.56
7. ให้เด็กรู้จักหน้าที่และใช้เวลาในวันหยุด ทบทวนการเรียนใน 1 สัปดาห์ และเพิ่มเติมความรู้ใหม่ ๆ ที่นอกเหนือจากเรียนที่โรงเรียน	13	6.95
8. กระตุ้นให้เด็กมีนิสัยรักการเรียน และเห็นการเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่พึงต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	12	6.42
9. คุณภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนไม่ดีพอ และไม่เต็มที่กับการสอนในห้องเรียน แต่จะเปิดสอนกวดวิชาต่างหาก ถ้าเด็กต้องการได้ความรู้เพิ่มเติมและคะแนนที่ดีขึ้นต้องไปลงเรียนกวดวิชากับครูผู้สอนนั้นๆ	12	6.42

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
10. นโยบายทางด้านการศึกษาเปลี่ยนบ่อย ซึ่งปัจจุบันมีการคัดเลือกเข้าเรียนต่อโดยใช้ผล NT (National Test) แต่สถานศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญ และครูผู้สอนในโรงเรียนปรับการสอนไม่ทัน มุ่งเน้นการสะสมคะแนนเพื่อเลื่อนระดับในการเรียนทุกระดับชั้น	11	5.88
รวม	187	100.00

จากตาราง 13 พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หรือความคิดเห็นที่หลากหลาย โดยจำแนกได้ว่า ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา เพราะว่ เพื่อเสริมทักษะและเตรียมพร้อมในการเข้าสอบเข้าชั้นม.1 เนื่องจากข้อสอบที่ใช้ในการสอบเข้าม.1 ไม่มีในเนื้อหาในหนังสือเรียน และโรงเรียนในระดับชั้นม.1 ที่มีมาตรฐานดีมีจำนวนจำกัด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 21.39 รองลงมา มีความเห็นว่าปัจจุบันมีการแข่งขันทางการเรียนของเด็กค่อนข้างสูง เมื่อเด็กคนอื่นๆ เรียนกวดวิชากันมากขึ้นทำให้ผู้ปกครองเกิดความคิดที่จะส่งบุตรหลานของตนเข้าเรียน เนื่องจากกังวลว่าบุตรหลานของตนจะเรียนไม่ทันเพื่อนและไม่สามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 14.44 จากความคิดเห็นทั้งหมด รองลงมา คือ เพื่อให้บุตรหลานได้ศึกษาหาความรู้นอกเหนือจากห้องเรียน และโรงเรียนกวดวิชาถือว่าเป็นแหล่งความรู้อีกแหล่งหนึ่งที่ทำให้บุตรหลานได้รับความรู้เพิ่มเติมค่อนข้างจะง่ายกว่าแหล่งอื่น ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องต่ออนาคตของบุตรด้วย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.16 จากความคิดเห็นทั้งหมด และโรงเรียนที่บุตรหลานเรียนอยู่ยังขาดแคลนครูผู้สอนในบางสาขาวิชา การสอนในบางวิชายังอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน สอนไม่ครอบคลุมชัดเจนในบางวิชา เมื่อเทียบกับหลายๆโรงเรียน เช่น วิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.16 จากความคิดเห็นทั้งหมด รองลงมาคือ เพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถมากกว่าเดิมเป็นการสอนเน้นในบางวิชาที่เด็กอ่อนได้ทราบดีเทคนิคในการเรียนของโรงเรียนอื่นกับการเรียนกับครูต่างโรงเรียน และได้สำรวจความสามารถของตนเองกับเพื่อนๆต่างโรงเรียน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.62 จากความคิดเห็นทั้งหมด รองลงมาคือ เพื่อให้ได้เพื่อนใหม่และสังคมใหม่ ได้เรียนรู้และเห็นสภาพของสังคมที่แตกต่างจากเดิม จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.56 จากความคิดเห็นทั้งหมด รองลงมาคือ ให้เด็กรู้จักหน้าที่และใช้เวลาในวันหยุด ทบทวนการเรียนใน 1 สัปดาห์และเพิ่มเติมความรู้ใหม่ ๆ ที่นอกเหนือจากเรียนที่โรงเรียน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.95 จากความคิดเห็นทั้งหมด รองลงมาคือ กระตุ้นให้เด็กมีนิสัยรักการเรียน และเห็นการเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวันที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.42 จาก

ความคิดเห็นทั้งหมด และ คุณภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนไม่ดีพอ และไม่เต็มที่กับการสอนในห้องเรียน แต่จะเปิดสอนกวดวิชาต่างหาก ถ้าเด็กต้องการได้ความรู้เพิ่มเติมและคะแนนที่ดีขึ้นต้องไปลงเรียนกวดวิชากับครูผู้สอนนั้นๆ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.42 จากความคิดเห็นทั้งหมด และรองลงมาคือ นโยบายทางด้านการศึกษาเปลี่ยนบ่อย ซึ่งปัจจุบันมีการคัดเลือกเข้าเรียนต่อโดยใช้ผล NT (National Test) แต่สถานศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญ และครูผู้สอนในโรงเรียนปรับการสอนไม่ทัน มุ่งเน้นการสะสมคะแนนเพื่อเลื่อนระดับในการเรียนทุกระดับชั้น จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 จากความคิดเห็นทั้งหมด

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าพอสรูปได้ดังนี้

#### ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่ใช้ในการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้ปกครอง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้ปกครอง

#### กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาในโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2547 กรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสามขั้นตอน (Three-stage Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยวิธีเจาะจงเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์รวมของโรงเรียนกวดวิชาในกรุงเทพมหานครมา 4 แห่งดังนี้

1. ศูนย์การค้าสยามสแควร์
2. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
3. อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
4. ปิ่นเกล้า

2. เลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานที่สำหรับเก็บแบบสอบถาม โดยใช้วิธีโควตา (Quota Sampling) จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 385 คน ดังนั้นจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานที่เท่ากัน เท่ากับ  $\frac{385}{4} = 96.25$  หรือ 97คน

3. เลือกกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแบบความสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามขั้นที่ 2

## เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร มีรูปแบบดังนี้

1. แบบสอบถามปลายเปิด (Closed Form) เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่งที่ตรงกับความเป็นจริงที่มีข้อมูลกำหนดมาให้ โดยจำนวนตัวเลือกที่ให้มามีหลายลักษณะ

1.1 Check list เป็นแบบสอบถามที่มีตัวเลือกตอบ เช่น อาชีพ รายได้

1.2 Rating Scale หรือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า หรือมาตราจัดอันดับ โดยจะมีเกณฑ์ในการวัด เช่น ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองในระดับใด เป็นต้น แล้วมีระดับคะแนนให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามช่องที่เหมาะสม

2. แบบสอบถามปลายเปิด (Opened Form) เป็นแบบสอบถามที่ไม่กำหนดคำตอบไว้แน่นอน แต่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบตอบตามความเป็นจริงได้อย่างอิสระ

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อแสดงตัวต่อผู้อำนวยการโรงเรียนกวดวิชา ในการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

2. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บด้วยตนเองที่โรงเรียนกวดวิชา ต่างๆ โดยใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์

4. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์มาจัดเรียงข้อมูล แยกข้อมูล และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ค่าความถี่ ร้อยละ ของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง โดยแบ่งออกเป็น ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด อาชีพที่ทำในปัจจุบัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา โดยแบ่งออกเป็น ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา ทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส การจัดการ

เรียนการสอนในโรงเรียนกวดวิชา การรักษาความสะอาดของโรงเรียน และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

2. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนวัดระดับการตัดสินใจ ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

3. ตารางผลคูณไขว้ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม และค่าไคสแควร์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

### สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปผลได้ดังนี้

1. จำนวน และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง โดยแบ่งออกเป็น ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด อาชีพที่ทำในปัจจุบัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา โดยแบ่งออกเป็น ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา ทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนกวดวิชา การรักษาความสะอาดของโรงเรียน และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา มีดังนี้

#### สถานภาพผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องเป็นมารดา คิดเป็นร้อยละ 69.1 และเป็นบิดา คิดเป็นร้อยละ 30.9 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

#### ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 17.4 และผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 13.8 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

#### อาชีพ

อาชีพที่ของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาประกอบอาชีพเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 24.2 และประกอบอาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

### รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะมีรายได้อยู่ระหว่าง 20,000 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.1 รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.7 และผู้ปกครองที่มีรายได้สูงกว่า 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.9 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

### ลักษณะของควมามีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาโดยพิจารณาจากชื่อเสียงของอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมาพิจารณาจากสถิติของการสอบเข้าชั้นม. 1 ได้ของโรงเรียนกวดวิชานั้น คิดเป็นร้อยละ 18 และสุดท้ายพิจารณาจากการก่อตั้งมานานแล้วของโรงเรียนกวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 13.2 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

### ลักษณะของทำเลที่ตั้งของโรงเรียนกวดวิชา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีทำเลที่ตั้งของโรงเรียนที่มีการคมนาคมไปมาสะดวก คิดเป็นร้อยละ 77.9 รองลงคือ มีที่จอดรถสะดวก คิดเป็นร้อยละ 14.5 และสุดท้ายคืออยู่ใกล้แหล่งชุมชนหรือศูนย์การค้า คิดเป็นร้อยละ 7.5 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

### อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีอัตราค่าเรียนกวดวิชาสูงกว่า 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมาคือ มีอัตราค่าเรียนระหว่าง 2,000 – 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.9 และมีอัตราค่าเรียนระหว่าง 3,000 – 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.4 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

### ความต้องการในการจัดการเรียนการสอน

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่สอนแบบเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละบทเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ ให้สอบแบบเน้นทำข้อสอบ คิดเป็นร้อยละ 25.5 และสอนแบบเน้นทำแบบฝึกหัด คิดเป็นร้อยละ 20.3 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

### ความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโรงเรียนกวดวิชาที่ตนส่งบุตรหลานเข้าเรียนนั้นมีการรักษาความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ดี คิดเป็นร้อยละ 55.1 รองลงมาคือมีความเห็นว่า การรักษาความสะอาดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ คิดเป็นร้อยละ 32.2 และมีความเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่องของความสะอาด คิดเป็นร้อยละ 7 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

### วัตถุประสงค์ที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้บุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมตัวสอบเข้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมาคือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 17.7 และเข้าเรียนเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 13.5 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้ดังนี้

### 2.1 ปัจจัยภายใน

2.1.1 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก

2.1.2 รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก

2.1.3 อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก

### 2.2 ปัจจัยภายใน

2.2.1 การให้บุตรหลานเตรียมตัวในการสอบเข้าชั้นม.1 มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา มีระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก

2.2.2 รูปแบบการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก

2.2.3 การให้บุตรหลานมีผลการเรียนที่ดีขึ้นมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก

2.2.4 โรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียงมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก

2.2.5 การให้บุตรหลานใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก

2.2.6 ทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก

2.2.7 อัตราค่าเรียนกวดวิชามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก

2.2.8 การรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาพบว่า

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ในด้านการศึกษาขั้นสูงสุดและอาชีพในปัจจุบันของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และในด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดและอาชีพในปัจจุบันของผู้ปกครอง มีส่วนในการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ส่วนในด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง ไม่มีส่วนในการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ด้านลักษณะของควมมีชื่อเสียงของโรงเรียนและอัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์สที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า ด้านลักษณะของควมมีชื่อเสียงของโรงเรียน และอัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส มีส่วนในการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ส่วนด้านทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชา การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนกวดวิชา และการรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ด้านทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชา การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนกวดวิชา และการรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชานั้น ไม่มีส่วนในการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา

ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ซึ่งประกอบด้วย เรียนเพื่อเตรียมตัวสอบเข้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น และเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีส่วนในการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา

## อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญได้ดังนี้

### ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

#### ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครอง

จากผลของการวิจัย พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเป็นจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60 และจากการศึกษาวิเคราะห์พบว่าระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครองที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา

แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จ การศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงอาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเป็นปัจจัยบ่งชี้ถึงเหตุผลในการ ตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ 2533 : 70-76) ที่ระบุว่า พฤติกรรมของบุคคลจะได้รับอิทธิพลจากปัจจัย ส่วนบุคคลและปัจจัยด้านจิตวิทยา การตัดสินใจของผู้บริโภคหรือผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วน บุคคลของคนทางด้านต่าง ๆ รวมไปถึงด้านการศึกษา กล่าวคือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงขึ้นมักมีแนวโน้มใน การเลือกใช้สินค้าคุณภาพสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำ และระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะส่งผลให้มี การตัดสินใจซื้อสินค้าที่มีความละเอียดซับซ้อนซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนะวัฒน์ พิทธิวิชัย (2540 : 67-68) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานอายุ 5 – 9 ปี เข้าเรียนพิเศษคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กกรุงเทพมหานคร จาก การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงในที่นี่คือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีความต้องการให้บุตรหลานได้เรียนคอมพิวเตอร์มากขึ้นด้วย

#### อาชีพในปัจจุบันของผู้ปกครอง

จากผลของการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองที่ประกอบ อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจมีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.3 จากการศึกษา วิเคราะห์พบว่าอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนกวดวิชา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี พฤติกรรมผู้บริโภค(ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ 2533 : 70-76) กล่าวถึงปัจจัยด้านอาชีพที่มีผลต่อ การตัดสินใจของผู้บริโภคพบว่าอาชีพของบุคคลแต่ละบุคคลจะนำไปสู่ความสำเร็จและความต้องการ สินค้าและบริการที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2544 : 80) ได้ศึกษาเรื่องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่มีบิดา มารดาที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีความต้องการให้บุตรหลานได้เข้าเรียนกวดวิชาสูงกว่าอาชีพ อื่น ๆ

#### รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

จากผลของการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองมีระดับรายได้ 20,000-40,000 บาท มี สัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.1 จากการศึกษาวิเคราะห์รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองที่ แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธ์ (2546 : 99) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ที่ พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาล เอกชนของผู้ปกครอง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตัดสินใจส่งบุตร หลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชานั้นผู้ปกครองอาจทำการตัดสินใจเลือกโดยคิดว่าตนเองสามารถแบกร ับภาระเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาได้เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ตนมี ดังนั้น จึงไม่ได้คำนึงถึงด้านรายได้เป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจ แต่งานวิจัยที่ได้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ ยุพา วีระไวยะ และคณะ (2532 : 143) ได้ศึกษาเรื่อง การประสานสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษาระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษากับอุดมศึกษา และพบว่า ผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูง กวดวิชามากกว่าผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า โดยผู้ที่มา จากครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 14,000 บาทขึ้นไป มีผู้กวดวิชามากถึงร้อยละ 79.3 ในขณะที่ผู้ ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท กวดวิชาเพียงร้อยละ 36.7 และงานวิจัยของภา วิณี ศรีสุขวัฒน์นนท์, นิคม ดังคะพิภพ และแมนมาศ ลีลสัตยกุล (2532 : 73-74) ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาการกวดวิชา การสละสิทธิ์ และการออกกลางคัน ผลจากการวิจัยพบว่า ปีการศึกษา 2531 นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ กวดวิชาน้อยกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มี รายได้สูง

### ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา

#### ลักษณะความมีชื่อเสียงของโรงเรียน

จากผลของการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตัดสินใจให้บุตรหลานเรียนใน โรงเรียนกวดวิชาโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของอาจารย์ผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 68.8 จากการศึกษาวิเคราะห์ พบว่าปัจจัยด้านความมีชื่อเสียงโรงเรียนกวดวิชาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลาน เข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของนพรัตน์ เมทนีสุดดี (2538 : 91 - 92) พบว่า ในการตัดสินใจให้บุตรหลานเข้าเรียนใน โรงเรียนกวดวิชานั้น นักเรียนและผู้ปกครองให้ความสำคัญกับครูผู้สอนกวดวิชาเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่ง หมายถึง ชื่อเสียง ความสามารถของครูผู้สอน และยังคงต้องเป็นครูที่มาจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ของรัฐบาลที่มีชื่อเสียงอีกด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ พลนิกร (2540 : 83 - 85) ที่ได้ศึกษาทัศนคติ และพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนกวดวิชา พบว่า ปัจจัยสำคัญ ที่นักเรียนใช้ในการตัดสินใจเลือก คือ เลือกเพราะอาจารย์ที่มีชื่อเสียง สอนเก่ง และเป็นสถาบันที่ มีนักเรียนเข้ามหาวิทยาลัยได้เป็นจำนวนมาก

#### ทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่

จากผลของการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการคมนาคมไปมาที่ สะดวกมีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 77.9 และจากการผลของการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทำเล ที่ตั้งของอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชาที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ซึ่งประหยัด ทองมาล (2529 : 43-45) กล่าวว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองบางรายถึงเกณฑ์ที่ใช้เลือกโรงเรียนให้บุตรหลานสรุปได้ว่า ผู้ปกครองที่ เป็นกรรมกร คนงานรับจ้าง ฐานะค่อนข้างยากจน จะเลือกโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้านโดยไม่คำนึงถึง ชื่อเสียงของโรงเรียน ส่วนผู้ปกครองที่มีฐานะปานกลางส่วนมากเป็นข้าราชการจะเลือกโรงเรียนที่อยู่ ใกล้บ้านหรือโรงเรียนที่อยู่ในเส้นทางที่เดินทางไปทำงานทั้งสิ้น เพื่อความสะดวกในการรับส่งบุตร หลานและประหยัดค่าใช้จ่าย และโรงเรียนเหล่านี้ต้องมีชื่อเสียงด้วย สำหรับผู้ปกครองที่มีฐานะ เศรษฐกิจและสังคมสูงจะคำนึงถึงชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นหลัก ซึ่งจากผู้ปกครองกลุ่มที่ได้ทำการ

เก็บข้อมูลมานั้นมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับปานกลางที่ค่อนข้างไปทางมีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง ดังนั้นในการเลือกโรงเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองนั้นอาจจะคำนึงถึงชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชาโดยไม่ได้คำนึงถึงด้านทำเลที่ตั้งของโรงเรียนกวดวิชา และอาจเนื่องมาจากบริเวณที่ใช้เก็บข้อมูลนั้นต่างก็เป็นศูนย์รวมของโรงเรียนกวดวิชาอยู่แล้วดังนั้นในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาในทัศนะของผู้ปกครองจึงไม่ได้คำนึงถึงทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชา

#### อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อคอร์ส

จากผลของการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีอัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อคอร์สสูงกว่า 4,000 บาท คิดเป็นสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.9 และจากผลของการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อคอร์สที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนะวัฒน์ พิชิตวิชัย (2540 : 67-68) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานอายุ 5 – 9 ปี เข้าเรียนพิเศษคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กกรุงเทพมหานคร จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์พบว่า อัตราค่าเรียนที่ไม่แพงจนเกินไป มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

#### การจัดการเรียนการสอน

จากผลของการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาที่มีการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงเนื้อหาในบทเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.6 ซึ่งจากผลของการวิเคราะห์พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนของเด็กในห้องดังนั้นจึงอาจไม่ทราบถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่แท้จริงของโรงเรียนกวดวิชานั้นๆ

#### การรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชา

จากผลของการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชาที่ตนส่งบุตรหลานเรียนนั้นมีการรักษาความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ดี คิดเป็นร้อยละ 55.1 และจากผลของการวิจัยพบว่า การรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชาที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาโดยให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านอื่นๆของโรงเรียนกวดวิชา เช่น ชื่อเสียงของโรงเรียน มากกว่าด้านการรักษาความสะอาดของโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 3 ซึ่งพบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยของการรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชามีคะแนนอยู่ในอันดับท้ายสุด ซึ่งมีค่าน้อยกว่าปัจจัยด้านอื่นๆของโรงเรียนกวดวิชา

### ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตัดสินใจให้บุตรหลานเรียนกวดวิชา เพราะว่ามีความต้องการให้บุตรหลานสามารถสอบเข้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ คิดเป็นร้อยละ 68.8 ซึ่งจากผลของการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันเพ็ญ ชีรานันท์ และคนอื่นๆ (2534: 24 – 25) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของการกวดวิชาที่มีผลต่อการศึกษา และสังคมไทย พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการส่งบุตรหลานให้เข้าเรียนกวดวิชา เพื่อให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และช่วยให้เด็กสอบคัดเลือกได้ และยังคงสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลาวัฒน์ (2544 : 60) ได้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับ การกวดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการเรียนกวดวิชาทำให้การเรียนดีขึ้น การเตรียมตัวสอบเพื่อศึกษาต่อ การกวดวิชาเพื่อเรียนล่วงหน้า และเนื่องมาจากเรียนในโรงเรียนไม่เข้าใจ

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

#### ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา ทางด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์ส การจัดการเรียนการสอน และการรักษาความสะอาดของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 3 ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจโรงเรียนกวดวิชาควรมีการปรับปรุง และพัฒนามาตรฐานของโรงเรียนกวดวิชา ด้านความมั่นคงปลอดภัย แข็งแรงของอาคารสถานที่ ภายในห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่แออัด มีความปลอดภัย มีการคิดอัตราค่าเรียนกวดวิชาในอัตราที่เหมาะสม และมีการจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง เพื่อสร้างความพึงพอใจที่เพิ่มมากขึ้นให้แก่ผู้ปกครอง และเป็นประโยชน์แก่เด็กที่เรียนกวดวิชา

2. จากการศึกษาพบว่า อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มากถึงร้อยละ 42.3 ของจำนวนผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 40,000 บาท มากถึงร้อยละ 48.1 ของจำนวนผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 2 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์สที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีอัตราสูงกว่า 4,000 บาท มากถึงร้อยละ 42.9 ของจำนวนผู้ปกครอง

ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง ดังนั้นรัฐบาลควรมีนโยบายส่งเสริมให้โรงเรียนในระบบ ทั้งโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน มีการปรับปรุงด้านหลักสูตรเนื้อหาการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกันเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา รวมทั้งโรงเรียนกวดวิชาควรเก็บอัตราค่าเรียนกวดวิชาในอัตราที่เหมาะสมจะได้ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง

3. จากการศึกษาพบว่า วัตถุประสงค์ที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนมากถึงร้อยละ 68.8 ของจำนวนผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 2 และเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 3 รวมทั้งจากข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ที่กล่าวว่าให้บุตรหลานเรียนกวดวิชาเนื่องจากข้อสอบที่ใช้ในการสอบเข้าในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่มีในหนังสือเรียน และโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีมาตรฐานดีมีจำนวนจำกัด เป็นจำนวนร้อยละ 21.39 ของจำนวนผู้ปกครองที่แสดงข้อเสนอแนะทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่าที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเรียนกวดวิชา เพื่อให้บุตรหลานของตนเตรียมตัวสอบเข้าในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้นรัฐบาลควรมีนโยบายส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกๆ โรงเรียน ทั้งโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน รวมทั้งควรมีนโยบายในการคัดเลือกเด็กเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรับเด็กในเขตพื้นที่ในจำนวนที่มากขึ้นเพื่อลดภาวะการแข่งขันในการสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นต่อไป

4. จากการศึกษาพบว่า อีกสาเหตุที่ทำให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา เนื่องจากยังขาดแคลนครูที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนในระบบ และบางวิชายังสอนอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่ครอบคลุมชัดเจน เช่น วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น รวมทั้งมีครูบางท่านที่ไม่เต็มที่กับการสอนในเวลาเรียนแต่จะเปิดสอนกวดวิชาเพิ่มเติมต่างหาก ดังแสดงในตารางที่ 13 ข้อที่ 4 และข้อที่ 9 ดังนั้นรัฐบาลควรมีนโยบายในการพัฒนาครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องเพื่อที่ครูที่ทำการสอนอยู่ในระบบจะได้มีความรู้ความสามารถที่เท่าเทียมกันมีมาตรฐานเดียวกันในทุกๆ สาขาวิชา และมีจำนวนครูที่มีความสามารถที่เพียงพอแก่จำนวนนักเรียนที่มีอยู่ และโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระบบควรมีนโยบายที่เคร่งครัดให้ครูผู้สอนทำการสอนในเวลาเรียนของเด็กอย่างเต็มที่ ไม่สนับสนุนให้ครูทำกิจกรรมเสริมรายได้อื่น ๆ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดการสอนอย่างไม่เต็มประสิทธิภาพในเวลาเรียนและเป็นผลประโยชน์เกี่ยวเนื่องกับผู้ปกครองของเด็กและคะแนนของเด็ก

#### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยในบริเวณอื่นๆ ของกรุงเทพมหานครนอกเหนือจากบริเวณศูนย์การค้าสยามสแควร์ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และปิ่นเกล้า เพื่อจะได้ทราบ

ถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่าสอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองในเขตกรุงเทพฯ และเขตภูมิภาคว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

3. ควรมีการทำการศึกษาวิจัยกับผู้ปกครองในระดับชั้นอื่นๆด้วย เพื่อที่จะได้ทราบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองนั้นเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

4. ควรมีการทำการศึกษาวิจัยกับกลุ่มผู้ปกครองที่ไม่ได้ส่งบุตรหลานเรียนกวดวิชา เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองนั้นเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

**บรรณานุกรม**

## บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ. (2526, มีนาคม). "กวดวิชาคุ้มค่าจริงหรือ," สารพัฒนาหลักสูตร. 2(18) : 1.  
กรมสามัญศึกษา. (2529). รายงานการศึกษาค่าใช้จ่ายในการศึกษาในการจัดมัธยมศึกษาของ  
กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- "กวดวิชากับระบบแพ็คตัดออก," (2542, เมษายน). สานปฏิรูป. 2(14) : 4.
- ก้านทิพย์ ชาตวงศ์. (2539, สิงหาคม). "โรงเรียนกวดวิชา," กองทุนส่งเสริมการศึกษา  
เอกชน7. (64) : 13-16.
- จิรพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ และนงลักษณ์ เขียนงาม. (2544). เอ็นทรานส์ระบบใหม่ : ความคิด  
เห็น การเตรียมพร้อม และการปรับตัว. เชียงใหม่ : นพบุรีเพรส.
- จุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธ์. (2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการ  
เลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศ.ม.  
(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.  
ถ่ายเอกสาร.
- จุฬารัตน์ ปิ่นทำนบก. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอุปสงค์ต่อการเข้าศึกษาโรงเรียน  
ภาษาอังกฤษและโรงเรียนคอมพิวเตอร์เอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์  
ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.  
ถ่ายเอกสาร.
- จำนง พรายแถมแข. (2539). เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. กรุงเทพฯ :  
ไทยวัฒนาพานิช.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนัก  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2540). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทาง  
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เทอดศักดิ์ เดชคง. (2543, สิงหาคม). "กวดวิชาชีวิต," สานปฏิรูป. 3(29) : 70.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2519). องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพา  
นิช.
- (2535). พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์  
ไทยวัฒนา.
- ธงชัย สันติวงษ์ และฉายศิลป์ เขียวชาญพิพัฒน์. (2524). เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค. พิมพ์ครั้ง  
ที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- ธนะวัฒน์ พิชิตวิชัย. (2540). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานอายุ 5-9 ปี เข้าเรียนหลักสูตรคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ธวัชชัย บุญมี. (2542). ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่และอำเภอใกล้เคียง. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2544). เอกสารประกอบคำสอนเศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- นพรัตน์ เมทนีสุดดี. (2538). การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชา. ภาคนิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนบริหารศาสตร์). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นวลทิพย์ ควกุล. (2527). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2528). แนวโน้มอาชีพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- บรรโลม กุซงกุล. (2510). หลักการบริหาร. พระนคร : กองวิชาการ กรมการปกครอง.
- บุญพุ่ม เสนารักษ์. (2531). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. ชลบุรี : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2533). นโยบายการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เนติกุลการพิมพ์.
- ประไพร์พร อักษรศรี. (2541). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคตามหลักเศรษฐศาสตร์แนวพุทธ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณ. วิทยานิพนธ์. พ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2530, มกราคม). "องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการกวดวิชา," การศึกษาแห่งชาติ. 21(2) : 70.
- ประยูร ศรีประสาธน์ และ วิไล ศิริชุมแสง. (2526, กุมภาพันธ์-มีนาคม). "การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ," การศึกษาแห่งชาติ. 17(3) : 60.
- ประหยัด ทองมาล. (2539). ความวิตกกังวลนิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(ศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- พอดู สุวรรณทัต. (2530, มกราคม). "โรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา," การศึกษาแห่งชาติ. 21(2) : 52-53.

- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2530, มกราคม). "กวดวิชาภาพสะท้อนตัวใครตัวมันในระบบการศึกษาไทย," *การศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 70.
- . (2544). รายงานการวิจัยเรื่องการกวดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ไพฑูรย์ จันทยศ. (2530, สิงหาคม). "โรงเรียนกวดวิชากับช่องโสมถณี," *สารพัฒนาหลักสูตร*. : 21.
- ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์, นิคม ดังคะพิภพ และแมนมาศ ลีลสัตยกุล. (2532). รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาการกวดวิชา การสละสิทธิกลางคัน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2545). ความคิดเห็นของผู้ปกครองในการเรียนโรงเรียนกวดวิชา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. <http://www.bangkokbiznews>.
- มานะ ดริยาภิวัฒน์. (2542, เมษายน). "โรงเรียนกวดวิชาปรัชญาคือการเอาชนะ," *สานปฏิรูป*. 2(14) : 10.
- เมธินี วดีศิริศักดิ์. (2540). การเรียนกวดวิชา : ปรากฏการณ์พิเศษทางการศึกษาในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพา วีระไวทยะ และคณะ. (2532). รายงานผลการวิจัยเรื่องการประสานสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษากับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. (2529-2530, ธันวาคม-มกราคม). "บทนำ," *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 5.
- รัตน์สภา ดันดาปกุล. (2541). ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน และอังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริสาสน์.
- วรัญญา ผ่านเจริญ. (2525). *เศรษฐศาสตร์การศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย ต้นศิริ. (2515). รายงานและสรุปผลการสัมมนา เรื่องการปรับปรุงหลักสูตรและขยายงานของวิทยาลัยวิชาการศึกษา. พระนคร : วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2541). *คู่มือการวิจัยเชิงปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- วีระพล สุวรรณนันต์. (2526). *หลักและเทคนิคการวางแผน*. กรุงเทพฯ : บริษัทประยูรวงศ์.  
 วุฒิชัย จำนงค์. (2523). *พฤติกรรมกรรมการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.  
 ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). *พฤติกรรมผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาการศึกษา.  
 ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ คณะ. (2539). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ : พัฒนา  
 ศึกษา.  
 ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์. (2540). *กวดวิชา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.  
 ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย. (2544, 14 พฤศจิกายน). "กวดวิชา ธุรกิจที่น่าจับตามอง"  
*กรุงเทพธุรกิจ*. หน้า 7-8.  
 สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2531). *ธุรกิจการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรพิพัฒน์.  
 สมยศ นาวิการ และ ศุภดี รุมาคม. (2520). *องค์การ : ทฤษฎีและพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ :  
 ดวงกมล.  
 สายจิต ลิลิต. (2537). *กลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนกวดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย  
 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม (การตลาด) เชียงใหม่ :  
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.  
 สุภาภรณ์ พลนิกร และคณะ. (2540, มีนาคม). "ทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนในการ  
 เรียนกวดวิชาเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย," *วารสารคู่แข่ง*. 17(232) : 82-85.  
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กองสถิติและวิเคราะห์การศึกษา. (2526). *ราย  
 งานการวิจัยการกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอน  
 ปลายและอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : กองสถิติและวิเคราะห์ สำนักงานฯ.  
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2535). *การจัดสรรงบประมาณและการวิเคราะห์  
 ต้นทุนสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.  
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2545). *สถิติการศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2545*.  
 กรุงเทพฯ : กองทะเบียน.  
 สำนักนายกรัฐมนตรื. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *การศึกษาของ  
 คนไทยปี 2542*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักฯ.  
 สุปรียา ควรรณชชุต์. (2529). *เอกสารคำสอนเศรษฐศาสตร์การศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะ  
 เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.  
 สุณี ฉัตราคม และ เสาวณี เกียรติ. (2537). *เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผน  
 กำลังคน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.  
 สุพัฒน์ สุขมลสันต์. (2530, มกราคม). "เรียนกวดวิชาแล้วได้อะไร," *การศึกษาแห่งชาติ*.  
 21(2) : 39-42.  
 สุพัฒน์ สุขมลสันต์. (2530, สิงหาคม). "เรียนกวดวิชาแล้วได้อะไร," *การศึกษาแห่งชาติ*.  
 21(2) : 39-42.

- แสวง รัตนมงคลมาศ. (2536). *การระดมมวลชนและการมีส่วนร่วมการจัดการองค์กร*.  
กรุงเทพฯ : คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อดุลย์ จาดตรงกุล. (2534). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์  
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรุณ รักธรรม. (2517). *หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทย  
วัฒนาพานิช.
- อรุณศรี กุมุท. (2529). *เอกสารคำบรรยายการให้ข้อมูลที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ  
: สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภิชัย พันธเสน. (2530, มกราคม). "กวดวิชาเหตุและผลที่จะเกิดขึ้น," *การศึกษาแห่งชาติ*.  
21(2) : 14-18.
- อภิชาติ เสรณีวิจัยกิจการ. (2544, มิถุนายน). "โรงเรียนกวดวิชาคือการเอาชนะ," *สานปฏิรูป*.  
2(14) : 10.
- อังคณา สายยศ. (2523). *เอกสารประกอบคำสอนวิชาวิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*.  
กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- อัจฉรา วัฒนานรงค์. (2539). *สังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์การอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ :  
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัมพร วิจิตรพันธ์ และ อัญชลี ค้อคงคา. (2525). *เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผน  
กำลังคน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อาภรณ์ จันทร์สว่าง. (2525). *การพัฒนาบุคคลกลุ่มและชุมชน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์  
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Cronbach, Lee J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3<sup>rd</sup> ed. New York :  
Haper & Row Publishers.
- Edward H, Litchfield. (1956). *Notes on General Theory of Administation*. New York :  
Administative Science Orarterly.
- Patterson, Jong. (1980). *Teaching Personalized Decision Making*. p.148 Santa Clara  
County : K-12 Career Education Consortium, San Jose.
- Shull, Freinont A. and Others. (1970). *Organirational Decision Making*. New York :  
McGraw Hill.

**ภาคผนวก**

ภาคผนวก ก  
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ



ที่ ศธ 0519.12/4๗๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ เมษายน 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวพัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี รองศาสตราจารย์สุพาดา เทศนิยม และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ ปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน และ นายสุนทร ยุทธชนะ นักวิชาการศึกษา 6 ว. เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวพัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4470686 มือถือ 06-7899311



ที่ ศธ 0519.12/4721

บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ เมษายน 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวิชากร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวพัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี รองศาสตราจารย์สุพาดา เทศนิยม และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ ปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวพัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4470686 มือถือ 06-7899311

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

### รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

- |                                 |  |
|---------------------------------|--|
| 1. ผอ.มัญญ ดารามิตร             | ผู้อำนวยการ<br>กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ          |
| 2. อาจารย์สุนทร ยุทธชนะ         | นักวิชาการศึกษา 6 ว.<br>กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ |
| 3. อาจารย์ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล | ผู้บริหารและผู้ประกอบการ<br>โรงเรียนบ้านวิชากร     |

**ภาคผนวก ค**  
**เอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนกวดวิชา**

**คำแนะนำในการจัดตั้งโรงเรียนเอกชน ประเภททวดวิชา  
ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน  
ประเภททวดวิชา พ.ศ.2545**

**ผู้ขอจัดตั้งโรงเรียนควรเตรียมการ ดังนี้**

**อาคารสถานที่**

1. อาคารสถานที่ที่จะขอจัดตั้งโรงเรียนต้องเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขอจัดตั้งโรงเรียน โดยมีสำเนาโฉนด หรือสำเนาสัญญาซื้อขาย แล้วแต่กรณีมาให้ตรวจสอบได้

ถ้าเป็นสัญญาเช่า จะต้องมิอาชญาเช่าไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยระบุวัตถุประสงค์การเช่า เพื่อใช้จัดตั้งโรงเรียน และต้องมีหลักฐานแสดงว่าผู้ให้เช่าเป็นเจ้าของอาคารหลังนั้นจริง ๆ ทั้งนี้คู่สมรส ผู้ให้เช่าต้องรับทราบและให้ความยินยอมด้วย

2. ต้องเป็นอาคารที่ได้รับใบอนุญาตก่อสร้าง หรือใบอนุญาตต่อเติมอาคารจากทางราชการให้ใช้เป็นอาคารเรียน หากเป็นอาคารที่ก่อสร้างไว้ก่อนแล้วให้วิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองความมั่นคงของอาคารเพื่อใช้เป็นอาคารเรียน

3. สำหรับอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 4 ชั้นขึ้นไป ต้องจัดให้มีทางหนีไฟและความปลอดภัยของอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ทั้งต้องติดตั้งอุปกรณ์ตัดวงจร ไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ

4. สถานที่ตั้งโรงเรียน ต้องมีพื้นที่ใช้สอยไม่น้อยกว่า 100 ตารางเมตร

5. สถานที่ตั้งของโรงเรียน ไม่ขัดขูดลักษณะหรืออนามิของนักเรียน การคมนาคมสะดวก ตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม หรืออยู่ใกล้สถานที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการดำเนินกิจการโรงเรียน

**ห้องเรียน**

1. ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ครูเป็นผู้สอน จำนวนนักเรียนต้องไม่เกินห้องละ 45 คน

2. ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนลักษณะผสม โดยมีทั้งครูผู้สอนและสื่อ หรือห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเป็นการเฉพาะ จำนวนนักเรียนต้องไม่เกินห้องละ 90 คน

3. ห้องเรียนที่จัดแบบห้องบรรยายขนาดใหญ่ ซึ่งนักเรียนต้องมองเห็นครูผู้สอนได้ชัดเจน สามารถรับนักเรียนเกิน 90 คน แต่ทั้งนี้จะต้องเพิ่มสื่อและเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนตามสัดส่วนที่เหมาะสม

การจัดการเรียนการสอน จะต้องจัดการเรียนการสอนที่มีครูเป็นผู้สอนเป็นหลัก

25

ห้องประกอบ ต้องจัดให้มีห้องประกอบต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย ได้แก่

1. ห้องพักครู
2. ห้องธุรการ 1 ห้อง แยกเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกับห้องเรียนและต้องจัดให้มีพื้นที่

ห้องสำหรับพักผ่อนให้เพียงพอแก่นักเรียนที่มีอยู่ตามสมควร

3. ห้องส้วมแยกชาย-หญิง ในอัตราส่วนนักเรียน 35 คน ต่อ 1 ที่

### บุคคลที่เกี่ยวข้องในกิจการโรงเรียน

1. ผู้รับใบอนุญาต ต้องมีคุณสมบัติดังนี้
  - 1.1 มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
  - 1.2 มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
  - 1.3 มีความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 ถ้าเป็นการจัดตั้งโดยนิติบุคคล ผู้ลงนามแทนจะต้องมีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้น

### ยกเว้นเรื่องความรู้และทรัพย์สิน

2. ผู้จัดการ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้
  - 2.1 มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
  - 2.2 มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
  - 2.3 มีความรู้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6
3. ครูใหญ่ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้
  - 3.1 มีสัญชาติไทย
  - 3.2 มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
  - 3.4 มีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา และมีประสบการณ์เคยทำการสอน

มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

กรณีที่ผู้จะขอเป็นครูใหญ่ เคยเป็นครูโรงเรียนเอกชนมาแล้วให้แนบสำเนาบัตรประจำตัวครูเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย หรือเคยเป็นข้าราชการครูมาแล้วให้แนบสำเนาทะเบียนประวัติ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

4. ครูและเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียน ต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้อง

5. ประเภทและจำนวนครู

จะต้องจัดให้มีการบรรจุครูประจำและครูพิเศษตามความเหมาะสมกับระดับและวิชาที่เปิดสอน ทั้งนี้จะต้องมีครูประจำไม่น้อยกว่า 2 คน

\*\*\*\*\*



ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา

พ.ศ. 2545

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ เห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา พ.ศ.2544 ให้เหมาะสมและเอื้อประโยชน์แก่ผู้เรียนและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 มาตรา 17 และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า " ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา พ.ศ. 2545 "

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา พ.ศ.2544

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

" โรงเรียน " หมายความว่า โรงเรียนทกววิชาที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทกววิชาบางวิชาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับมัธยมศึกษา

" สื่อ " หมายความว่า เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน เช่น เครื่องวีดิทัศน์ ระบบโทรทัศน์วงจรปิด เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใด ๆ ที่สามารถถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงจากสถานที่แห่งหนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งได้

" เจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียน " หมายความว่า บุคลากรทางการศึกษาหรือครูผู้ช่วย ซึ่งมีหน้าที่ดูแลความประพฤติของนักเรียนและรักษาระเบียบแบบแผนของห้องเรียน ดูแลการใช้สื่อและสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอน

/ข้อ 5 ลักษณะ.....

ข้อ 5 ลักษณะการจัดการเรียนการสอน

5.1 จัดการเรียนการสอนโดยใช้ครูเป็นผู้สอน

5.2 จัดการเรียนการสอนในลักษณะผสม โดยมีทั้งครูผู้สอนและสื่อ

5.3 จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ

ข้อ 6 สถานที่ตั้งโรงเรียนและอาคาร

6.1 สถานที่และบริเวณที่ตั้งโรงเรียนต้องมีลักษณะกว้างขวางและเหมาะสมพอแก่กิจการของโรงเรียน โดยต้องมีพื้นที่ใช้สอยไม่น้อยกว่า 100 ตารางเมตร ไม่ขัดต่อสุขลักษณะหรืออนามัยของนักเรียน การคมนาคมสะดวก ตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม ที่อาจเกิดภัยอันตรายใด ๆ หรืออยู่ใกล้สถานที่อื่นที่ไม่เหมาะสมแก่กิจการของโรงเรียน

6.2 ต้องมีกรรมสิทธิ์ในอาคารหรือกรณีเช่าต้องมีสัญญาเช่าอาคาร จาก ผู้มีสิทธิในการให้เช่ามีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยระบุวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อ ใช้จัดตั้งโรงเรียน ยกเว้นกรณีการเช่าที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ราชพัสดุ ที่ศาสนสมบัติกลาง ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

6.3 อาคารต้องเป็นเอกเทศ หรืออาคารร่วมต้องแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับกิจการอื่นและเป็นอาคารที่มีความมั่นคงแข็งแรงเพียงพอที่จะใช้จัดการเรียนการสอน

6.4 ต้องเป็นอาคารที่ได้รับใบอนุญาตก่อสร้างหรือใบอนุญาตต่อเติมอาคารจากทางราชการให้ใช้เป็นอาคารเรียนเพื่อการศึกษา เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถหาเอกสารจากทางราชการได้ ให้วิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม เป็นผู้ตรวจสอบและรับรองความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร

ข้อ 7 ห้องเรียน

7.1 ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ครูเป็นผู้สอน ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน จำนวนนักเรียนไม่เกินห้องละ 45 คน

7.2 ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนลักษณะผสม โดยมีทั้งครูผู้สอนและสื่อ ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน จำนวนนักเรียนไม่เกินห้องละ 90 คน

7.3 ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน จำนวนนักเรียนไม่เกินห้องละ 90 คน

7.4 ห้องเรียนที่จัดแบบห้องบรรยายขนาดใหญ่ที่สามารถมองเห็นครูผู้สอน อาจจะมีนักเรียนเกินห้องละ 90 คน ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน และจะต้องเพิ่มสื่อ และเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนตามสัดส่วนนักเรียน

/ข้อ 8 การจัด....

**ข้อ 8 การจัดการอาคารสถานที่และความปลอดภัย**

- 8.1 ห้องเรียน ห้องประกอบ ต้องมีแสงสว่างพอเพียงและมีระบบถ่ายเทอากาศ  
ที่ถูกต้องลักษณะ**
- 8.2 มีห้องธุรการและหรือห้องพักรูแยกต่างหากจากห้องเรียน**
- 8.3 จัดให้มีพื้นที่หรือห้องสำหรับพักผ่อนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีอยู่  
ตามสมควร**
- 8.4 จัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดถูกต้องลักษณะให้เพียงพอตามจำนวนนักเรียน  
ที่มีอยู่**
- 8.5 มีห้องส้วมแยกชาย-หญิง โดยถืออัตราส่วนจำนวนนักเรียน 35 คนต่อ 1 ที่  
สำหรับการเปิดสอนในแต่ละรอบเกิน 20 คนขึ้นไปให้เพิ่มอีก 1 ที่**
- 8.6 ต้องจัดให้มีทางหนีไฟตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือให้เป็นไปตาม  
ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 47 (พ.ศ.2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522  
ในเรื่องการป้องกันอัคคีภัย**

**ข้อ 9 เจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียน และการใช้สื่อ**

- 9.1 ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนตลอดเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอน  
ในอัตราส่วน 1 คน ต่อนักเรียน 1 ห้อง**
- 9.2 สื่อโทรทัศน์หรือฉากรับภาพ ต้องมีขนาดใหญ่เพียงพอให้นักเรียน  
สามารถมองเห็นและเข้าใจเรื่องราวที่ื่อนำเสนอได้อย่างชัดเจน โดยจะต้องให้มีสื่ออย่างน้อย 1 เครื่อง  
ต่อนักเรียน 15 คน**

**ข้อ 10 คุณสมบัติของครู และเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียน**

- 10.1 ครูจะต้องมีความรู้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนด  
ความรู้และประสบการณ์ของผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นครูใหญ่ และความรู้ของผู้ขอรับใบอนุญาต  
ให้เป็นครู โรงเรียนเอกชน พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม**
- 10.2 เจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา  
หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และมีทักษะในการใช้สื่อ**

**ข้อ 11 ค่าธรรมเนียมการเรียน**

- 11.1 การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจะต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ  
การศึกษาเอกชน โดยให้เก็บได้ในอัตรา ดังนี้ การเรียนการสอนโดยใช้ครูผู้สอนให้เก็บในอัตราที่สูงกว่า  
การเรียนการสอนโดยใช้สื่อผสมครู ส่วนการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเป็นเครื่องมือจะต้องเก็บในราคาต่ำสุด**

11.2 กรณีที่นักเรียนได้ชำระค่าธรรมเนียมการเรียนแล้ว มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถเข้าเรียนตามหลักสูตรที่สมัครเรียน ให้ผู้รับใบอนุญาตคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียนให้แก่นักเรียนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบการของโรงเรียน ส่วนอัตราการคืนเงินให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

ข้อ 12 ให้ผู้รับใบอนุญาตคิดประกาศให้เห็น ได้ชัดเจนในเรื่องต่อไปนี้ คือ

12.1 ใบอนุญาตให้ดำเนินการกิจการโรงเรียน

12.2 ใบอนุญาตให้เก็บค่าธรรมเนียมการเรียน

12.3 เกณฑ์มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน

12.4 ข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น รายชื่อครูอาจารย์ และหลักสูตรการเรียน

ข้อ 13 โรงเรียนจะต้องจัดทำรายงานการดำเนินการเสนอต่อผู้อนุญาตทุกปี และจะต้องมาขึ้นขอต่อใบอนุญาตทุก ๆ 3 ปี ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

ข้อ 14 ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาอันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545



(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ



ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน  
เรื่อง การคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียนของโรงเรียนเอกชน มาตรา 15(2) ประเภททกววิชา

อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา พ.ศ. 2545 ข้อ 11.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงกำหนดหลักเกณฑ์การคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียนในโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชาไว้ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนต้องคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียน 100% ในกรณีไม่สามารถจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของนักเรียน หรือนักเรียนไม่สามารถเรียนตามที่สมัครไว้ เนื่องจากมีความจำเป็น โดยมีหลักฐานเป็นที่เชื่อถือได้มาแสดง
2. โรงเรียนต้องคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียน 90% ในกรณีนักเรียนแจ้งความจำเป็นเป็นลายลักษณ์อักษร ขอขอลีกการเรียน โดยแจ้งล่วงหน้าก่อนเปิดทำการสอนในรายวิชา นั้น ไม่น้อยกว่า 7 วัน
3. โรงเรียนต้องคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียน 80% ในกรณีนักเรียนได้มาเรียนในครั้งแรกแล้วไม่ประสงค์จะเรียนต่อ โดยแจ้งเหตุผลและความจำเป็นให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร หลังการเรียนครั้งแรกไม่เกิน 3 วัน
4. โรงเรียนต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการเรียนคืนตามอัตราในข้อ 1, 2, และ 3 ให้กับนักเรียนทันทีที่ได้รับแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรจากนักเรียนว่าไม่ประสงค์จะเรียนต่อไป และขอรับเงินคืน
5. โรงเรียนต้องออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมการเรียนที่ได้รับจากนักเรียน ตามความเป็นจริง

ประกาศ ณ วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

(นางพรนิกา ลิ้มปทยอม)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

**ภาคผนวก ง**  
**แบบสอบถาม**

**แบบสอบถาม****เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6****คำชี้แจง**

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำปริญญาโท ระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้ปกครอง

ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำไปแปรผลและสรุปผลในภาพรวมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสมาคมโรงเรียนกวดวิชา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ประกอบการโรงเรียนกวดวิชา ในการกำหนดนโยบายเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้ตรงตามความต้องการของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น

ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด คำตอบและข้อเสนอแนะของท่านจะถือเป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อตัวท่านและนักเรียน

ขอแสดงความนับถือ  
พัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์

แบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) และตอบคำถามในช่องว่างที่เว้นไว้ตามสภาพความเป็นจริง

**ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม**

1. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนในฐานะ

- ( ) บิดา  
 ( ) มารดา  
 ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

**ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา**

2. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของท่าน

- ( ) ต่ำกว่าอนุปริญญา ( ) อนุปริญญา / เทียบเท่า  
 ( ) ปริญญาตรี / เทียบเท่า ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

3. อาชีพ / งานที่ทำอยู่ในปัจจุบันของท่าน

- ( ) รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ  
 ( ) พนักงานธุรกิจเอกชน  
 ( ) เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว  
 ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของท่าน

- ( ) ต่ำกว่า 20,000 บาท ( ) 20,000 – 40,000 บาท  
 ( ) 40,001 – 60,000 บาท ( ) สูงกว่า 60,000 บาท

5. ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชาที่ท่านส่งบุตรหลานเรียนนั้นมีลักษณะอย่างไร (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- ( ) ก่อตั้งมานาน  
 ( ) เป็นที่รู้จักในด้านชื่อเสียงของอาจารย์สอนกวดวิชา  
 ( ) สถิติที่นักเรียนมาเรียนแล้วสอบเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้จำนวนมาก

6. ทำเล ที่ตั้งของอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชาที่ท่านส่งบุตรหลานเรียนนั้นมีลักษณะอย่างไร (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- ( ) การคมนาคมไปมาสะดวก ( ) มีที่จอดรถสะดวก  
 ( ) อยู่ใกล้แหล่งชุมชน / ศูนย์การค้า

7. อัตราค่าเรียนกวดวิชาต่อรายคอร์สของโรงเรียนกวดวิชาที่ท่านส่งบุตรหลานเรียนนั้น เป็นจำนวนเงินอยู่ในช่วงประมาณเท่าไร (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- ( ) ต่ำกว่า 2,000 บาท                      ( ) 2,000 – 3,000 บาท  
 ( ) 3,001 – 4,000 บาท                      ( ) มากกว่า 4,000 บาท

8. การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนกวดวิชาที่ท่านส่งบุตรหลานเรียนนั้นมีลักษณะอย่างไร (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- ( ) สอนแบบเน้นทำแบบฝึกหัด                      ( ) สอนแบบเน้นทำข้อสอบ  
 ( ) สอนแบบเทคนิคคิดลัด                      ( ) สอนแบบเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละบทเรียน

9. การรักษาความสะอาดของโรงเรียนกวดวิชาที่ท่านส่งบุตรหลานเรียนนั้นมีลักษณะอย่างไร (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- ( ) รักษาความสะอาดดีมาก                      ( ) รักษาความสะอาดดี  
 ( ) รักษาความสะอาดพอใช้                      ( ) ควรปรับปรุงในการรักษาความสะอาด

10. วัตถุประสงค์ที่ท่านส่งบุตรหลานเรียนกวดวิชาเนื่องมาจากเหตุผลในข้อใด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- ( ) เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์  
 ( ) เพื่อเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1  
 ( ) เพื่อให้มีผลการเรียนดีขึ้น

**ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาใน  
ทัศนะของท่าน**

**คำชี้แจง** โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆต่อการตัดสินใจ  
ส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาโดยทำเครื่องหมาย / และเติมคำลงในช่องว่างที่เว้นไว้

- 5 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 3 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียน โรงเรียนกวดวิชา	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ				
		5	4	3	2	1
	<b><u>ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม</u></b>					
1	ท่านคิดว่าระดับการศึกษาของท่านมีผลต่อการตัดสินใจส่ง บุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับใด					
2	ท่านคิดว่าอาชีพของท่านมีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลาน เรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับใด					
3	ท่านคิดว่ารายได้ของท่านมีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลาน เรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับใด					
	<b><u>ปัจจัยด้านโรงเรียนกวดวิชา</u></b>					
4	ท่านคิดว่าโรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียงมีผลต่อการตัดสินใจส่ง บุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับใด					
5	ท่านคิดว่าทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่ของโรงเรียนกวดวิชาที่มีผล ต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับใด					
6	ท่านคิดว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนกวด วิชาที่มีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชา ในระดับใด					
7	ท่านคิดว่าอัตราค่าเรียนกวดวิชาที่มีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตร หลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับใด					
8	ท่านคิดว่าการรักษาความสะอาดภายในสถานที่ และอุปกรณ์ ภายในโรงเรียนกวดวิชาที่มีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลาน เรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับใด					

ข้อ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชา	ระดับความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ				
		5	4	3	2	1
	<b>ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา</b>					
9	ท่านคิดว่าเพื่อให้บุตรหลานได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับใด					
10	ท่านคิดว่าเพื่อให้บุตรหลานได้เตรียมตัวในการสอบเข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับใด					
11	ท่านคิดว่าเพื่อให้บุตรหลานมีผลการเรียนดีขึ้นมีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชาในระดับใด					

**ข้อเสนอแนะ :** กรุณาเขียนความคิดเห็น / ประเด็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆที่ท่านใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนกวดวิชา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

**ประวัติย่อผู้วิจัย**

## ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวพัชรินทร์ พิริยะสงวนพงศ์
วันเดือนปีเกิด	26 กรกฎาคม 2522
สถานที่เกิด	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ในปัจจุบัน	90/72 ถนนบางกรวย-บางไทรน้อย ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	ประถมศึกษา
	โรงเรียนสหมิตรวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาตอนปลาย
	โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2544	ศึกษาศาสตร์ (คณิตศาสตร์)
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2547	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา)
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร